

การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วม
โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วม
โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE QUALITY SYSTEM MANAGEMENT OF PRIMARY WORLD CLASS
STANDARD SCHOOL UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วม

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ของ รัชชคณา ดีปมา

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ชาตรูประชีวิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. ณัฐวุฒิ สักโง)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	รักษัณณา ดีบัวมา, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ณัฐวุฒิ สัพโส
คำสำคัญ:	การบริหารจัดการระบบคุณภาพ, โรงเรียนมาตรฐานสากล

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการศึกษา พบว่า 1) การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามระดับการศึกษาระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน จากแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ควรมีการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ที่สามารถบอกถึงกระบวนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรได้ ต้องมีวิธีการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพ มีการเผยแพร่ และแนะนำให้บุคลากรในโรงเรียนอย่างทั่วถึง มีความต่อเนื่อง เป็นระบบ ทันสมัยตามความต้องการของผู้ใช้บริการ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรสามารถสะท้อนผลสำเร็จขององค์กร ให้ได้รับทราบและชัดเจนโดยทั่วถึง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ให้มีส่วนวิเคราะห์ SWOT เพื่อวางแผน การนำจุดเน้นต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของตลาด ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน และ 3) การมุ่งเน้นบุคลากร ควรสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ ความก้าวหน้า การเลื่อนตำแหน่ง ของบุคลากรทุกตำแหน่งในองค์กร และมีการจัดสรรตำแหน่งครูผู้สอนเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด อย่างมีประสิทธิภาพทำงานอย่างเป็นระบบ

Title: THE QUALITY SYSTEM MANAGEMENT OF PRIMARY WORLD CLASS
STANDARD SCHOOL UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Author: Rukkana Tipma, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao,
2020

Advisor: Dr. Natthawut Sabphaso

Keywords: THE QUALITY SYSTEM MANAGEMENT, WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) To study the quality system management conditions in elementary schools participating in the International Standard School Project 2) to compare the quality system management conditions in elementary schools participating in the International Standard School Project. Classified by education level and work experience in position 3) to study problems and suggestions of quality system management in elementary schools participating in the international standard school project. The research samples were 196 informants from administrators and teachers in world class standard school under Chiangrai Primary Educational Service Area Office 1) The instrument for collecting data was a questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. The interview data was analyzed by content analysis. The results of the research were as follow: 1) The quality management system in the world-class standard schools was at a high level both in overall and specific aspects. 2) Quality system management in schools with international standards Classified by educational level, level of quality system management in elementary schools participating in the international standard school project There was a statistically significant difference at the .01 level and when classified by work experience in the position overall, it was found that there was no statistically significant difference. 3) Guidelines for Quality System Management in Elementary Schools Participating School Projects Of the questionnaires with the lowest averages in three areas: 1) Measurement, Analysis, and Knowledge Management, there should be a measure, analysis, and knowledge management that can tell about the practical processes that lead to organizational success. There must be a way to measure Quality systematic analysis and management of learning is disseminated and thoroughly recommended to school personnel. There is continuity, a modern system according to the needs of service users. 2) Focus on learners. and stakeholders should be able to reflect the success of the organization To be informed and clear thoroughly Emphasis on the participation of school stakeholders To have a SWOT analysis section to plan and implement various focus points. to meet market demands community and student parents; and 3) personnel focus. should support, promote, assist, advance, promote of personnel in all positions in the organization and teacher positions are allocated to focus on student achievement. to match the knowledge, abilities and aptitudes Efficiently work systematically.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.ณัฐวุฒิ ลัมไพส อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน จนการวิจัยสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายวรพงษ์ สันติวงศ์ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (เชียงราย-พะเยา) นางบุษกร เชื้อสีดา หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (เชียงราย-พะเยา) และ ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้ สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ได้ให้ ความอนุเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครูในโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทุกโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและจัดเก็บข้อมูล

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนศิษย์ประสบความสำเร็จในวันนี้ ตลอดจนทุกท่านที่ได้มีส่วนสนับสนุนและให้กำลังใจ มาโดยตลอดเป็นอย่างดี

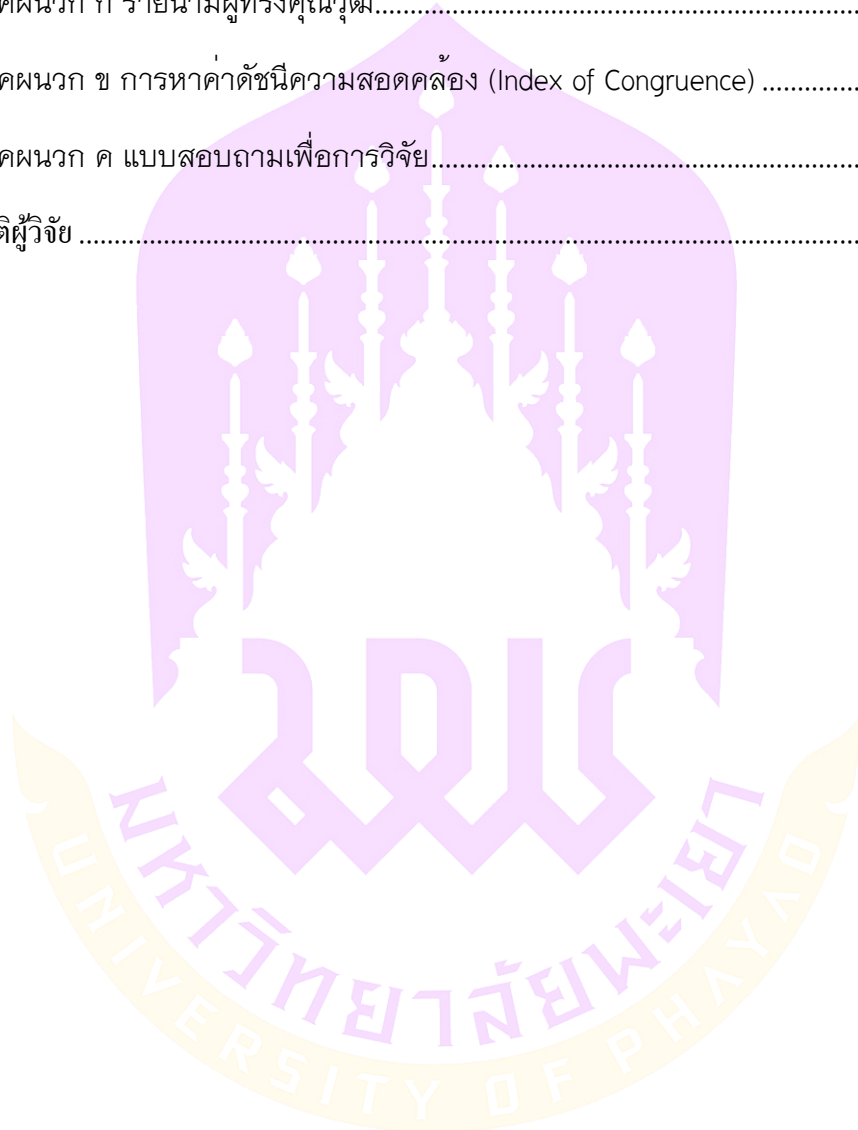
รัชนีศณา ตีปมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การบริหารจัดการระบบคุณภาพ	12
โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
สรุปกรอบแนวคิด	78

บทที่ 3.....	80
วิธีดำเนินการวิจัย	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	83
การเก็บและรวบรวมข้อมูล	84
การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติที่ใช้.....	84
บทที่ 4.....	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)	86
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	88
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่ง.....	101
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 7 หมวด	107
บทที่ 5.....	110
บทสรุป.....	110
สรุปผลการวิจัย	110
อภิปรายผล	115

ข้อเสนอนแนะ.....	124
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	133
ภาคผนวก ข การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence).....	134
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	143
ประวัติผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	81
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	87
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 (โดยภาพรวม)	88
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการนำองค์กร	89
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	91
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	93
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	95
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	96

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการจัดการกระบวนการ98

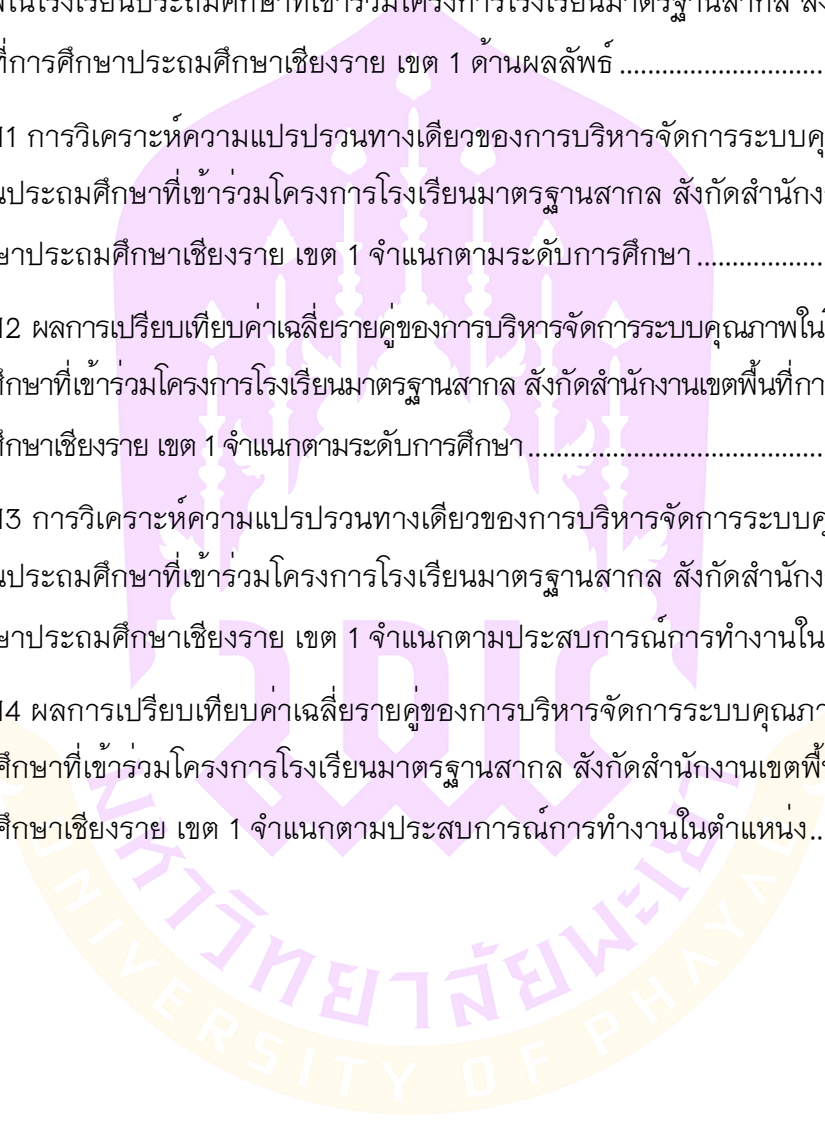
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านผลลัพธ์100

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารจัดการระบบคุณภาพใน
โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา101

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา103

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารจัดการระบบคุณภาพใน
โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง104

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง106

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงไตรศาสตร์ด้านคุณภาพของจุราน.....	16
ภาพ 2 แสดงกรอบความคิดของเกณฑ์: OBECQA.....	23
ภาพ 3 แสดงการแปลงค่านิยมไปสู่วัฒนธรรมองค์กร.....	43
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมให้มีความเจริญรุ่งเรือง และมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน ในสภาวะสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ จะสามารถทำได้ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในประเทศ โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2660-2564) ได้ให้ความสำคัญกับการ กำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งมั่นสู่การเปลี่ยนแปลงผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ จึงจำเป็นต้องสร้าง ความพร้อมให้กับคนในประเทศในหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพคน ด้านการเสริมสร้างองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาศาสตร์ เทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) โดยมีปัจจัย สำคัญที่จะพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่มีสมรรถนะในทุกช่วงวัย สามารถบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลงที่เป็นสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตได้อย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ และพัฒนาทักษะ พร้อมทั้งต้องส่งเสริมบทบาทสถาบัน ทางสังคมในการกล่อมเกลาสรางคนดีมีวินัยมีค่านิยมที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2553 เน้นให้มี การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นด้วยการปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปหลักสูตร การศึกษาที่เน้นให้มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูบุคลากรทาง การศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการซึ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องเป็น แนวทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมปัจจุบัน (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2553, หน้า 24) แต่สภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจากการนำกระบวนการศึกษามา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีความสัมพันธ์กัน มีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาของประเทศ ทั้งในส่วนของปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อความสำเร็จและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความล้มเหลวของกระบวนการในการจัด การศึกษา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดให้มี

นโยบายสำหรับใช้เป็นกลไกในการบริหารการศึกษา เพื่อสนองต่อการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์สำคัญคือ เป็นพลังขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย เป็นประเทศชั้นนำในกลุ่มอาเซียน การดำเนินการภายใต้ภารกิจที่ว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพอีกทั้งยังพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 6)

โดยนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติให้เป็น "คนไทยในอนาคตจะต้องมีความ พร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโภชน อารี มีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดี ของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง"

ในสภาพปัจจุบันระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้สังคมโลกมีการเคลื่อนไหวระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น การเมืองแบบเสรีประชาธิปไตย เป็นที่นิยมยอมรับกันทั่วโลก ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลกบนพื้นฐานของศักดิ์ศรี และความเท่าเทียมกัน จะมีความสามารถในการแข่งขัน และร่วมมือกับประชาคมโลกได้ ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน มีคุณภาพสูงซึ่งรู้จักเลือกที่จะรับ กระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปลูกจิตสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้ทันต่อสภาพการณ์โลกเรามีเจตนาที่มุ่งมั่นที่จะบรรลุความคาดหวังสำคัญ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 1)

จากการศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับหลักสูตรนานาชาติประเทศ พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้เป็นลำดับแรก แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์น้อยมาก ซึ่งต่างกับหลักสูตรในหลาย ๆ ประเทศอีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไม่สะท้อนให้เห็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมในเรื่อง การเรียนรู้ภาษายุคดิจิทัล การฝึกทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการคิดประดิษฐ์ และสร้างสรรค์งานสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง ด้วยเหตุผล และความจำเป็นดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงริเริ่มโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class Standard School) ซึ่งเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่นำมาใช้เป็นมาตรฐานเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผู้เรียนมีศักยภาพหรือมาตรฐานของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ซึ่งหมายถึงประเทศที่ประสบความสำเร็จสูงในการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS มีความสามารถในการร่วมมือในการทำงานและแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยดำรงอยู่ในเวทีระดับนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทัน สมศักดิ์ศรี ได้รับประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับและมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบ สันติ ถ้อยทีถ้อยอาศัย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, หน้า 3) โดยโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class Standard School) ได้เริ่มดำเนินการนำร่อง จำนวน 500 โรงเรียนในปีการศึกษา 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) และ 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 3 อ้างอิงใน ปาณิสรา สิงหนิงษ์, 2555) ซึ่งสามารถมองภาพแห่งความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ประกอบด้วย 5 อย่างด้วยกัน อันได้แก่ เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคม โดยต้องผ่านการประเมินตามตัวชี้วัดที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีคุณลักษณะที่เป็นตัวชี้วัด 3 ด้าน อันได้แก่ ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพครู และด้านวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพผู้เรียนในการแข่งขันระดับเวทีโลกและ 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพมีคุณลักษณะ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน และด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก, หน้า 15-17)

การบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ซึ่งโรงเรียนมาตรฐานสากลถือเป็น

สถานศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นเยาวชนโลกมีความสามารถก้าวไกลในระดับสากล การบริหารคุณภาพ (Quality Management-QM) ได้ปรากฏโดดเด่น และได้กลายเป็นแนวโน้มสำคัญในการพัฒนาองค์กรและการพัฒนาการบริหารจัดการ และมีบทบาทผลักดันการบริหารจัดการองค์กรสู่ระดับที่ได้รับการยอมรับของความเป็นองค์กรชั้นนำ ดังจะเห็นได้จากการให้ความสำคัญของการบริหารจัดการโดยกรอบการบริหารจัดการ ที่เป็นระดับที่เรียกกันว่ารางวัลคุณภาพแห่งชาติซึ่งจะนำไปสู่ระดับ World Class ที่เป็นที่ยกย่องและนิยมปฏิบัติกันแพร่หลายเป็นอย่างมากในประเทศต่าง ๆ (ศตวรรษที่ 21, 2557, หน้า 259) สำหรับการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นก็เช่นเดียวกัน กล่าวคือ มาจากการอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งถือว่าการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งช่วยให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา (ปานิสร่า สิงหนงษ์, 2555, หน้า 34) ทั้งนี้ เพื่อให้โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก

เนื่องจากเกณฑ์รางวัลมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัล เช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award-MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์กว่า 70 ประเทศทั่วโลก เช่น ประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 28) ซึ่งการกำหนดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ มีพื้นฐานจากแนวคิดและค่านิยมหลัก 11 ประการ และนำมาผนวกเป็นองค์ประกอบของระบบบริหารคุณภาพ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce) 6) การจัดการกระบวนการ (Operations) และ 7) ผลลัพธ์ (RESULTS) (สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559) ซึ่งโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ใน 2 ระดับคือ นำประเด็นตามข้อคำถามของเกณฑ์มาแปลงเป็นกลไกในการพัฒนาการบริหารจัดการของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศและได้มาตรฐานสากล และหากโรงเรียนประสงค์จะเสนอเพื่อขอรับการประเมินเพื่อขอรับรางวัล โรงเรียนสามารถเสนอต่อสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 2) และผู้บริหารเป็นหลักในการกำหนด

วิสัยทัศน์โรงเรียนโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง และมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้เห็นทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสูงสุด (สรราวุฒิ พัฒรากุล, 2555) ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก และเตรียมความพร้อมเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา โรงเรียนประถมศึกษาชั้นนำที่มีความพร้อม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้รับการพัฒนาและยกระดับสู่การเป็น "โรงเรียนมาตรฐานสากล" (World-Class Standard School) จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภารกิจของโรงเรียน คือ ดำเนินงานการบริหารจัดการระบบคุณภาพ พัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งถือเป็นเป้าหมายปลายทางสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไปซึ่งประกอบไปด้วย 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์) 2) โรงเรียนอนุบาลเชียงราย 3) โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ตรุณานุเคราะห์) ซึ่งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องมีกลไกการบริหารจัดการโรงเรียนที่ทันสมัย มีคุณภาพ และเพื่อให้การบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพนั้น จะต้องอยู่บนพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ดี สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา จึงจะถือได้ว่าเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย จากรายงานการวิจัย เรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2560 พบว่า 1) กระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) พบว่า การดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดพบว่า หมวดที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินการสูงสุด คือ หมวด 2 กลยุทธ์ และหมวดที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินการน้อยที่สุด คือ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล พบว่า ในภาพรวมครูโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการปฏิบัติด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 2.1) ด้านคุณภาพของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2.2) การจัดการเรียนการสอนสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง Independent Study: IS) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2.3) ด้านคุณภาพวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2.4) ด้านการวิจัยระดับสถานศึกษา

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) คุณลักษณะของนักเรียนที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการสื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ในส่วนของโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า 3.1) ด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ ในภาพรวมนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ O-NET สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติทุกรายวิชาและทุกชั้นปี 3.2) ด้านสื่อสารสองภาษา ในภาพรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนประสบปัญหาในด้านครูภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะครูชาวต่างชาติ ทำให้สัมภาษณ์ของครูที่กล่าวว่า "ครูภาษาอังกฤษที่เป็นชาวต่างชาติโดยเฉพาะในกลุ่มที่เป็น Native Speaker มีการเปลี่ยนบ่อย เนื่องจากมีหน่วยงานที่ให้เงินเดือนที่สูงกว่า ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ต่อเนื่อง" 3.3) ด้านหน้าทางความคิด ในภาพรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนยังประสบปัญหาด้านครูที่ยังมีเจตคติและทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ครูกล่าวว่า "การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมการสอนของครู ปัจจุบันครูส่วนหนึ่งยังเน้นการสอนที่แบบ Passive Learning มากกว่าการสอนแบบ Active Learning" จึงทำให้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนยังอยู่เพียงระดับปานกลาง 3.4) ด้านผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ในภาพรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการพัฒนาทักษะการสร้างหรือผลิตผลงานมีความจำเป็นต้องฝึกทักษะกระบวนการคิดมาเป็นฐานก่อน จึงจะสามารถต่อยอดมาเป็นการคิดสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงานได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการศึกษา ในด้านการพัฒนาทักษะการคิด ก็ยังอยู่ในระดับเพียงปานกลาง จึงส่งผลให้การพัฒนาทักษะการสร้างหรือผลิตผลงานจึงมีผลการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางด้วย 3.5) ด้านร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ในภาพรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจกับตัวชี้วัดในด้านวิชาการมากกว่าด้านกิจกรรม จึงอาจละเลยไม่คอยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะในเรื่องนี้เท่าที่ควร จะเห็นได้ว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการพัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ มีการพัฒนาการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นพลโลก ซึ่งเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561)

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีบทบาทหน้าที่ในตำแหน่งครูผู้สอนอยู่ในสังกัดหน่วยงานโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จึงมีความสนใจในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและต้องการทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อทราบแนวทางและระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากลใน ความดูแลของหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและต้องรับผิดชอบดูแลโรงเรียน ระดับประถมศึกษาทั้งหมดจำนวน 139 โรงเรียน จากจำนวนดังกล่าวมีโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้ เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 3 โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะสามารถนำไปเป็นแนวทางเพื่อวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียนและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน ระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระบบการศึกษาในโรงเรียนอื่น ๆ และสิ่งที่ได้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญสำหรับพัฒนาโรงเรียนให้กับหน่วยงาน องค์กร บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ก้าวสู่ความมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากลอันจะเกิดประโยชน์แก่ สังคมและประเทศชาติสูงสุดสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่ เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารและครูโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 394 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน และเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้จำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้กำหนดสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ในแต่ละโรงเรียน จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนครบทุกโรงเรียน ได้ดังนี้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้แก่

2.1.1 ระดับการศึกษา

2.1.2 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

2.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในด้านต่อไปนี้ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559)

2.2.1 การนำองค์กร (Leadership)

2.2.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy)

2.2.3 การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)

2.2.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)

2.2.5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)

2.2.6 การจัดการกระบวนการ (Operations)

2.2.7 ผลลัพธ์ (Results)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการระบบคุณภาพ หมายถึง กระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่อง และประสานงานกันซึ่งผู้บริหารต้องเข้ามาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรให้เกิดคุณภาพ และระบบคุณภาพต้องครอบคลุมทั่วทั้งองค์กรทุกคนต้องรู้หน้าที่และความรับผิดชอบเป็นระบบ การบริหารจัดการที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce) 6) การจัดการกระบวนการ (Operations) และ 7) ผลลัพธ์ (Results)

1.1 การนำองค์กร (Leadership) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งนำการกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียนการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมกฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชนวิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากรการพัฒนาผู้นำในอนาคตการวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กรและการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิสัยปฏิบัติที่แสดงถึงความรับผิดชอบ

1.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนการถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จการจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปรวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จและการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

1.3 การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและครอบคลุมวิธีการ

สร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและใช้สารสนเทศนี้เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

1.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน เลือกรวบรวมวิเคราะห์จัดการความรู้และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการและใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการเพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผลการดำเนินงานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

1.5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce) หมายถึง เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน ผูกใจพัฒนาและการจัดการบุคลากรเพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียนรวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลังและการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

1.6 การจัดการกระบวนการ (Operations) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานการออกแบบการจัดการและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนประสบความสำเร็จรวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

1.7 ผลลัพธ์ (Results) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญได้แก่ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรผลลัพธ์ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผลลัพธ์ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการนอกจากนั้นยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน

2. โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้ทราบสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้ทราบผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในจังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 สามารถนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งการบริหารจัดการระบบคุณภาพในประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อให้การศึกษาดำเนินไปตามขั้นตอน ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย และการสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการระบบคุณภาพ
 - 1.1 ความหมายของการบริการจัดการระบบคุณภาพ
 - 1.2 หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ
 - 1.3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.1 ความเป็นมาโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.2 การดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
 - 3.1 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์)
 - 3.2 โรงเรียนอนุบาลเชียงราย
 - 3.3 โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ดรุณานุเคราะห์)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารจัดการระบบคุณภาพ

ความหมายของการบริการจัดการระบบคุณภาพ

คุณภาพ เป็นคำที่มีพื้นฐานมาจากภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมและมีความเป็นมายาวนานนับเป็นศตวรรษจากอดีตถึงปัจจุบัน ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความหมายของคำว่าคุณภาพมารวบรวมไว้ ดังนี้

Sallis (2002, p. 6 อ้างอิงใน พรทิพย์ คงสุวรรณ์, 2559, หน้า 9) นิยามว่า คุณภาพ คือความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ที่ใช้ผลิตภัณฑ์หรือผู้ใช้บริการต้องการ

Crosby (1979, อ้างอิงใน พรทิพย์ คงสุวรรณ์, 2559, หน้า 9) นิยามว่า คุณภาพ คือ คุณภาพของการออกแบบและความสอดคล้องในการดำเนินงาน ที่จะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจแก่เจ้าของผลงาน

สุวรรณี แสงมหาชัย (2554, หน้า 5 อ้างอิงใน พรทิพย์ คงสุวรรณ์, 2559, หน้า 9) กล่าวถึงคุณภาพ หมายถึงความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการหรือลูกค้าที่มีผลต่อผลงาน หรือสินค้าหรือบริการความพึงพอใจดังกล่าวเป็นคุณพินิจของลูกค้าที่จะตัดสินควมมีคุณภาพ นั้นในขณะใดขณะหนึ่ง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานจะมีส่วนสัมพันธ์กับความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า ดังนั้น ตัวแปรทุกตัวแปรไม่ว่า จะเป็นวัสดุที่ใช้ในการ ทำงาน กระบวนการผลิต คุณภาพของผลงาน หรือฝีมือในการผลิตจะต้องมีคุณภาพเพื่อให้ ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่มีคุณภาพในระดับที่ทำให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจมากที่สุด อาจกล่าว ได้ว่า คุณภาพ หมายถึงความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนที่มีผลต่อสินค้าหรือ บริการตัดสินโดยประชาชน ความคาดหวังและความต้องการดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงจำเป็นต้องการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ ตอบสนองกับความต้องการที่อาจเปลี่ยนแปลงไป คุณภาพที่เกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดหรือ ข้อบกพร่องของผลงานและถึงคำปรารภหรือข้อวิจารณ์ต่าง ๆ ของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือ การให้บริการอีกด้วย

แนวความคิดด้านระบบคุณภาพของนักวิชาการที่มีชื่อเสียง ได้แก่

1. แนวความคิดของ Walter A. Schewhart นำหลักการทางสถิติมาประยุกต์ในการ ควบคุมคุณภาพ การควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ (Statistical Quality Control), วงจรควบคุม คุณภาพที่เรียกว่า วงจร Schewhart (Schewhart Cycle) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือการ วางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การศึกษา (Study) และการดำเนินการ (Action) หรือ PDSA ที่ Deming นำไปประยุกต์ โดยเปลี่ยนจากการศึกษา (Study) เป็นการตรวจสอบ (Check) ซึ่งบุคคลทั่วไปรับรู้ว่าเป็นวงจร Deming (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA

2. แนวความคิดของ William Edwards Deming หลักการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) หรือ TQM, วงจร Deming (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA

สรุปได้ว่า ระบบคุณภาพ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนที่ต้องการ โดยสินค้าหรือบริการนั้นสร้าง ความพอใจให้กับลูกค้า และมีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสมได้เปรียบคู่แข่ง ลูกค้ามีความ

พึงพอใจ และยอมจ่ายตามราคาเพื่อซื้อความพอใจนั้น ซึ่งมีใช้เรื่องที่ประเมินจากสิ่งของที่จับต้องได้ หรือเป็นรูปธรรมเพียงด้านเดียว แต่จะต้องนำปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นนามธรรมมาประกอบการพิจารณาด้วย

หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

ระบบคุณภาพมีความสำคัญต่อการบริหารขององค์กร โดยการบริหารงานให้มีคุณภาพนั้นจะต้องประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning, OP) เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการกำหนดลูกค้า เป้าหมายการสำรวจความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย กำหนดลักษณะสมบัติการบริหารที่ตอบสนองการออกแบบบริการ วิธีการผลิตสินค้า บริการ

2. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสินค้าและบริการควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC) เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างสินค้าที่ผลิตออกมา การสุ่ม ตรวจสอบการบริหารที่ปฏิบัติการวัดคุณสมบัติต่าง ๆ ตรวจสอบว่า เป็นไปตามเกณฑ์ที่วางไว้หรือไม่

3. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement, QI) การปรับปรุงคุณภาพเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทบทวนกิจกรรมวางแผนเป็นระยะ ๆ ปรับปรุงวิธีการทำงาน การแก้ปัญหาในงาน การปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและบริการ การลดความสูญเสียในกระบวนการจะเห็นว่าการบริหารงานคุณภาพเป็นเรื่องของผู้บริหาร ซึ่งแตกต่างจากการควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC) จะต้องอาศัยช่างเทคนิค ซึ่งจะเป็นการแยกของเสียออกจากของดี การบริหารคุณภาพจึงเป็นเรื่องของการจัดการป้องกันไม่ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของกระบวนการงานในองค์กรจะต้องสร้างระบบคุณภาพ ระบบคุณภาพจึงเป็นเรื่องของการบริหารจัดการโดยแท้จริง ความมีคุณภาพจึงเป็นการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งคุณภาพ การที่จะปรับองค์กรไปสู่องค์กรแห่งคุณภาพ ผู้บริหารขององค์กรจะต้องสร้าง นิสัยแห่งคุณภาพใน 7 ประการ ได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (กิจกรรม 5 ส) ทำงานเป็นทีม การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การมุ่งที่กระบวนการมีการส่งต่อจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง เป็นการควบคุมกระบวนการเป็นหลัก การศึกษาและการฝึกอบรม (สร้างบรรยากาศการเรียนรู้) การประกันคุณภาพ (มีนโยบายคุณภาพ แผนกลยุทธ์ วิธีปฏิบัติงาน มีแผนปฏิบัติงาน มีแผนปฏิบัติการ) และการส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมการสร้างวัฒนธรรมแห่งคุณภาพ ให้เกิดขึ้นในองค์กร (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2552, หน้า 30)

สรุปได้ว่า ระบบคุณภาพ มีความสำคัญต่อการบริหารองค์กร กล่าวคือ การบริหารงานให้มีคุณภาพนั้น จะต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน ทุกกิจกรรมทุก

ขั้นตอนของกระบวนการในองค์กร จะต้องสร้างคุณภาพ ระบบคุณภาพจึงเป็นเรื่องของการบริหารจัดการโดยแท้จริง โดยผู้บริหารจะเป็นหลักสำคัญในควบคุมและการนำองค์กรสู่องค์กรแห่งคุณภาพ

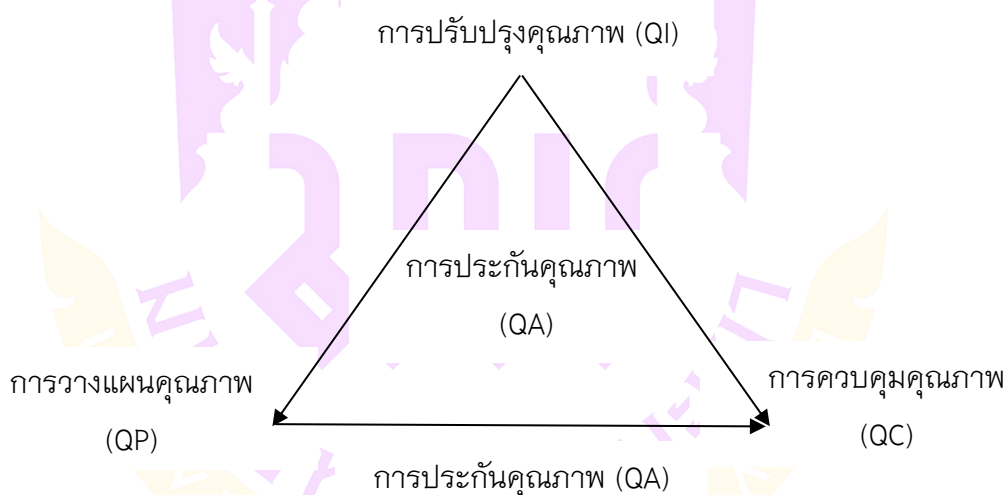
การบริหารจัดการระบบคุณภาพ มีบุคคลที่เป็นเจ้าของแนวคิดและหลักการต่าง ๆ ไว้มากมาย ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ได้คิดค้นเครื่องมือ เทคนิค หลักการ และวิธีการควบคุมคุณภาพ การบริหารจัดการคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ อาทิ

1. แนวคิดในการบริหารคุณภาพของเดมมิง Deming (1986) เดมมิง ได้รับเกียรติให้เป็นบิดาแห่งการควบคุมคุณภาพในประเทศญี่ปุ่น เดมมิงได้สรุปความสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพโดยชี้ให้เห็นถึงปฏิกิริยาลูกโซ่ 5 ขั้นตอน ที่จะเกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการปรับปรุงคุณภาพ โดยลดการทำงานซ้ำซ้อนลดข้อผิดพลาดต่าง ๆ ลดความล่าช้าลงมา มีการใช้เวลาและวัสดุอย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิกิริยาลูกโซ่นั้นได้แก่ 1) ค่าใช้จ่าย 2) ผลผลิตเพิ่มขึ้น 3) มีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้นเพราะสินค้ามีคุณภาพและราคาเหมาะสม 4) องค์กรมีผลกำไรสูงขึ้นและอยู่รอดในธุรกิจได้ 5) ปริมาณงานเพิ่มขึ้น

เดมมิง ให้ความเห็นว่า ฝ่ายบริหารจะต้องพัฒนาให้มีเครื่องมือที่เหมาะสมในการจัดการคุณภาพ ซึ่งมีใช้หมายถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตเท่านั้นแต่หมายถึงวิธีการทางสถิติที่จะนำมาใช้ในการควบคุมกระบวนการทำงานและเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาเชิงคุณภาพที่เกิดขึ้น วิธีการทางสถิติยังสามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ในการระบุความต้องการในการฝึกอบรมด้วยเดมมิงมีความเชื่อว่าวิธีการทางสถิติเป็นสาระสำคัญของการจัดการเพื่อคุณภาพ ซึ่งเดมมิงสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาให้เป็นระบบ (problem solving) และภายหลังได้พัฒนามาเป็นวงจรเดมมิง หรือวงจร PDCA

สรุปได้ว่า วงจรเดมมิงสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานได้อย่างหลากหลายบนพื้นฐาน 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) ขั้นตอนการวางแผน (P) เป็นขั้นตอนการพัฒนาหรือวางแผนบนข้อมูลพื้นฐานที่มีอยู่ 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (D) เป็นการพิจารณาเลือกแผนที่ดีที่สุดที่ตรงประเด็นที่สุดและเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ 3) ขั้นตอนการศึกษา (S) ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติเพื่อยอมรับแผนหรือปรับปรุงแผน 4) ขั้นตอนการดำเนินการ (A) การดำเนินการนี้มีความแตกต่างกันตามผลของการศึกษาที่ได้ นั่นคือหากผลการศึกษาพบว่า มีข้อบกพร่องบางประการก็ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือหากการศึกษาพบว่า มีผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ก็ต้องจัดทำให้เป็นมาตรฐานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องในครั้งต่อไป หรือในบางกรณีแผนการเดิมอาจต้องถูกปรับเปลี่ยนเพื่อใช้แผนที่เหมาะสมกว่าก็อาจเป็นไปได้จึงอาจเรียกขั้นตอนนี้ว่าการตัดสินใจ

2. แนวคิดในการบริหารคุณภาพของจูราน Juran (1993, p. 7, Online) จูราน นับว่าเป็นผู้นำในการศึกษาด้านคุณภาพในประเทศญี่ปุ่นและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำวิธีการควบคุมคุณภาพมาใช้ในอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นมานานกว่า 40 ปี จูรานมีความเห็นว่าข้อผิดพลาดพลาดที่เกิดขึ้นในการผลิตนั้น ร้อยละ 80 สามารถควบคุมได้โดยใช้การจัดการที่มีคุณภาพ ดังนั้นการจัดการจึงต้องได้รับการปรับปรุงให้มีคุณภาพ ซึ่งจูรานเน้นว่าการจัดการที่มีคุณภาพประกอบไปด้วยการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพ โดยจูรานให้ความหมายของการบริหารคุณภาพว่าหมายถึงกระบวนการในการชี้แจง และบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินการให้บรรลุจุดประสงค์ด้านคุณภาพขององค์กร กระบวนการในการชี้แจงและการบริหารกิจกรรมประกอบด้วย 3 กระบวนการหลักคือการวางแผนคุณภาพ (quality planning, OP) การควบคุมคุณภาพ (QC) และการปรับปรุงคุณภาพ (QI) โดยจูรานได้เรียกศาสตร์ในการบริหารคุณภาพดังกล่าวนี้ว่า "ไตรศาสตร์ด้านคุณภาพ" (The Quality Trilogy) หรือ "ไตรศาสตร์ของจูราน" (The Juran Trilogy) ตามภาพที่ 1

ภาพ 1 แสดงไตรศาสตร์ด้านคุณภาพของจูราน

ที่มา: Juran, 1993, Online.

จูราน ได้เสนอขั้นตอน 10 ประการสำหรับการบริหารคุณภาพ (10 steps to quality management) ดังต่อไปนี้ 1) พิจารณาความต้องการและโอกาสที่จะปรับปรุง 2) ตั้งเป้าหมายสำหรับการพัฒนา 3) ชี้แจงเป้าหมาย 4) อบรม 5) ค้นหาปัญหาและแก้ปัญหา 6) รายงานผล

ความก้าวหน้า 7) รับรองผลการปฏิบัติ 8) ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงาน 9) รวบรวมและบันทึกผลความก้าวหน้า 10) รักษาสถานภาพ

3. แนวคิดในการบริหารคุณภาพของไฟเจเนบอม Feigenbaum (1956) ไฟเจเนบอมให้คำนิยามของคุณภาพไว้ว่า หมายถึงการสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าด้วยต้นทุนต่ำสุด (customer satisfaction at the lowest cost) เขาเป็นผู้เริ่มเสนอแนวคิดเรื่องการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร (total quality control, TQC) โดยแนะนำให้มีการควบคุมคุณภาพก่อนที่จะเกิดขึ้นไม่ใช้การควบคุมและตรวจสอบหลังจากการผลิตเสร็จแล้วและแนวคิดของไฟเจเนบอมที่เสนอไว้ในหนังสือคือให้เปลี่ยนการควบคุมคุณภาพจากการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิดที่ว่า การควบคุมคุณภาพคือกระบวนการบริหารอย่างหนึ่ง ดังนั้นการบริหารและการให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นพื้นฐานของกิจกรรมการควบคุมคุณภาพ ส่วนวิธีการทางด้านสถิติหรือการซ่อมบำรุง และการป้องกันต่าง ๆ จะเป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมคุณภาพทั้งหมดนอกจากนี้ยังต้องมีการควบคุมคุณภาพด้วยตนเอง (quality control itself) ซึ่งได้แก่การทำให้เกิดประสิทธิภาพของระบบโดยการทำงานร่วมกันและประสานงานกันเพื่อให้องค์กรได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงที่สุดบนความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า

ไฟเจเนบอม กล่าวว่า คุณภาพไม่ได้หมายความว่าดีที่สุดในที่นั้น (quality does not mean 'best') แต่หมายถึงดีที่สุดในสำหรับการใช้งานของลูกค้าและราคาขาย (best for the customer use and selling price) ส่วนคำว่า การควบคุม ในความหมายของการควบคุมคุณภาพได้แก่เครื่องมือสำหรับการจัดการ 4 ขั้นตอนดังนี้คือ (4 steps of management tool) 1) กำหนดมาตรฐานคุณภาพ 2) ประเมินและปรับปรุงการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน 3) ปฏิบัติตามมาตรฐานที่ดี 4) วางแผนและพัฒนาทุกกระบวนการที่มีผลต่อการนำไปสู่มาตรฐาน

กิจกรรมการควบคุมคุณภาพเป็นงานที่มุ่งเน้นให้สินค้ามีคุณภาพ จึงมีความสำคัญยิ่งที่จะต้องควบคุมคุณภาพในขั้นตอนของการผลิต ซึ่งแนวทางการควบคุมคุณภาพในขั้นตอนของการผลิตนั้น ไฟเจเนบอมเสนอไว้ ดังต่อไปนี้ 1) ควบคุมการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ 2) ควบคุมวัตถุดิบ 3) ควบคุมผลิตรภัณฑ์ 4) ศึกษาและควบคุมกระบวนการผลิต

สรุปได้ว่า การบริหารระบบคุณภาพ ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือที่เหมาะสมในการจัดการคุณภาพ และต้องจัดทำให้เป็นมาตรฐานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องมีกระบวนการควบคุมคุณภาพมุ่งเน้นให้การผลิตสินค้ามีคุณภาพ และที่สำคัญคือมีการประกันคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า

การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล

การบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนอันเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา ระบบบริหารจัดการ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาในระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากระบบดังกล่าวมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัลเช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award-MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์โดยเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น ประเทศออสเตรเลีย เรียกว่า Australian Business Excellence Award (ABEA) สิงคโปร์ เรียกว่า Singapore Quality Award (SOA) ญี่ปุ่น เรียกว่า Japan Quality Award (JA) สหภาพยุโรป เรียกว่า European Quality Award (EQA) ส่วนประเทศไทย เรียกรางวัลนี้ว่า Thailand Quality Award (TQA) ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการประเมิน คือ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติในด้านการศึกษา ได้มีการนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในองค์กร สถาบัน และสถานศึกษาต่าง ๆ โดยได้กำหนดกรอบเกณฑ์ด้านการจัดการศึกษาเพื่อผลงานที่เป็นเลิศ (Baldrige Education Criteria for Performance Excellence) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เพื่อช่วยให้มีการทำความเข้าใจและปรับใช้ในวงการศึกษา และการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนโดยยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบเพื่อช่วยให้องค์กร โรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ สำหรับในประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินสำหรับองค์กรที่จัดการศึกษาไว้ โดยเฉพาะ ดังนั้นกรอบในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพสำหรับการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จึงประยุกต์แนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ใน 2 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพเพื่อรับรางวัลระดับโรงเรียน (School Quality Award, ScQA)

ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพเพื่อรับรางวัลระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission Quality Award, OBECQA)

สำหรับโรงเรียนที่มีการพัฒนาผลการดำเนินการผ่านเกณฑ์ OBECQA ซึ่งเป็นรางวัลสูงสุดในการบริหารจัดการองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว สามารถพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรให้สูงขึ้นสู่เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award, TQA) ต่อไป

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบการจัดการศึกษา ตระหนักถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง จึงได้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติมาขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยกำหนดเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) เป็นกลไกในการบริหารด้วยระบบคุณภาพของสถานศึกษาโดยรวมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกด้านในอนาคต (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 23-26)

วัตถุประสงค์

การนำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) มาใช้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เกณฑ์นี้ไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการ ชีตความสามารถ และผลลัพธ์ให้ดีขึ้น
2. เพื่อเป็นกลไกในการสื่อสารและการแบ่งปันเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเกิดการเรียนรู้ทั้งในระดับองค์กรและบุคคล
3. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจและทบทวนผลการดำเนินการในระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน
4. เพื่อให้การจัดการศึกษามีการปรับปรุงอยู่เสมอ เป็นประโยชน์กับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลต่อคุณภาพและความสำเร็จในปัจจุบันและในอนาคต

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในหลากหลายประเด็น ดังนี้

1. เกณฑ์เพื่อผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขับเคลื่อนให้โรงเรียนบรรลุเป้าประสงค์ ปรับปรุงผลลัพธ์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับโรงเรียนในระดับนานาชาติ

การใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำนึงถึงและแนวคิดหลัก เกณฑ์เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และแนวทางการให้คะแนน

เพื่อปรับปรุงให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่ยั่งยืน โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับประเทศ โรงเรียนเหล่านี้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศและเป็นแรงบันดาลใจให้โรงเรียนอื่น ๆ ปรับปรุงการปฏิบัติการและผลลัพธ์ของตนเอง ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย

2. เกณฑ์มีเจตจำนงที่เรียบง่าย เจตจำนงของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการช่วยโรงเรียน ไม่ว่าจะขนาดใดหรืออยู่ในสังกัดใด ตอบคำถามที่ท้าทาย 3 ข้อ ดังนี้ 1) โรงเรียนดำเนินการได้ดีเท่าที่ควรเป็นหรือไม่ 2) โรงเรียนรู้ได้อย่างไร 3) โรงเรียนควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไร ด้วยวิธีการอย่างไร จากการท้าทายตนเองด้วยการตอบคำถามของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โรงเรียนสำรวจตนเองว่าได้ดำเนินการวัดผลสำเร็จในสิ่งที่สำคัญต่อโรงเรียนแล้วหรือไม่ คำถามของเกณฑ์ครอบคลุม 7 ด้านที่สำคัญในการจัดการและการดำเนินการของโรงเรียน (แบ่งย่อยออกเป็นกระบวนการ 6 หมวด และผลลัพธ์ 1 หมวด) ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์

3. เกณฑ์ส่งเสริมให้เกิดมุมมองเชิงระบบ หมายถึง การบริหารจัดการองค์ประกอบทั้งหมดของโรงเรียนให้เป็นหนึ่งเดียวเพื่อให้เกิดความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างและกลไกการบูรณาการของระบบ ได้แก่ ค่านิยมและแนวคิดหลัก เกณฑ์ 7 หมวดที่มีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกัน และแนวทางการให้คะแนนที่สำคัญของเกณฑ์

3.1 การมุ่งเน้นที่ค่านิยมและแนวคิดหลัก เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพื้นฐานมาจาก "ค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ" ซึ่งเป็นรากฐานสำหรับการบูรณาการผลการดำเนินการที่สำคัญและข้อกำหนดการปฏิบัติการภายใต้กรอบที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ซึ่งจะสร้างพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติ ข้อมูลป้อนกลับ และความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ 1) มุมมองเชิงระบบ (Systems Perspective) 2) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียน (Student-focused excellence) 4) การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people) 5) การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว (Organizational learning and Agility) 6) การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success) 7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation) 8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact) 9) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Societal responsibility) 10) จริยธรรมและ

ความโปร่งใส (Ethics and transparency) 11) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

3.2 การมุ่งเน้นกระบวนการ หมายถึง การมุ่งเน้นวิธีการต่าง ๆ ที่โรงเรียนใช้เพื่อทำงานสำเร็จ เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วยให้โรงเรียนตรวจประเมินและปรับปรุงกระบวนการตาม 4 ปัจจัยเหล่านี้ 1) แนวทาง (Approach) หมายถึง การออกแบบและการเลือกกระบวนการ วิธีการและตัววัดที่มีประสิทธิผล 2) การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (Deployment) หมายถึง การนำแนวทางไปปฏิบัติอย่างคงทนคงยาวทั่วทั้งองค์กร 3) การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าและการได้มาซึ่งความรู้ใหม่ รวมทั้งการเสาะหาโอกาสสำหรับการสร้างนวัตกรรม 4) การบูรณาการ (Integration) หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างแนวทางกับความจำเป็นขององค์กร การทำให้มั่นใจว่าตัววัด สารสนเทศ และระบบการปรับปรุงส่งเสริมซึ่งกัน และกันระหว่างกระบวนการ และหน่วยงาน และสร้างความสอดคล้องระหว่างกระบวนการ และการปฏิบัติการทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ระดับองค์กรที่สำคัญ

3.3 การมุ่งเน้นผลลัพธ์ เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชี้แนะให้โรงเรียนประเมินผลลัพธ์จาก 3 มุมมอง ได้แก่ 1) มุมมองภายนอก (นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น มองโรงเรียนอย่างไร) 2) มุมมองภายใน (การปฏิบัติการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร) 3) มุมมองอนาคต (โรงเรียนมีการเรียนรู้และการเติบโตหรือไม่)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้แสดงผลลัพธ์ที่ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญของโรงเรียน เนื่องจากองค์ประกอบของตัววัดเป็นสิ่งที่ทำให้มั่นใจว่ากลยุทธ์ของโรงเรียนมีความสมดุลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญกับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตลอดจนเป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยให้โรงเรียนประเมินผลลัพธ์ตาม 4 ปัจจัยเหล่านี้ 1) ระดับ (Level) หมายถึง ผลการดำเนินการปัจจุบันในมาตรวัดที่เหมาะสม 2) แนวโน้ม (Trend) หมายถึง ทิศทางและอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์ 3) การเปรียบเทียบ (Comparison) หมายถึง ผลการดำเนินการขององค์กรองค์กรอื่นที่เหมาะสม เช่น คู่แข่งหรือองค์กรที่คล้ายคลึงกัน และเทียบกับระดับเทียบเคียงหรือผู้นำทางการศึกษา 4) การบูรณาการ (Integration) หมายถึง ขอบข่ายของความสำคัญของผลลัพธ์ที่องค์กรใช้ติดตามดู และการใช้ผลลัพธ์นั้นเพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์กับองค์กรและการปรับเปลี่ยนแผน

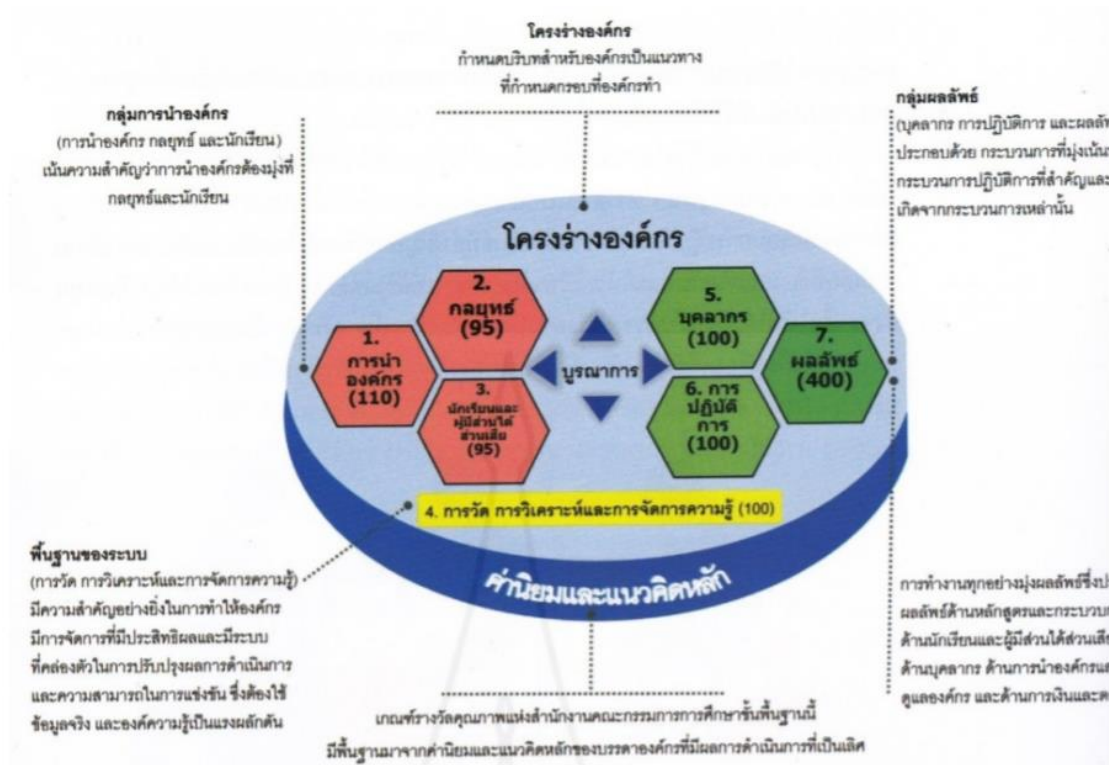
3.4 การมุ่งเน้นการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน เป็นการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกันระหว่างเกณฑ์หมวดต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของมุมมองเชิงระบบในเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวอย่างการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกันเช่น 1) การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น 2) ความจำเป็นของข้อมูลในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และการปรับปรุงการปฏิบัติการ 3) การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกันระหว่างการวางแผนบุคลากรกับการวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ 4) การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกันระหว่างแผนปฏิบัติการและการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในระบบงานขององค์กร

3.5 การมุ่งเน้นการปรับปรุง เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยให้โรงเรียนเข้าใจ และตรวจประเมินโรงเรียนว่าได้ประสบผลสำเร็จในสิ่งที่สำคัญต่อโรงเรียนในระดับใด โรงเรียนมีการถ่ายทอดกระบวนการไปสู่การปฏิบัติในระดับพัฒนาการใด ผลลัพธ์ของโรงเรียนดีในระดับใด โรงเรียนได้เรียนรู้และปรับปรุงหรือไม่ และแนวทางของโรงเรียนตอบสนองความจำเป็นของโรงเรียนได้ดีในระดับใด แนวทางการให้คะแนน แสดงให้เห็นถึงมิติของกระบวนการและผลลัพธ์ที่อธิบายข้างต้น

ในขณะที่โรงเรียนตอบคำถามตามเกณฑ์ และประเมินผลการตอบของตนเองกับแนวทางการให้คะแนน โรงเรียนจะสามารถระบุจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุงทั้งภายในเกณฑ์แต่ละหมวดและระหว่างหมวด เมื่อโรงเรียนใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อบริหารจัดการผลการดำเนินการของโรงเรียน จะเกิดการทำงานประสานกันระหว่างกระบวนการที่สำคัญและข้อมูลป้อนกลับระหว่างกระบวนการกับผลลัพธ์ ซึ่งจะนำไปสู่วงจรการปรับปรุง และเมื่อโรงเรียนใช้เกณฑ์นี้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากขึ้นและจะสามารถระบุวิธีที่ดีที่สุดในการเสริมสร้างจุดแข็ง ปิดช่องว่าง และสร้างนวัตกรรม (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 12-16)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA เพื่อผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ มีกรอบแนวคิดของเกณฑ์มุมมองเชิงระบบของการดำเนินการที่เป็นเลิศ ประกอบด้วยเกณฑ์ 6 หมวด ที่อยู่ส่วนกลางของภาพ ซึ่งระบุกระบวนการและผลลัพธ์ที่องค์กรบรรลุ ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศต้องอาศัยการนำองค์กรที่เข้มแข็ง และแสดงให้เห็นเด่นชัดในภาพ คำว่า "บูรณาการ" ที่กลางภาพ แสดงให้เห็นว่า ทุกองค์ประกอบของระบบเชื่อมโยงกัน ลูกศรแนวอนตรงกลาง แสดงการเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างกลุ่มการนำองค์กร (หมวด 1, 2, และ 3) กับกลุ่มผลลัพธ์ (หมวด 5, 6, และ 7) และยังแสดงถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างกลุ่มการนำองค์กรและกลุ่มผลลัพธ์ลูกศรแนวตั้งที่กลาง

ภาพ แสดงความสัมพันธ์แบบ 2 ทิศทาง ระหว่างพื้นฐานของระบบ ซึ่งให้สารสนเทศและข้อมูลป้อนกลับสำหรับกระบวนการที่สำคัญกับสภาพแวดล้อมขององค์กร (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 18)

ภาพ 2 แสดงกรอบความคิดของเกณฑ์: OBECQA

ที่มา: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559.

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560 ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินให้คะแนนทั้งหมด 7 หมวด ดังนี้ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 29)

หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership)

ในหมวดนำองค์กรนี้ เป็นการตรวจประเมินว่า การดำเนินการโดยผู้นำระดับสูงของโรงเรียนได้กำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนอย่างไร รวมทั้งตรวจประเมินระบบกำกับดูแลโรงเรียน (GOVERNANCE System) และวิธีการที่โรงเรียนใช้เพื่อบรรลุผลด้านกฎหมาย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูง (Senior Leadership): ผู้นำระดับสูงนำองค์กรอย่างไร
ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม (Vision, Mission and Values)

1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม (Vision, Mission and Values) ผู้นำระดับสูง (SENIOR LEADERS) ดำเนินการอย่างไรในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม ผู้นำระดับสูงดำเนินการอย่างไรในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมสู่การปฏิบัติโดยผ่านระบบการนำองค์กร (LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร ผู้ส่งมอบ พันธมิตร ผู้ให้ความร่วมมือที่สำคัญ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปฏิบัติตนของผู้นำระดับสูงแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อค่านิยมขององค์กรอย่างไร

1.2 การส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior) การปฏิบัติตนของผู้นำระดับสูงแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมอย่างไร ผู้นำระดับสูงสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อสร้างสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร

1.3 การสร้างโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ (Creating a Successful Organization) ผู้นำระดับสูงดำเนินการอย่างไรในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในปัจจุบันและอนาคต และดำเนินการอย่างไร

2. การสื่อสารและผลการดำเนินการของโรงเรียน (Communication and Organizational PERFORMANCE)

2.1 การสื่อสาร (Communication) ผู้นำระดับสูง (SENIOR LEADERS) ดำเนินการอย่างไรในการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับบุคลากร (WORKFORCE) ทุกคนในโรงเรียน และดำเนินการอย่างไรใน 2) การทำให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจัง (Focus on Action) ผู้นำระดับสูง (SENIOR LEADERS) ดำเนินการอย่างไรให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กร

2.2 การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities): โรงเรียนดำเนินการอย่างไรในการกำกับดูแล และทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

3. การกำกับดูแลโรงเรียน (Organizational Goernance)

3.1 ระบบการกำกับดูแลโรงเรียน (Goernance System) โรงเรียนดำเนินการอย่างไรเพื่อให้มั่นใจว่ามีระบบการกำกับดูแลที่มีความรับผิดชอบ โรงเรียนดำเนินการอย่างไรใน

การทบทวนและทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญในระบบการกำกับดูแลโรงเรียน

3.2 การประเมินผลการดำเนินการ (Performance Evaluation) โรงเรียนประเมินผลการดำเนินการของผู้บริหารระดับสูงอย่างไร (Senior Leaders)

4. การประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและมีจริยธรรม (Legal and Ethical Behavior)

4.1 การประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ (Legal and Regulatory Behavior) โรงเรียนได้คาดการณ์ล่วงหน้าถึงความกังวลของสาธารณะ (Public Concerns) ที่มีต่อหลักสูตรการจัดการศึกษาและการปฏิบัติการอย่างไร โรงเรียนดำเนินการ

4.2 การประพฤติปฏิบัติทางมีจริยธรรม (Ethical Behavior) โรงเรียนมีการดำเนินการอย่างไรในการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม

5. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Societal Responsibilities)

5.1 ความผาสุกของสังคม (Societal Well-Being) โรงเรียนคำนึงถึงความผาสุกและผลประโยชน์ของสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการประจำวันอย่างไร โรงเรียนมีส่วนในการสร้างความผาสุกแก่สังคมอย่างไร โดยผ่านระบบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของโรงเรียนที่มีอยู่

5.2 การสนับสนุนชุมชน (Community Support) โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ (Key Communities) ของโรงเรียนอย่างไร

โดยสรุปแล้ว การนำองค์กร จึงหมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนขึ้นนำการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านนิยามผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียนการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมกฎหมายและความรับผิดชอบต่อชุมชนวิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากรการพัฒนาผู้นำในอนาคต การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กรและการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี (สำนักบริหารงานกรมศึกษา ตอนปลาย, 2559, หน้า 29-38)

จึงสรุปได้ว่า การนำองค์กร (Leadership) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนขึ้นนำการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านนิยามผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียนการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมกฎหมายและความรับผิดชอบต่อชุมชนวิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากรการพัฒนา

ผู้นำในอนาคตการวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กรและการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy)

ในหมวดกลยุทธ์นี้ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างไร และการนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติมีการปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป และมีการวัดผลความก้าวหน้าอย่างไร

การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Development) โรงเรียนมีวิธีการในการจัดทำกลยุทธ์อย่างไร

1. กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Development Process)

1.1 มีวิธีการอย่างไรในการวางแผนกลยุทธ์ ขั้นตอนที่สำคัญของการจัดทำแผนกลยุทธ์มีอะไรบ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญมีใครบ้าง ระยะเวลาของการวางแผนกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับกรอบเวลาดังกล่าว กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ได้คำนึงถึงความจำเป็นที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียน

1.2 นวัตกรรม (Innovation) กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรมอย่างไร

1.3 การวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Considerations) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาสารสนเทศในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนี้โรงเรียนคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้หรือไม่

3.1 ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์

3.2 ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน

3.3 ความเปลี่ยนแปลงที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นด้านกฎระเบียบข้อบังคับ

3.4 จุดบอดที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และสารสนเทศ

3.5 ความสามารถของโรงเรียนในการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

1.4 ระบบงานและสมรรถนะหลักของโรงเรียน (Work Systems and Core Competencies) ระบบงานที่สำคัญของโรงเรียนคืออะไร

2. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objectives)

2.1 วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ (Key Strategic Objectives) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของโรงเรียนมีอะไรบ้าง ให้ระบุตารางเวลาที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น

2.2 การพิจารณาวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objectives Considerations) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนสามารถสร้างสมดุลที่เหมาะสมระหว่างความต้องการที่

หลากหลายและแข่งขันกันเองในโรงเรียนได้อย่างไร การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) โรงเรียนนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างไร

3. การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (Action Plan Development and Deployment)

3.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan Development) แผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโรงเรียนมีอะไรบ้าง แผนดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์อะไรบ้าง และโรงเรียนมีวิธีการในการจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างไร

3.2 การนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติ (Action Plan Implementation) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติไปยังบุคลากร ผู้ส่งมอบ และพันธมิตรที่สำคัญ โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรเพื่อจะทำให้มั่นใจว่าผลการดำเนินการที่สำคัญตามแผนปฏิบัติการจะบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญและมีความยั่งยืน

3.3 การจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation) โรงเรียนทำอย่างไรให้มั่นใจว่ามีทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ พร้อมใช้ในการสนับสนุนแผนปฏิบัติการจนประสบความสำเร็จและบรรลุพันธะผูกพันในปัจจุบัน โรงเรียนมีวิธีการจัดสรรทรัพยากรเหล่านี้อย่างไรเพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติการ โรงเรียนจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแผนดังกล่าวอย่างไรเพื่อทำให้เกิดความมั่นใจถึงความมั่นคงทางการเงินของโรงเรียน

3.4 แผนด้านบุคลากร (Workforce Plans) แผนด้านบุคลากรที่สำคัญที่สนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาวมีอะไรบ้างแผนดังกล่าวได้คำนึงถึงผลกระทบต่อบุคลากร ความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรอย่างไร

3.5 ตัววัดผลการดำเนินการ (Performance Measures) ตัววัดหรือตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่สำคัญ (Key Performance Measures or Indicators) ที่ใช้ติดตามความสำเร็จและประสิทธิผล (Effectiveness) ของแผนปฏิบัติการมีอะไรบ้าง โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรเพื่อทำให้ระบบการวัดผลโดยรวมของแผนปฏิบัติการเสริมสร้างให้องค์กร ดำเนินการสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment)

3.6 การคาดการณ์ผลดำเนินการ (Performance Projections) การคาดการณ์ผลการดำเนินการตามกรอบเวลาของการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโรงเรียนตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้มีอะไรบ้าง ผลการดำเนินการที่คาดการณ์ไว้ของตัววัดหรือตัวชี้วัดเหล่านี้เป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับผลของคู่แข่ง (Competitors) หรือของโรงเรียนในระดับ

ที่เทียบเคียงกันได้ และเมื่อเปรียบเทียบกับระดับเทียบเคียงที่สำคัญ โรงเรียนจะอย่างไร หากพบว่ามีความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือกับโรงเรียนในระดับที่เทียบเคียงกันได้

4. การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ (Action Plan Modification) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการปรับเปลี่ยนและนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติในกรณีที่สถานการณ์บังคับให้ต้องปรับเปลี่ยนและนำไปปฏิบัติอย่างรวดเร็ว

ดังนั้น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ จึงหมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนการถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จการจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปรวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จและการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 38-46)

จึงสรุปได้ว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนการถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จการจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปรวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จและการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

หมวด 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)

ในหมวดนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้ เป็นการตรวจประเมินถึงวิธีการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความสำเร็จด้านตลาดในระยะยาวครอบคลุมถึงวิธีการรับฟัง "เสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย" สร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และใช้สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

เสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Voice of the Student and Stakeholder) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

1. การรับฟังนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Listening)

1.1 นักเรียนปัจจุบันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Current Student and Stakeholders)

โรงเรียนมีวิธีการในการในการรับฟัง มีปฏิสัมพันธ์และสังเกตนักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสามารถนำไปใช้ต่อได้อย่างไร วิธีการรับฟังเสียงดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างไร ระหว่างนักเรียน กลุ่มนักเรียน หรือส่วนตลาด

1.2 นักเรียนในอนาคตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Potential STUDENT and Stakeholders) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการรับฟังเสียงจากนักเรียนในอนาคต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่นำไปใช้ได้

2. การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Determination of Student and Stakeholders Satisfaction and Engagement)

2.1 ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพัน (Satisfaction, Dissection and Engagement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 ความพึงพอใจเปรียบเทียบกับคู่แข่ง (Satisfaction Relative to Competitors) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเสาะหาสารสนเทศด้านความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อโรงเรียนเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเสาะหาสารสนเทศด้านความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโรงเรียน

ความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Engagement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยตอบสนองความต้องการและสร้างสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการสนับสนุนนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Product Offering) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดหลักสูตร (Product Offering) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดหลักสูตร และดำเนินการอย่างไร

1.1 หลักสูตรและการสนับสนุนนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Product Offerings) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดหลักสูตร และดำเนินการอย่างไร

1.2 การสนับสนุนนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Support) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุน

3. การจำแนกนักเรียน (Student Segmentation) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการจำแนกนักเรียน

2. การสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Building Student and Stakeholders Relationships)

2.1 การจัดการความสัมพันธ์ (Relationship Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำตลาด สร้างและจัดการความสัมพันธ์

2.2 การจัดการกับข้อร้องเรียน (Complaint Management) โรงเรียนมีวิธีจัดการกับข้อร้องเรียนของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร

จึงสรุปได้ว่า การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและใช้สารสนเทศนี้เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 47-52)

จึงสรุปได้ว่า การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและใช้สารสนเทศนี้เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)

ในหมวดการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ (Knowledge Assets) โรงเรียนมีการเรียนรู้อย่างไร และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไร รวมทั้งโรงเรียนใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการอย่างไร

การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน (Measurement, Analysis and improvement of Organization Performance): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. การวัดผลการดำเนินการ (Performance Measurement)

1.1 ตัววัดผลการดำเนินการ (Performance Measurement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อติดตามการปฏิบัติการประจำวันและผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน

1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Data) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเลือกและใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเลือกและใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการปฏิบัติการ

1.3 ข้อมูลนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Data) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศจากเสียงของนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด

1.4 ความคล่องตัวของการวัดผล (Measurement Agility) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้มั่นใจว่าระบบการวัดผลการดำเนินการของโรงเรียนสามารถตอบสนองของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือที่ไม่ได้คาดคิดทั้งภายในหรือภายนอกองค์กร

2. การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ (Performance Analysis and Review) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทบทวนผลการดำเนินการและขีดความสามารถของโรงเรียน โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญของโรงเรียน รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทบทวนเหล่านี้และเพื่อให้มั่นใจว่า ผลสรุปนั้นใช้ได้ โรงเรียนและผู้มีระดับสูงใช้ผลการทบทวนในเรื่องต่อไปนี้ได้อย่างไร

2.1 ประเมินผลความสำเร็จของโรงเรียน ผลการดำเนินการในเชิงแข่งขัน ความมั่นคง การเงิน และความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

2.2 ตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อความเปลี่ยนแปลงในด้านความ ต้องการของโรงเรียน

2.3 คณะกรรมการกำกับดูแลโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทบทวนผลการดำเนินการของโรงเรียน และความก้าวหน้าเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

3. การปรับปรุงผลการดำเนินการ (Performance Improvement)

3.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในโรงเรียน โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการค้นหาหน่วยงานหรือการปฏิบัติที่มีผลการดำเนินการที่ดี โรงเรียนมีวิธีการ

อย่างไรในการค้นหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปปฏิบัติในส่วนอื่น ๆ ของโรงเรียน

2.2 ผลการดำเนินการในอนาคต (Future Romance) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการคาดการณ์ผลการดำเนินการในอนาคต โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการใช้ผลการทบทวนผลการดำเนินการและข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขันที่สำคัญเพื่อคาดการณ์ผลการดำเนินการในอนาคต หากมีความแตกต่างระหว่างการคาดการณ์ผลการดำเนินการในอนาคต เหล่านี้กับการคาดการณ์ผลการดำเนินการของแผนปฏิบัติการ โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการปรับค่าความแตกต่างดังกล่าวให้ยอมรับได้ (Reconcile)

2.3 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและนวัตกรรม (Continuous Improvement and Innovation) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการนำผลการทบทวนผลการดำเนินการ ไปใช้จัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่ต้องนำไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และนำไปเป็นโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

การจัดการความรู้สารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Knowledge Management, Information Technology) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการจัดการสินทรัพย์ทางความรู้ของโรงเรียนสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. ความรู้ขององค์กร (Organization Knowledge)

1.1 การจัดการความรู้ (Knowledge Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดการความรู้ของโรงเรียน

1.2 การเรียนรู้ระดับองค์กร (Organization Learning) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการใช้องค์ความรู้และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ฝังลึกลงไปในวิถีการปฏิบัติงานของโรงเรียน

2. ข้อมูล สารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Data Information and Information Technology)

2.1 คุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศ (Data and Information Quality) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทวนสอบและทำให้มั่นใจถึงคุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน

2.2 ความปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ (Data and Information Security) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศที่อ่อนไหวหรือสำคัญ มีความปลอดภัย

2.3 ความพร้อมใช้งานของข้อมูลและสารสนเทศ (Data and Information Availability) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนมีความพร้อมใช้งาน

2.4 คุณลักษณะของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ (Hardware and Software Properties) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจได้ว่าฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ มีความเชื่อถือได้ ปลอดภัย และใช้งานง่าย

2.5 ความพร้อมใช้งานในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Availability) ในกรณีฉุกเฉิน โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่าระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ รวมทั้งข้อมูลและสารสนเทศ มีความปลอดภัยและความพร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ

จึงสรุปได้ว่า การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน เลือกรวบรวมวิเคราะห์จัดการความรู้และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการและใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการเพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผลการดำเนินงานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 53-59)

จึงสรุปได้ว่า การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน เลือกรวบรวมวิเคราะห์จัดการความรู้และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการและใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการเพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผลการดำเนินงานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)

หมวดบุคลากร เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร และการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี นอกจากนี้ ในหมวดนี้ยังเป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความผูกพัน การจัดการ และกรพัฒนาบุคลากรเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ ให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

สภาพแวดล้อมของบุคลากร (Workforce Environment) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชีตความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร (Workforce Capablilty and Capacity)

1.1 ชีตความสามารถและอัตรากำลัง (Capablilty and Capacity) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการประเมินความต้องการด้านชีตความสามารถ และอัตรากำลังบุคลากร รวมทั้งการประเมินทักษะ สมรรถนะ คุณวุฒิ (Certification) และจำนวนบุคลากรที่ต้องการในแต่ละระดับ (Staffing Levels)

1.2 บุคลากรใหม่ (New Wobkforce Members) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสรรหา ว่าจ้าง บรรจุ และรักษาบุคลากรใหม่ไว้ โรงเรียนทำให้มั่นใจได้อย่างไรว่า บุคลากรเป็นตัวแทนที่สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายทางมุมมอง (Ideas) วัฒนธรรม และวิถีคิด (Thinking) ของชุมชน ของบุคลากรที่โรงเรียนจ้าง และชุมชนของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.3 ความสำเร็จในงาน (Work Accomplishment) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดรูปแบบการทำงาน และบริหารบุคลากร

1.4 การจัดการการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากร (Workforce Change Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงความต้องการด้านชีตความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร

2. บรรยากาศการทำงานของบุคลากร (Workforce Climate)

2.1 สภาพแวดล้อมของการทำงาน (Workplace Environment) โรงเรียนดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับการสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพสวัสดิภาพของบุคลากร และความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ทำงานของบุคลากร

2.2 นโยบาย และสิทธิประโยชน์ (Workforce Benefits and Policies) โรงเรียนสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย อย่างไร

ความผูกพันของบุคลากร (Workforce Engagement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดีให้ อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. ความผูกพันและผลการปฏิบัติงานของบุคลากร (Workforce Engagement and Performance)

1.1 วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินงานที่ดีและบุคลากรที่มีความผูกพัน

1.2 ปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน (Drivers of Engagement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความผูกพันของบุคลากร

1.3 การประเมินความผูกพัน (Assessment of Engagement) โรงเรียนประเมินความผูกพันของบุคลากรอย่างไร

1.4 การจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) ระบบการจัดการผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสนับสนุนให้เกิดการทำงานที่ให้ผลการดำเนินงานที่ดีและความผูกพันของบุคลากรอย่างไร

2. การพัฒนาบุคลากรและผู้นำ (Workforce and Leader Development)

2.1 ระบบการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Development) ระบบการเรียนรู้และการพัฒนาสนับสนุนความต้องการของโรงเรียนและการพัฒนาตนเองของบุคลากร ผู้บริหาร และผู้นำอย่างไร

2.2 ประสิทธิภาพของการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Development Effectiveness)

2.3 ความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Progression) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดการความก้าวหน้าในวิชาชีพของโรงเรียน โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดการความก้าวหน้าในวิชาชีพของบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการวางแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารและผู้นำ

จึงสรุปได้ว่า การมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน ผูกใจพัฒนาและการจัดการบุคลากรเพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียนรวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลังและการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 60-66)

จึงสรุปได้ว่า การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce) หมายถึง เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน ผูกใจพัฒนาและการจัดการบุคลากรเพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจกลยุทธ์และ

แผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียนรวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลังและการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ (Operations)

ในหมวดการปฏิบัติการ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตร และสร้างนวัตกรรมของการบริหารจัดการหลักสูตร และกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผลของการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการทำงาน (Work Process) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการออกแบบ จัดการ และปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการทำงานที่สำคัญ ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. การออกแบบหลักสูตรและกระบวนการ (Product and Process Design)

1.1 ข้อกำหนดของหลักสูตรและกระบวนการ (Product and Process Requirement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดทำข้อกำหนดที่สำคัญของหลักสูตรและกระบวนการทำงาน กระบวนการทำงานที่สำคัญของโรงเรียนมีอะไรบ้าง และข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการเหล่านี้คืออะไร

1.2 แนวคิดในการออกแบบ (Design Concepts) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการออกแบบหลักสูตร และกระบวนการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่สำคัญ

2. การจัดการกระบวนการไปปฏิบัติ (Process anagement)

2.1 Implementation โรงเรียนมั่นใจได้อย่างไรว่า การปฏิบัติงานประจำวันของกระบวนการเหล่านี้จะเป็นไปตามข้อกำหนดที่สำคัญ

2.2 กระบวนการสนับสนุน (Support Process) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดกระบวนการสนับสนุนที่สำคัญ

2.3 การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการ (Product and Process Improvement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและผลการดำเนินการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักขององค์กร และลดความแปรปรวนของกระบวนการ

3. การจัดการนวัตกรรม (Innovation Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการดำเนินการตามโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่โรงเรียนกำหนดเป็นความเสี่ยง (Risks) ที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียรอบด้าน (Intelligent Risk) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้ทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ ที่พร้อมใช้สนับสนุนโอกาสที่มีลำดับความสำคัญที่เหนือกว่า

ประสิทธิผลของการปฏิบัติการ (Operational Effectiveness) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่ามีการบริหารจัดการการปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ (Process Efficiency and Effectiveness) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการควบคุมต้นทุนโดยรวมของการปฏิบัติการ

2. การจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply-Chain Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

3. การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน (Safety and Emergency Preparedness)

3.1 ความปลอดภัย (Safety) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการปฏิบัติที่ปลอดภัย

3.2 การเตรียมความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน (Emergency Preparedness) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติ หรือภาวะฉุกเฉิน ระบบการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน ได้คำนึงถึงการป้องกัน ความต่อเนื่องของการดำเนินการและการทำให้ฟื้นฟูสภาพเดิมได้อย่างไร ระบบการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินดังกล่าวได้คำนึงถึงการพึ่งพาผู้ส่งมอบและพันธมิตรอย่างไร

จึงสรุปได้ว่า การจัดการกระบวนการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานการออกแบบการจัดการและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนประสบความสำเร็จรวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 67-71)

จึงสรุปได้ว่า การจัดการกระบวนการ (Operations) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานการออกแบบการจัดการและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนประสบความสำเร็จรวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

หมวด 7 ผลลัพธ์ (Results)

ในหมวดผลลัพธ์นี้ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านที่สำคัญทุกด้าน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านบุคลากร ด้านการนำ

องค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และด้านการเงินและตลาด นอกจากนี้ยังให้แสดงถึงระดับผลการดำเนินการของโรงเรียนเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่เสนอหลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน

ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ (Product and Process Results) ผลลัพธ์การดำเนินการด้านหลักสูตร และประสิทธิผลของกระบวนการเป็นอย่างไร

1. ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นนักเรียน (Student Focused Product and Process Result) ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการที่ให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนเป็นอย่างไร

2. ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการทำงาน (Work Process Effectiveness Results)

2.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการ

2.2 การเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

3. ผลลัพธ์ด้านการจัดการระหว่างคู่อุปทาน

ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder-Focused Results) ผลลัพธ์การดำเนินการด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไร

1. ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.1 ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2 ความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลลัพธ์ด้านบุคลากร (Workforce-Focused Result) ผลลัพธ์การดำเนินการด้านบุคลากรเป็นอย่างไร

1. ผลลัพธ์ด้านบุคลากร (Workforce-Focused Result)

1.2 ชีตความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร

1.2 บรรยาภาคการทำงาน

1.3 การทำให้บุคลากรมีความผูกพัน

1.4 การพัฒนาบุคลากร

ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร (Leadership and Governance Results) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรเป็นอย่างไร

1. ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม

1.1 การนำองค์กร (Leadership) ผลลัพธ์ด้านการสื่อสารของผู้นำระดับสูงกับบุคลากร และนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไร

1.2 การกำกับดูแลองค์กร (Governance) ผลลัพธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในการกำกับดูแลองค์กรเป็นอย่างไร

1.3 กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ (Law and Regulation) ผลลัพธ์ด้านกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับเป็นอย่างไร

1.4 จริยธรรม (Ethics) ผลลัพธ์ด้านการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมเป็นอย่างไร

1.5 สังคม (Society) ผลลัพธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญเป็นอย่างไร

2. ผลลัพธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation Results) ผลลัพธ์ด้านการบรรลุกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนเป็นอย่างไร

ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด (Financial and Market Results) ผลลัพธ์การดำเนินการด้านการเงินและการตลาดมีอะไรบ้าง ให้แสดงข้อมูลและสารสนเทศเพื่อตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด

1.1 ผลการดำเนินการด้านการเงิน (Financial Performance)

1.2 ผลการดำเนินการด้านตลาด (Marketplace Performance) (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 72-84)

จึงสรุปได้ว่า ผลลัพธ์ (Results) หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญได้แก่ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรผลลัพธ์ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผลลัพธ์ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการนอกจากนั้นยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560 โดยขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากล มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลและการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าว เป็นไปตามเป้าประสงค์ "คุณภาพ

การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ" สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560 ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ขึ้น สำหรับให้โรงเรียนนำแนวทางของเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้ โดยเทียบเคียงให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารจัดการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 137)

วัตถุประสงค์ของการนำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECO) มาใช้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เกณฑ์นี้ไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการ ชีตความสามารถและผลลัพธ์ให้ดีขึ้น
2. เพื่อเป็นกลไกในการสื่อสารและการแบ่งปันเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเกิดการเรียนรู้ทั้งในระดับองค์กรและบุคคล
3. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจและทบทวนผลการดำเนินการในระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน
4. เพื่อให้การจัดการศึกษามีการปรับปรุงอยู่เสมอ เป็นประโยชน์กับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลต่อคุณภาพและความสำเร็จในปัจจุบันและในอนาคต

การขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ระหว่างปี 2556-2559 สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาการบริหารด้วยระบบคุณภาพ สรุปได้ดังนี้

1. จัดทำเอกสารแนวทางการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพให้โรงเรียนไว้เป็นคู่มือในการดำเนินการและเอกสารเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลปี 2557-2558 เพื่อให้โรงเรียนนำแนวทางของเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้โดยเทียบเคียงให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารจัดการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง
2. พัฒนาบุคลากรได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรหลักของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากล เพื่อให้ดำเนินการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามแนวทางเกณฑ์รางวัล

คุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ได้ โดยมุ่งเน้นทั้งด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจและการฝึกปฏิบัติจริง

3. เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่ชัดเจน สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงคัดเลือกโรงเรียนในโครงการที่มีการพัฒนาแบบเข้มข้นเพื่อเป็นต้นแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ที่เรียกว่า Intensive school จำนวน 63 โรงเรียน เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเพื่อเป็นต้นแบบ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

ปีงบประมาณ 2556 โรงเรียนจัดทำรายงานโครงร่างองค์กร (School Profile) ตามข้อกำหนดนำเสนอให้คณะกรรมการที่เล็งเห็นความสำคัญ นิตศ กำกับติดตาม โรงเรียนใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศของโรงเรียน

ปีงบประมาณ 2557 โรงเรียนรับการตรวจเยี่ยมและประเมิน ScQA โดยคณะกรรมการที่เล็งเห็น โรงเรียนจัดทำรายงานตามข้อกำหนดของหัวข้อต่าง ๆ ในเกณฑ์ ตั้งแต่โครงร่างองค์กรและการบริหารงานด้านกระบวนการหมวด 16 โดยใช้แนวทางตามเกณฑ์ OBECQA ปี 2557-2558 แต่ใช้ระดับคะแนนแตกต่างกัน และสรุปผลการประเมิน ScQA และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์ปีงบประมาณ 2558 โรงเรียนรับการประเมิน OBECQA โดยคณะ ผู้ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย และใช้เกณฑ์การประเมินตามแนวทางเกณฑ์ OBECQA ปี 2557-2558 ซึ่งการประเมินพิจารณาจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน ตรวจสอบเอกสาร ตั้งแต่โครงร่างองค์กรและหมวด 1-7 สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง สังเกตสภาพจริงและรายงานสรุปผลการประเมิน OBECQA ปีงบประมาณ 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปรับปรุงเอกสารแนวทางการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

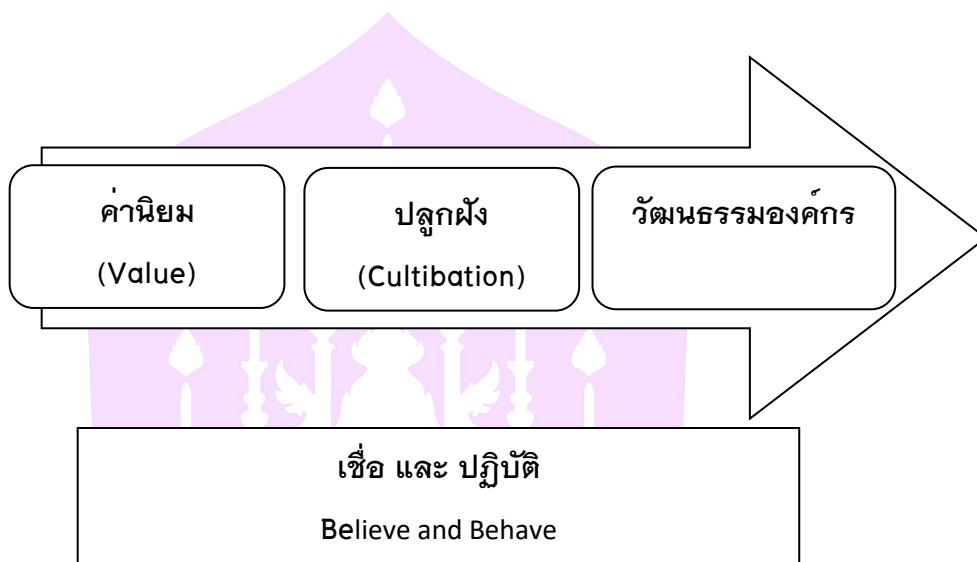
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการระดับภูมิภาค เพื่อเป็นที่เล็งเห็นในการติดตาม ตรวจสอบโรงเรียนในโครงการทั้งหมด และประเมินผลการบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับโรงเรียน (School Quality Award): ScQA สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการที่เล็งเห็นในแต่ละภูมิภาค โดยโรงเรียนจัดทำรายงานโครงร่างองค์กร (School Profile) ตามข้อกำหนด นำเสนอให้คณะกรรมการที่เล็งเห็นความสำคัญ นิตศ กำกับติดตาม โรงเรียนใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาปรับปรุง ให้ได้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศของโรงเรียน

การบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ได้ดำเนินการดังนี้

1. การบริหารการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนล้วนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและวิกฤตภายในระยะเวลาสั้น ๆ จะพบว่าธุรกิจที่เคยรุ่งเรืองและเติบโตอย่างรวดเร็วในอดีต กลับต้องล้มละลายเลิกกิจการไปเป็นจำนวนมาก หน่วยงานราชการที่เคยคุมอำนาจการบริหารทั่วประเทศมาเป็นเวลานานก็ต้องถูกตัดทอนถ่ายโอนอำนาจออกไปจนเกือบไม่เหลือภารกิจใด ๆ ที่จะดำเนินการต่อไปประเทศที่เคยดำรงเอกราชมาเป็นศตวรรษก็อาจต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิตให้แก่ชาติอื่น ๆ ภายในระยะเวลาอันสั้น องค์กรที่ไม่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงของตนเองเพื่อปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมได้ มักจะพบกับความเสื่อมในทางกลับกัน องค์กรที่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวให้เท่าทันกับความผันแปรของสภาพแวดล้อมได้ก็จะสามารถอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วขององค์กรที่ไม่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงของตนเองเพื่อปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมได้ มักจะพบกับความเสื่อม ในทางกลับกัน องค์กรที่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวให้เท่าทันกับความผันแปรของสภาพแวดล้อมได้ก็จะสามารถอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็วและทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวล้วนมีผลกระทบอย่างยิ่งต่อกระบวนการในการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมคนให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับบริบทในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ตระหนักถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงได้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TOA) ของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติมาขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยกำหนดเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) เป็นกลไกในการบริหารด้วยระบบคุณภาพของสถานศึกษาโดยรวมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกด้านในอนาคต

2. ค่านิยมขององค์กรที่มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ ในการสร้างองค์กรให้พร้อมในการแข่งขันและประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต ย่อมเกิดจากความร่วมแรงร่วมใจเป็นไปในทิศทางเดียวกันของบุคลากรทุกระดับเปรียบดั่งแม่เหล็กที่มีพลังดึงดูดอันเนื่องมาจากเส้นแรงที่เป็นระเบียบมุ่งไปยังทิศทางเดียวกัน สิทธิชัย นันทนาวิจิตร, (มปป, ออนไลน์) กล่าวว่

ถ้าคนไม่มีศรัทธาต่อเรื่องใด ๆ ย่อมไม่ปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ และถ้าผู้บริหารองค์กรสร้างให้คนในองค์กรมีความเชื่อร่วมกันในที่สุดจะกลายเป็นค่านิยม ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ ที่มุ่งหวังจะประสบความสำเร็จ จึงต้องเริ่มต้นที่การปลูกฝังให้บุคลากรมีความเชื่อร่วมกันและปฏิบัติร่วมกันในสิ่งซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

ภาพ 3 แสดงการแปลงค่านิยมไปสู่วัฒนธรรมองค์กร

ที่มา: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 174

ค่านิยมและแนวคิดหลัก เป็นความเชื่อและพฤติกรรมที่พบว่าฝังลึกอยู่ในองค์กรที่มีผลการดำเนินการชั้นเลิศหลายแห่ง ค่านิยมและแนวคิดหลักจึงเป็นรากฐานที่ก่อให้เกิดที่มีผลการดำเนินการที่สำคัญและข้อกำหนดของการปฏิบัติการภายใต้กรอบการจัดการที่นั่นผลลัพธ์ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติการ การให้ข้อมูลป้อนกลับและความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2559-2560 เป็นเกณฑ์ที่ได้พัฒนาปรับปรุงมาอย่างต่อเนื่องทุก 2 ปี เพื่อช่วยให้องค์กรประเมินตนเองภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มุ่งเน้นผลการดำเนินการตามกลยุทธ์ขององค์กรเกณฑ์ได้พัฒนาไปสู่มุมมองเชิงระบบที่ครอบคลุมและบูรณาการการบริหารจัดการกับผลการดำเนินการโดยรวมขององค์กร เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เกณฑ์นี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ ดังนี้ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 147)

1. มุมมองเชิงระบบ (Systems Perspective)

ระบบ หมายถึง แนวทางซึ่งมีการจัดขึ้นตอนเป็นลำดับ สามารถทำซ้ำได้และแสดงการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มุมมองเชิงระบบ หมายถึง แนวทางจะมีความเป็นระบบ ถ้าหากมีการสร้างโอกาสในการประเมิน การปรับปรุง และการแบ่งปันรวมอยู่ด้วยจนส่งผลให้แนวทางนั้นมีระดับความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นการจัดการกับองค์ประกอบทุกส่วนขององค์กรให้เป็นองค์กรหนึ่งเดียว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และมีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ การจัดการผลการดำเนินการโดยรวมของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยการปฏิบัติที่เชื่อมโยงกันของระบบงานและความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันของแผนงานกระบวนการปฏิบัติงาน และตัววัดหรือตัวชี้วัดต่าง ๆ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญต่อทิศทางเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้น เพื่อตอบสนองความมาตองการและความคาดหวังของนักเรียน ต้องตรวจติดตาม ปรับปรุงแก้ไข และจัดการผลการดำเนินการโดยอาศัยผลลัพธ์เป็นพื้นฐาน

2. การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ หรือภาพความสำเร็จของโรงเรียนในอนาคตให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีการอบระยะเวลาความสำเร็จที่สามารถวัดได้

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสื่อสาร สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนมีส่วนร่วม ในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ มีการพัฒนาและเรียนรู้ มีความรับผิดชอบและยอมรับการเปลี่ยนแปลง

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบการปฏิบัติและผลการดำเนินการของตนเองและของคณะกรรมการกำกับดูแลองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถเสริมสร้างจริยธรรม ค่านิยม และความคาดหวังของโรงเรียนไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาผู้นำในอนาคต การสร้างภาวะผู้นำ ความมุ่งมั่น และความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นทั่วทั้งโรงเรียน

3. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียน (Student-focused excellence)

เนื่องจากนักเรียนเป็นผู้ตัดสินผลการดำเนินการและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและบริการทางการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียน ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบและรายละเอียดต่าง ๆ ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดของหลักสูตรและบริการอื่น ๆ รวมทั้งการสนับสนุนผู้เรียนให้ได้เข้าถึงการบริการต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อเป็นการส่งมอบคุณค่าที่ดีที่สุดให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียน ประกอบด้วยส่วนที่เป็นนักเรียนปัจจุบันและนักเรียนในอนาคต โดยการเข้าใจถึงความปรารถนา ความต้องการ ความคาดหวังของนักเรียนปัจจุบันและการคาดการณ์ถึงความปรารถนาของนักเรียนในอนาคต

ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียนจึงเป็นแนวคิดเชิงกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการให้ได้นักเรียนใหม่ การรักษานักเรียนเดิม การทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจ ผูกพันต่อหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนและโรงเรียน

โรงเรียนจึงต้องมีความไวต่อความต้องการของนักเรียน ไวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความผูกพันของนักเรียน โรงเรียนจึงต้องรับฟังเสียงของนักเรียนอย่างตั้งใจ และต้องคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังนั้น หลักสูตรและบริการทางการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียนควรมีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของนักเรียน ทั้งนักเรียนปัจจุบันและนักเรียนในอนาคตอยู่เสมอ

4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people)

โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเกิดขึ้นจากบุคลากรที่มีความผูกพันกับโรงเรียน ได้ทำงานที่มีความหมายต่อตนเองในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มีความไว้วางใจและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ทิศทางของโรงเรียนชัดเจน ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ อีกทั้งมีความรับผิดชอบในผลการดำเนินการ

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการมุ่งมั่นสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน บุคลากรที่มีความหลากหลาย สร้างระบบจูงใจและยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลที่นอกเหนือไปจากระบบการให้ความดีความชอบตามปกติ พัฒนาและสนับสนุนบุคลากรให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่ มีการแบ่งปันความรู้ขององค์กรให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ได้ดียิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบในผลการดำเนินการของตนเองและโรงเรียน

5. การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว (Organizational learning and Agility)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวถึงการเรียนรู้ทั้งสองส่วน คือการเรียนรู้ระดับองค์กรและระดับบุคคล การเรียนรู้ระดับองค์กรได้มาจากการวิจัยและพัฒนาวงจรการประเมิน การปรับปรุง ความคิดและมุมมองจากบุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การแบ่งปันวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการจัดระดับเทียบเคียงการเรียนรู้ระดับบุคคลได้มาจากการศึกษา การฝึกอบรม และโอกาสในการพัฒนาเพื่อความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรแต่ละบุคคล

ความสำเร็จของโรงเรียนในสภาวะปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและอยู่ในสถานการณ์ การแข่งขันสูง จำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ในระดับองค์กรเพื่อเพิ่มความ สามารถในการเปลี่ยนแปลงที่ฉับไวต่อเนื่อง และมีความคล่องตัว ยืดหยุ่นในการ ปฏิบัติการของโรงเรียน

การจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองใหม่ ๆ เช่นความเป็นสังคมเมือง สังคมผู้สูงอายุ การเกิดขึ้นของ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เศรษฐกิจยุคดิจิทัล การก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน วิฤตเศรษฐกิจเหตุการณ์รุนแรงจากสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนความเสี่ยงเรียกร้องจากสังคมและ นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องมีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยรอบเวลาที่สั้นลง

การตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วก็ต้องอาศัยระบบงานใหม่การปรับ โครงสร้างของกระบวนการหนึ่ง หรือการบูรณาการ การทำงานเข้าด้วยกันนั้นต้องอาศัยการ จัดการความรู้ของโรงเรียนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เน้นการสร้างองค์ความรู้และแบ่งปัน ความรู้ทั่วโรงเรียน และให้ยึดถือว่าการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำวันที่ทำจน เป็นกิจวัตร

6. การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success)

การสร้างองค์กรที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันและต่อเนื่องไปในอนาคต ตลอดจนเป็นผู้นำด้านผลการดำเนินการ โรงเรียนต้องมีแนวทางที่มุ่งเน้นอนาคตอย่างชัดเจน และมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างพันธะระยะยาวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ เช่น นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนบุคลากรของโรงเรียน ผู้ส่งมอบ พันธมิตร ผู้สนับสนุน ผู้ให้ความร่วมมือที่ สำคัญ สาธารณชนและชุมชน โดยอาศัยความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการ ไปตามสถานการณ์

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรของโรงเรียนจึง ควรคาดการณ์ล่วงหน้าถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความคาดหวังของนักเรียนทั้งในปัจจุบันและ อนาคต โอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความจำเป็นและขีดความสามารถด้าน อัตรากำลังของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลง ด้านนโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของโรงเรียนคู่แข่ง ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

7. การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation)

นวัตกรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางความคิด การปฏิบัติด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริการทางการศึกษา แผนงาน กระบวนการทำงาน การปฏิบัติการ และรูปแบบทางการบริหารจัดการองค์กรเพื่อสร้างคุณค่าใหม่ให้แก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการปฏิบัติการ ระบบงานและกระบวนการทำงานของโรงเรียนในทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรชี้แนะและบริหารสถานศึกษาเพื่อระบุโอกาสเชิงกลยุทธ์ และเพื่อให้ความกล้าเสี่ยงที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียอย่างรอบด้าน กลายเป็นส่วนหนึ่งของนวัตกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน รวมทั้งบูรณาการนวัตกรรมเข้าไว้ใน การปฏิบัติงานประจำวัน โดยมีระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียนเป็นส่วนช่วย ก่อหนุนให้เกิดนวัตกรรม

8. การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact)

การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง ต้องมีการวัดและการวิเคราะห์ผลการดำเนินการของโรงเรียน ทั้งภายในโรงเรียนและในสภาพแวดล้อมการแข่งขัน

การวัดผลควรมาจากความต้องการและแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนและควรสื่อถึง ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญยิ่งเกี่ยวกับกระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์ ที่สำคัญรวมทั้งผลการดำเนินการของคู่แข่ง

ข้อมูลและสารสนเทศอาจอยู่ในหลายรูปแบบ เช่น ตัวเลข กราฟ หรือข้อมูลเชิงคุณภาพ และมาจากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งกระบวนการภายใน ผลสำรวจและสื่อสังคมออนไลน์ โรงเรียนอาจจำเป็นต้องใช้ตัววัดและตัวชี้วัดเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจใน สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการ ติดตามจะทำให้โรงเรียนสามารถประเมินและปรับเปลี่ยนตัววัดหรือตัวชี้วัดเหล่านั้นเพื่อให้ สนับสนุนเป้าประสงค์ของโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ หมายถึง การสำรวจหาสาระสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศให้ได้ เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการประเมินผล การตัดสินใจ การปรับปรุง การปฏิบัติ การสร้าง นวัตกรรม การทบทวนผลการดำเนินการโดยรวม และการเปรียบเทียบผลการดำเนินการกับ ระดับเทียบเคียงของคู่แข่ง ของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

9. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Societal responsibility)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อสังคมและ คำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่โรงเรียนและบุคลากรในการ

คุ้มครองป้องกันสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของสาธารณะ ให้มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ คาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน โรงเรียนควรปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของท้องถิ่นจังหวัดโดยเคร่งครัดหรือเหนือกว่าตามที่กฎหมายกำหนด และกำหนดความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ในการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน

การคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของสังคม หมายถึง การสนับสนุนความต้องการที่สำคัญเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ในขอบข่ายที่โรงเรียนสามารถดำเนินการให้แก่ชุมชน เช่น การให้ความรู้แก่ชุมชน การร่วมกันป้องกันยาเสพติดในชุมชนการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากร การลดคาร์บอนฟุตพริ้นต์ (การลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สู่บรรยากาศ) การให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และกิจกรรมเพื่อการกุศลต่าง ๆ

10. จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency)

โรงเรียนควรแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมต่อการทำธุรกรรมและการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มคณะกรรมการกำกับดูแลโรงเรียนต้องมีจริยธรรมสูงและตรวจติดตามการดำเนินการทั้งหมดของโรงเรียนอยู่เสมอผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมและแสดงถึงความคาดหวังอย่างชัดเจนที่จะให้บุคลากรทุกคนมีการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมเช่นเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

11. การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

การส่งมอบคุณค่าที่สำคัญที่สุดให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะช่วยให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความผูกพันและความภักดีต่อโรงเรียนกลยุทธ์ของโรงเรียนต้องระบุความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไว้ให้ชัดเจน เพื่อช่วยให้มั่นใจว่าแผนงานและการปฏิบัติต่าง ๆ สามารถตอบสนองของความต้องการให้ชัดเจน เพื่อช่วยให้มั่นใจว่าแผนงานและการปฏิบัติต่าง ๆ สามารถตอบสนองของความต้องการของทุกกลุ่มได้โดยหลีกเลี่ยงการเกิดผลกระทบด้านลบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งการวัดผล การดำเนินการของโรงเรียนต้องมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่สำคัญ และผลลัพธ์ต้องประกอบด้วยตัววัดต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ตัววัดเฉพาะด้านการเงิน แต่รวมถึงด้านหลักสูตรและกระบวนการ ความพึงพอใจและความผูกพันของนักเรียนและบุคลากร รวมทั้งผลการดำเนินการด้านการนำองค์กรและด้านกลยุทธ์ด้วย

ค่านิยม (Core value) จึงเป็นค่านิยมที่ใช้ในการชั้นนำโรงเรียนและพฤติกรรมของบุคลากรให้ปฏิบัติตาม และเป็นตัวสนับสนุนการตัดสินใจต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอีกด้วย โดยบุคลากรทุกคนต้องยึดมั่นและปฏิบัติเพื่อให้ทุกภาคส่วนของโรงเรียนนั้นมุ่งหน้าไปในทิศทางเดียวกันสรุปได้ว่า ค่านิยมและแนวคิดหลักที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเกณฑ์การประเมิน เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศมี 11 ประการ คือ 1) มุมมองเชิงระบบ 2) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียน 4) การให้ความสำคัญกับบุคลากร 5) การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว 6) การมุ่งเน้นความสำเร็จ 7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม 8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง 9) ความรับผิดชอบต่อสังคม 10) จริยธรรมและความโปร่งใส 11) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์

รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ OBECQA เป็นรางวัลสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่อิงข้อกำหนดของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ หรือ TQA ซึ่งเป็นรางวัลที่จะช่วยรับรองคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรระดับชาติเทียบเท่าคุณภาพระดับสากล สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล OBECQA จึงได้รับการรับรองว่า เป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 156)

กลไกความสำเร็จของสถานศึกษาที่จะได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดจากกลไกสำคัญ 5 ประการ

ประการที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ OBECQA

ประการที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้นำสูงสุด ผู้นำระดับสูง และผู้นำหน่วยงาน

ประการที่ 3 การนำ OBECQA ไปสู่การปฏิบัติจริงในองค์กร

ประการที่ 4 การเขียนรายงานวิธีการและผลการดำเนินงานตามข้อกำหนดของ OBECQA

ประการที่ 5 ความสำเร็จการนำเกณฑ์ OBECQA สู่อำนาจปฏิบัติ

กลไกในแต่ละเรื่องมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. OBECQA มอบคุณค่าที่สำคัญให้กับโรงเรียน

2. OBECQA ช่วยเสริมสร้างคุณภาพของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่สำคัญ

3 ประการ 1) ช่วยปรับปรุงวิธีดำเนินการ และผลดำเนินการของโรงเรียน 2) ช่วยให้เกิดการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของหน่วยงานในโรงเรียน 3) ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการการดำเนินการของโรงเรียน

3. OBECQA มีค่านิยมหลักเช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ 11 ประการ
 1) มุมมองเชิงระบบ 2) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การให้ความสำคัญกับบุคลากร 5) การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว 6) การมุ่งเน้นความสำเร็จ 7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม 8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง 9) ความรับผิดชอบต่อสังคม 10) จริยธรรมและความโปร่งใส 11) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์

4. OBECQA จะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้นำระดับสูงและผู้นำสูงสุด โดยยึดหลัก 1) เพื่อนร่วมงานเชื่อผู้นำที่เก่งทำมากกว่าพูดเก่ง ผู้นำที่เก่งทำจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามสร้างการเปลี่ยนแปลงไปสู่การจัดการที่เป็นเลิศ 2) ผู้นำทำหน้าที่กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม และถ่ายทอดไปสู่เพื่อนร่วมงาน ผู้ส่งมอบพันธมิตร ผู้ให้ความร่วมมือ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ 3) ผู้นำต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านพฤติกรรมตามกฎหมาย และจริยธรรม 4) ผู้นำเป็นผู้สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อในการทำงานให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา 5) ผู้นำต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนบุคลากร การสร้างผู้นำในอนาคตและสร้างความยั่งยืนให้กับโรงเรียน 6) ผู้นำต้องกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานกล้าคิด กล้าพูด กล้าที่จะปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลง ผ่านระบบการมอบหมายงานและการกำกับงาน 7) ผู้นำต้องบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คุ่มทุน และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง 8) ผู้นำต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร โดยเฉพาะเรื่องการสร้างความผูกพันที่ช่วยทำให้เพื่อนร่วมงานทำงานด้วยใจ 9) ผู้นำต้องรับผิดชอบต่อสังคม ช่วยเหลือสังคม

5. ผู้นำสูงสุดเป็นกุญแจดอกสำคัญสู่ OBECQA ผู้นำสูงสุดเป็นผู้ประกาศนโยบายเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับ 1) สร้างความชัดเจนในกาใช้ระบบบริหารจัดการโรงเรียนด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แสดงความมุ่งมั่นของผู้นำสูงสุดที่จะนำพาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล 3) สร้างความมั่นใจให้แก่คณะทำงาน 4) สื่อสารให้ผู้นำระดับสูง และผู้นำของโรงเรียนให้ร่วมมือ ร่วมใจที่จะพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ 5) สื่อสารให้คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมฯ ชมรมฯ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนร่วมมือร่วมใจให้การสนับสนุน

ผู้นำสูงสุดทบทวนโครงสร้างการบริหารและขอข่ายความรับผิดชอบต่อ 1) วางระบบการปฏิบัติ รองรับการดำเนินงานตามเกณฑ์ OBECQA 2) วางระบบการกำกับดูแล การติดตาม ให้สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร 3) จัดทำข้อกำหนดและมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานตามโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับ OBECQA 4) มอบหมายขอข่ายความรับผิดชอบต่อข้อกำหนดของ OBECQA 5) มอบกลุ่มบริหาร

วิชาการ รับผิดชอบการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การวัด การวิเคราะห์ การปรับปรุงผลการดำเนินการ การจัดการความรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) มอบกลุ่มบริหารทั่วไป รับผิดชอบการบริหารเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 7) มอบกลุ่มบริหารงานบุคคล รับผิดชอบการบริหารอัตรากำลังสมรรถนะ สร้างความผูกพันให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา การรับฟังเสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการสร้างความผูกพันของนักเรียน 8) มอบกลุ่มบริหารงบประมาณ รับผิดชอบการบริหารการเงิน ทรัพยากรทางการศึกษา รายรับ การจ่าย การวางแผนกลยุทธ์ และการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 9) ผู้บริหารสูงสุด และผู้บริหารระดับสูง รับผิดชอบการนำองค์กรและการกำกับองค์กรความรับผิดชอบต่อสังคม กระบวนการทำงาน และประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ผู้นำสูงสุดสามารถนำพาโรงเรียนไปสู่ OBECQA โดยการศึกษาคู่มือร่าง องค์กร ซึ่งมี 2 หัวข้อ คือ ลักษณะองค์กรและสถานการณ์ขององค์กร ถือเป็น การตรวจประเมินตนเองครั้งแรก ศึกษาดำเนินม และแนวคิดหลักของ OBECQA 11 ประการ เปรียบเทียบกับโรงเรียนที่กำลังบริหารจัดการว่ามีประเด็นใดที่โรงเรียนต้องปรับปรุงแก้ไข และให้ คณะกรรมการบริหาร OBECQA ตอบคำถามหมวด 16 ด้านกระบวนการ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ พร้อมทั้งในหมวด 7 ด้านผลลัพธ์ เพื่อทำความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเกณฑ์ ศึกษาคู่มือ OBECQA เอกสารประกอบเนื้อหาและคำอธิบายต่าง ๆ และที่สำคัญคือ การสนับสนุนให้ ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553, หน้า 3) ได้กล่าวไว้ว่า โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class Standard School) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) พัฒนาระดับคุณภาพจัดการเรียน การสอน และการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม มาตรฐานสากลเป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐาน คือ การจัดการศึกษา ให้คนในชาติเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO โดยในศตวรรษที่ 21 ทุกประเทศได้มีการพัฒนา และใช้หลักสูตรศึกษาที่มีเป้าหมาย ให้ผู้เรียนได้ Learn to Know, Learn to Be, Learn to Do เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะ พลเมืองของชาติ และ Learn to Live Together เพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะ

พลโลก โดยให้โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class Standard School) ทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเพิ่มเติมสาระความเป็นสากล 4 สาระได้แก่ ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge: TOK) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-essay) กิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ CAS: Creativity, Action, Service) และโลกศึกษา (Global Education) และให้ความสำคัญในการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาต่างประเทศที่ 2 อีกหนึ่งภาษา รวมทั้งการฝึกทักษะภาษาอังกฤษอย่างเข้มข้นเพื่อต่อยอดความรู้ที่ได้จากหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2552 ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นพลโลกมีศักยภาพทัดเทียมกับนานาประเทศ เป็นเยาวชนไทยรุ่นใหม่เป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถสื่อสารได้สองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด สามารถผลิตงานได้อย่างสร้างสรรค์ และมีจิตร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 1) กล่าวว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class Standard School) เป็นนวัตกรรมการจัดการการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเทียมสากล ผู้เรียนมีศักยภาพ และความสามารถแข่งขันทัดเทียมกับผู้เรียนของนานาประเทศ

โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีความมุ่งหวังไว้วางใจว่านักเรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก มีระยะเวลาดำเนินการระยะแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2555 วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกเป็นเลิศวิชาการ สื่อสาร 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ การเขียนความเรียงขั้นสูง กิจกรรมโครงการเพื่อสาธารณประโยชน์ และโลกศึกษา และ 3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพซึ่งในจำนวนโรงเรียน 500 โรงเรียน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 381 โรงเรียน ประถมศึกษา 119 โรงเรียน

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก

ความเป็นมาโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. แนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School) การดำเนินงานในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนควบคู่กับระบบการบริหารที่มีคุณภาพซึ่งจะนำเสนอแนวทางการดำเนินงานภายใต้ 4 ประเด็น ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นการพัฒนาโรงเรียนชั้นนำให้มีมาตรฐานเทียบเคียงสากลโดยมุ่งเน้นให้โรงเรียนสามารถพัฒนาหลักสูตร และการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานหลักสูตร และการสอนมุ่งสู่สากล และบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพรวมถึงสามารถสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และให้ทันต่อสภาวะการณ์โลกปัจจุบัน มีปณิธานไว้ว่าโรงเรียนมาตรฐานสากลสร้างคนไทยรุ่นใหม่ให้เป็นคนดีของสังคมโลก และวิสัยทัศน์โรงเรียนมาตรฐานสากลคือ "สร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกด้วยหลักสูตร การเรียนการสอน การบริหารจัดการคุณภาพระดับมาตรฐานสากล" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1.2 คุณลักษณะผู้เรียน

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยมีความมุ่งหวังที่จะให้นักเรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1.2.1 เป็นเลิศวิชาการ (Smart) คือ มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี รอบรู้ภาษา ข้อมูล และทัศนภาวะ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์) มีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ มีความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือระดับสูงทั้งในประเทศหรือต่างประเทศโดยมีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดีเป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ และ 2) นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง และมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในนานาชาติได้

1.2.2 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (Communicator) คือ มีทักษะการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์มีทักษะการเลือกใช้วิธีการ และเครื่องมือเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผลใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) นักเรียนใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นนอกจาก

ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารได้ดีและ 2) นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบันภาษานานาชาติ

1.2.3 ล้ำหน้าทางความคิด (Think) คือ มีความใฝ่รู้ สร้างสรร กล้าเผชิญความเสี่ยง คิดได้ในระดับสูง มีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า กล้านำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์และแตกต่าง สามารถปรับตัว นำตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี แก้ปัญหาจัดการกับความซับซ้อนได้ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิดเพื่อสาธารณะประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ 2) นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ และ 3) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตัวเอง สังคม และประเทศชาติ

1.2.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์ (Innovator) คือ สามารถจัดลำดับความสำคัญวางแผน และบริหารจัดการสู่ผลสำเร็จ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบสร้างสรรค์งานสื่อสารนำเสนอ เผยแพร่ มีผลงานออกแบบสร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นที่นำเสนอ เผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง สามารถผลิตงานที่เหมาะสม มีคุณภาพสูงโดยมีตัวชี้วัดดังนี้ 1) นักเรียนมีความสามารถประเมิน แสวงหาสังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการดำเนินงานให้สำเร็จ 2) นักเรียนมีความรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์) รู้จักดีความสร้างสรรค์ในการพัฒนาการคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น 3) นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขัน ในเวทีระดับชาติและนานาชาติ และ 4) นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งานสื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานได้

1.2.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก (Global Citizenship) คือ มีความตระหนักรู้ต่อสถานการณ์โลก สามารถเรียนรู้ และจัดการกับความซับซ้อน กลุ่มเครือข่าย มีความรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทย และของนานาชาติ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสถานการณ์โลกสามารถเรียนรู้ และจัดการความซับซ้อน 2) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของนานาชาติ 3) นักเรียนมีความสามารถ ระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และนโยบายสาธารณะเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย และผลตอบแทนได้ 4) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นพลเมืองดีสามารถจัดการ และควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์

ต่อสาธารณะ และปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอุดมการณ์ทางประชาธิปไตยต่อสังคมไทย และสังคมโลก

1.3 การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนา และยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้เทียบเท่ากับสากล ซึ่งประกอบด้วย

1.3.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

1) โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตร มาตรฐานสากล ได้แก่ หลักสูตร English Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) International Baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง

2) โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัด และศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน

3) โรงเรียนจัดหลักสูตรด้านอาชีพ (ปวช.ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)

4) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ

5) ปรับลดเนื้อหาเพิ่มความเข้มข้นของ 1) เนื้อหาหรือกิจกรรมสู่ มาตรฐานสากล (ทฤษฎีองค์ความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) การสร้างโครงงาน (Create Project Work) 2) เนื้อหากิจกรรมสู่สาระการ เรียนรู้ที่ส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศ

6) ลดเวลาสอน เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักเรียน

7) โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

8) โรงเรียนจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality Classroom System)

9) โรงเรียนใช้ระบบการวัด และประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียนสอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการ เรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งใน และต่างประเทศ

1.3.2 ด้านคุณภาพครู

1) ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้าน วิชาการผ่านการประเมินในระดับชาติ

- 2) ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ ผ่านการประเมินในระดับชาติ
- 3) ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 4) ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน
- 5) ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline)
- 6) ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ
- 7) ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3.3 ด้านการวิจัย และพัฒนา

โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีตัวชี้วัด คือโรงเรียนมีผลวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1.4 การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

คุณลักษณะสำคัญ อีกประการหนึ่งที่จะแสดงว่าโรงเรียนได้พัฒนาสู่มาตรฐานสากล คือ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ นโยบายการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลได้กำหนดกรอบเกณฑ์ด้านการจัดการศึกษาเพื่อผลงานที่เป็นเลิศ (Baldrige Education Criteria for Performance Excellence) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เพื่อช่วยให้มีการทำความเข้าใจ และปรับใช้ในวงการการศึกษาเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดยยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบเพื่อช่วยให้องค์การ โรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศสำหรับในประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินสำหรับองค์กรที่จัดการศึกษาไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นกรอบในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพสำหรับการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จึงประยุกต์แนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ และได้มาตรฐานสากลซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1.4.1 การนำองค์การ (Leadership)

1.4.2 กลยุทธ์ (Strategic)

1.4.3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)

1.4.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement Analysis and Knowledge Management)

1.4.5 บุคลากร (Workforce)

1.4.6 การปฏิบัติการ (Operation)

1.4.7 ผลลัพธ์ (Results)

2. วัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553, หน้า 4) ได้กำหนด วัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลไว้ดังนี้

โรงเรียนมาตรฐานสากลมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ เป็นพลโลก โดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มี จิตสาธารณะ มีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ตลอดจนการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ แบบยั่งยืนเยาวชนเติบโตในสังคมโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยี และ สติปัญญาของมนุษย์ เมื่อคำนึงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลง และใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า รัฐบาล สหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้ทักษะด้านเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศใน ศตวรรษที่ 21

จากสภาพความเป็นสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ถูกขับเคลื่อนตามสภาพแวดล้อม ในด้านต่าง ๆ ในโลกอย่างหลากหลาย จึงมีความจำเป็นต้องยกระดับผู้เรียนให้ได้ มาตรฐานสากลเพราะสังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมที่ประเทศไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับทั้งในบ้านเรา หรือย้ายฐานการผลิตไปต่างประเทศสิ่งแรกที่รีบเร่งพัฒนาคนรุ่นใหม่ คือ ศักยภาพที่เป็นสากล (Global Competency) การที่ประเทศไทยเปิดประตูทางการค้า มีกระแสการไหลเวียนของ การลงทุนมายังประเทศไทย กำลังคนรุ่นใหม่จะต้องพัฒนาให้มีความพร้อมระดับสากลในเรื่อง การใช้ภาษาที่เป็นสากลในที่นี้ หมายถึง ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศที่ 2 อื่น ๆ การมี ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในขณะเดียวกันควรมีความรู้สังคมเรา สังคมเขา เพื่อที่จะ สามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพสังคมของเรา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในฐานะเป็นเครื่องมือของการพัฒนา หากเราไม่สามารถยกระดับคุณภาพ การศึกษาของเราให้อยู่ในระดับโลกได้ แล้วเราจะดำรงคงอยู่ในสังคมโลกปัจจุบันได้อย่างไร

เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย 2553, หน้า 5-7)

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับ และส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด และลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคม ในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

จะเห็นว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีความรู้ความสามารถในสมรรถนะ ซึ่งเมื่อพิจารณาคูณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษ 21 และคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มุ่งมั่นให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกแล้ว ได้แก่ (สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย 2553, หน้า 8)

1. มีความเป็นเลิศทางวิชาการ (Smart) มีความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี มีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ระดับอุดมศึกษาได้ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
2. สื่อสารสองภาษา (Communication) มีทักษะการสื่อสารทางภาษาได้ดีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นที่ยอมรับจากสถาบันทางภาษา
3. ล้ำหน้าทางความคิด (Thinker) มีความใฝ่รู้ สร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง คิดได้ในระดับสูง มีเหตุผลรู้จักคิดวิเคราะห์ วิจรณ์ สังเคราะห์ และประเมินค่าได้ดี ตลอดจนแก้ปัญหาจัดการกับความซับซ้อนได้
4. ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ (Innovation) สามารถจัดลำดับความสำคัญ วางแผน และบริหารจัดการสู่ความสำเร็จ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง สามารถผลิตผลงานที่เหมาะสมมีคุณภาพสูง
5. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก (Global Citizenship) มีความตระหนักรู้สถานการณ์โลก สามารถเรียนรู้ และจัดการความซับซ้อน มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย และของนานาชาติ จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ในการดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) ยกกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) และ 3) ยกกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality System Management)

การดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 17-72) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยให้มีการจัดการเรียนการสอนสาระที่เป็นสากล 4 สาระได้แก่ ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge: TOK) ความเรียงขั้นสูง (Extended-Essay) กิจกรรมสร้างสรรค์ (CAS: Creativity, Action, Service) โลกศึกษา (Global Education) จะช่วยให้การสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนทั้ง ความรู้ ความสามารถตามสมรรถนะทั้ง 5 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและศักยภาพความเป็นพลโลกของโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่กล่าวถึงผลจากการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนจะต้อง

1. รู้ภาษายุคดิจิทัล (Digital-Age Literacy) พื้นฐานวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีรู้ ภาษาข้อมูลและทัศนภาพ (Visual & Information Literacies) รู้พหุวัฒนธรรมและมีความตระหนักสำนึกระดับโลก (Multicultural Literacy & Global Awareness)

2. คิดประดิษฐ์-สร้าง (Inventive Thinking) ปรับตัวนำตนจัดการกับความซับซ้อน ใฝ่รู้สร้างสรรค์กล้าเสี่ยงคิดได้ในระดับสูงและมีเหตุมีผล

3. มีผลิตภาพสูง (High Productivity) จัดลำดับความสำคัญวางแผนและบริหารจัดการมุ่งผลสำเร็จใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพในโลกแห่งความเป็นจริงสามารถผลิตผลงานที่ เหมาะสมมีคุณภาพสูง

4. สื่อสารมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) ทักษะที่มการร่วมมือและสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความรับผิดชอบตนเองสังคมและส่วนรวมการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์

การดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นหนึ่งในจัดการเรียนการสอนให้เป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนเลือกในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายสำคัญเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันและทัดเทียมนานาชาติ ซึ่งมีหลักสูตรและการสอนที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย กล่าวได้ดังนี้

1. หลักสูตรและการสอนทั่วไป เป็นหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกคนเป็นภาษาไทย

2. หลักสูตรและการสอนเป็นภาษาอังกฤษที่เรียกชื่อว่า English Program เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และประวัติศาสตร์ไทย

3. หลักสูตรและการสอนทั้งภาษาอังกฤษที่เรียกชื่อว่า IEP (Intensive English Program) หรือในความหมายของ EP International Program สำหรับโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรของ IBO (International Baccalaureate Organization) MEP (Mini English Program) เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษามีรูปแบบที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ในหลายโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในทุกสาระการเรียนรู้เป็นภาษาไทย เน้นเพิ่มเติมจำนวนคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น ในขณะที่โรงเรียนอื่น ๆ มีการจัดการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นภาษาอังกฤษ และเพิ่มภาษาอังกฤษในคาบเรียนของสาระเพิ่มเติม เป็นต้น หรือ EIL (English-Intergraded Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการภาษาอังกฤษ

4. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรวิชาชีพ เป็นการบูรณาการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) ซึ่งเมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาที่ต้องการ และสามารถศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ปี พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับโรงเรียนให้มีการจัดการเรียนการสอนและการบริหารระบบคุณภาพ (Quality System) มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class Standard) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen)

ต่อมาปี พ.ศ. 2555 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ทบทวนโดยเฉพะอย่างยิ่ง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลเกิดผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (ฉบับปรับปรุง) ขึ้นเพื่อช่วยให้โรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง "บันได 5 ขั้น ของการพัฒนาผู้เรียนมาตรฐานสากล" (Five Steps for Student Development) ซึ่งโลกในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการแข่งขัน การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้มีการผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, หน้า 4-9) ได้สรุปการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. โรงเรียนต้องเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้น เพราะในปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมที่ไร้พรมแดน ที่มีการติดต่อประสานสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ มากขึ้น อีกทั้งการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 จะมีผลต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้น ในอนาคตโรงเรียนแต่ละแห่งจะต้องมีการแข่งขันด้านคุณภาพมากขึ้น โรงเรียนในประเทศไทยเองจำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

2. หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น เนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีความรู้ในหลายด้าน รวมทั้งความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร คุณลักษณะในการเป็นพลโลก การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงต้องปรับ

ให้มีความเป็นสากลมากขึ้น นอกจากนี้การเปิดเสรีทางการศึกษาทำให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนด้านการจัดการศึกษาในประเทศไทย โรงเรียนควรรหาภาคีเครือข่ายในการจัดหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสมทบหรือหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษา

3. ต้องมีการพัฒนาทักษะการคิดมากขึ้น สภาพสังคมโลกที่มีการแข่งขันสูง ทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นการพัฒนาทักษะเป็นสำคัญ ปัจจุบันโรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังเน้นให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้มากกว่าการคิดสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้นจึงควรมีการปรับรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดให้มากยิ่งขึ้น

4. ต้องมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น แนวคิดของทุนนิยมที่มุ่งการแข่งขันมีอิทธิพลทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่เน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนอาจจะเลยการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาทางสังคมตามมา ดังนั้น ปรัชญาการจัดการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคลในองค์รวม ทั้งมิติของความรู้และคุณธรรมคู่กันเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อันจะส่งผลให้ประชาคมโลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. การสอนภาษาต่างประเทศต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในยุคโลกไร้พรมแดนนั้นผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่ใช้สื่อสารกันอย่างกว้างขวาง เช่นภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ย่อมมีความได้เปรียบในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรองในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนจนการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนการสอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศอย่างเต็มศักยภาพ

ดำเนินการพัฒนา 5 ด้าน

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 500 โรงเรียน ปีการศึกษา 2553 ดังนี้ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล โดยนำจุดเด่นจากหลักสูตรต่าง ๆ เช่น

1.1 หลักสูตร English Program (EP), Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) หรือ International Baccalaureate (IB)

1.2 หลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง (วิทย์-คณิต ภาษา อาชีพ คนตรี กีฬา) โดยทุกหลักสูตรปรับเนื้อหาวิชาพื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความเข้มข้นเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล และจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายวิชาเพิ่มเติม 3 วิชา ได้แก่ ทฤษฎี

องค์ความรู้ (theory of knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (extended essay) และการสร้างโครงการ (create project work)

2. พัฒนาการเรียนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โดยใช้ภาษาอังกฤษ จำนวน 500 โรงเรียน

2.1 พัฒนาการเรียนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภาษาอังกฤษ จำนวน 250 โรงเรียน ในปี 2553

2.2 พัฒนาการเรียนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภาษาอังกฤษ จำนวน 250 โรงเรียน ในปี 2554

3. พัฒนาครูผู้สอน

3.1 พัฒนาครูผู้สอนในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีนภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น และอื่น ๆ) จำนวน 350 โรงเรียน จำนวน 1,400 คน (ร่วมกับศูนย์ภาษาต่างประเทศที่สอง)

3.2 พัฒนาครูผู้สอน สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 500 โรงเรียน จำนวน 3,667 คน (ร่วมกับสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน) กล่าวคือ ระดับประถมศึกษา พัฒนาครูผู้สอนในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ จำนวน 119 โรงเรียน ๗ โรงเรียนละ 2 คน รวม 238 คน ส่วนระดับมัธยมศึกษา (381 โรงเรียน) พัฒนาครูผู้สอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 381 โรงเรียนโรงเรียนละ 3 คน จำนวน 1,143 คน และครูผู้สอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 381 โรงเรียนโรงเรียนละ 6 คน จำนวน 2,286 คน

4. พัฒนาผู้บริหารโรงเรียน พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 500 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวมจำนวน 2,500 คน ร่วมกับสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหลักสูตรการพัฒนา กล่าวคือ 1) พัฒนาศักยภาพการใช้ และการใช้ภาษาอังกฤษจำแนกตามกลุ่มศักยภาพผู้บริหารในแต่ละด้านโดย โปรแกรม WCSSP และ 2) การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลโดยการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการคุณภาพ

5. พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียน พัฒนาบุคลากรหลักของโรงเรียนมาตรฐานสากล เกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 500 โรงเรียน โรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวน 4,000 คน (ร่วมกับศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษาและเครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา)

การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class standard)

1. ด้านคุณภาพวิชาการ

1.1 โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ได้แก่ หลักสูตร English Program (EP), Mini English Program (MEP), International English Program (IEP), International Baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง

1.2 โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพ ตามความต้องการของผู้เรียน

1.3 โรงเรียนจัดหลักสูตรด้านอาชีพ (ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)

1.4 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษ

1.5 ปรับลดเนื้อหาเพิ่มความเข้มข้นของ 1) เนื้อหาหรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล (ทฤษฎีองค์ความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) การสร้างโครงงาน (Create Project Work) และ 2) เนื้อหากิจกรรมสู่สาระการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศ

1.6 ลดเวลาสอน เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองให้แก่ักเรียน

1.7 โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

1.8 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality classroom system)

1.9 โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2. ด้านคุณภาพครู

2.1 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ ผ่านการประเมินในระดับชาติ

2.2 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ ผ่านการประเมินในระดับชาติ

2.3 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

2.4 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)

2.5 ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.6 ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

2.7) ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการวิจัยและพัฒนา โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เทียบเคียงมาตรฐานสากล

บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (quality system management)

1. ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล

1.2 ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

1.3 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (academic leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

1.4 ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ

1.5 ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

1.6 ผู้บริหารมีประสบการณ์อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ

2. ด้านระบบบริหารจัดการ

2.1 โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานสากลระดับโลก

2.2 โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.3 โรงเรียนนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มาใช้ในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจทุกด้านของโรงเรียน

2.4 โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ

2.5 โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคลากรอย่างมีอิสระและคล่องตัว โดยสามารถกำหนดอัตรากำลัง สรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนา

2.6 โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น

3. ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.1 โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ปฐมวัย 25 คน: 1 ห้อง, ประถมศึกษา 30 คน: 1 ห้อง มัธยมศึกษา 35 คน: 1 ห้อง) โดยมีจำนวนครูที่มีความรู้ตรงสาขาวิชาที่สอนเพียงพอ และมีอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน

3.2 ภาระงานการสอนของครูมีความเหมาะสม ไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3.3 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพ ระดับมาตรฐานสากลเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ

3.4 โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพาสำหรับนักเรียนทุกคน

3.5 โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน

3.6 โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (electronic multi-media classroom) ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว

3.7 โรงเรียนมีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (resource center) ที่มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการใช้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

4. ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

4.1 โรงเรียนมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกัน เป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ระดับประเทศและระหว่างประเทศ

4.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา

4.3 โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4.4 นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์)

โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์) ตั้งอยู่เลขที่ 1036 ถนนสนามบิน ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย

เขต 1 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยเปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2544 เป็นต้นไป และให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของกรมวิชาการตามคำสั่ง สปช. ที่ 911/2544 ลงวันที่ 5 เมษายน 2544 และให้โรงเรียนเปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 109 คน

ปีการศึกษา 2545 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรรยาภรณ์) เป็นโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยเริ่มใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 1

ต่อมาปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรรยาภรณ์) เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรการประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรรยาภรณ์) ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 อย่างเต็มรูปแบบที่ 2 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรรยาภรณ์) ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และได้เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีจำนวนนักเรียนพิเศษเรียนร่วม 18 คน

ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรรยาภรณ์) ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชมรมครูเกมมิตรแก้วสหายคำ ได้บริจาคสร้างศูนย์พัฒนาเด็กพิเศษ จำนวน 1 ห้อง

ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรรยาภรณ์) ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และได้เลิกการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปีการศึกษา 2552 เป็นโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ปีการศึกษา 2553 เป็นโรงเรียนในโครงการจัดการศึกษาเชิงระบบสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ปีการศึกษา 2553-2555 และได้ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพระดับองค์กร (School Quality Awards: ScQA) ประจำปีพุทธศักราช 2557-2558 และผ่านการประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ OBECQA ในปีการศึกษา 2559-2560

โรงเรียนอนุบาลเชียงราย

โรงเรียนอนุบาลเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2497 โดย นายวิศิษฐ์ เรืองอำพร ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย เสนอขออนุมัติใช้ที่ดินต่อกรมสามัญศึกษา และของบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน เปิดทำการสอนในปี พ.ศ.2478 โดย นายเลื่อน กฤษณมหาระ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายสมัยนั้นเป็นประธาน มีครูใหญ่ คือ นางสาวศรีสะอาด สุขานุศาสตร์ และนางสาวอุษา บุญคำ เป็นครูประจำชั้น

ต่อมา พ.ศ.2554 ทางราชการได้แต่งตั้งนายมงคล สุภามณี มาดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2554 มีรองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 4 คน ได้แก่ นางสาววาสนา คำวัง นายวรพจน์ อุ่นบ้าน ว่าที่ร้อยตรีหญิงณัฐธยาน์ ธนินชวโรจน์

ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลเชียงราย ตั้งอยู่เลขที่ 487 ถนนอุตรกิจ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และ 478/2 หมู่ที่ 5 ถนนพหลโยธินตำบลริมกก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย 57100 (สันตันเปา) 15 พฤษภาคม พ.ศ.2558 ทางโรงเรียนอนุบาลเชียงรายได้ทำการย้ายนักเรียนและบุคลากรบางส่วนจากโรงเรียนอนุบาลเชียงรายไปโรงเรียนอนุบาลเชียงราย (บ้านสันตันเปา) ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา 4-6 ห้องทั้งหมด และครูบุคลากรบางส่วน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่เปิดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 58 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,102 คน ครู 196 คน เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ “โรงเรียนอนุบาลเชียงรายเป็นโรงเรียนต้นแบบของการพัฒนาผู้เรียน เทียบเคียงมาตรฐานสากล ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานความเป็นไทย” ทำให้การดำเนินการของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

โรงเรียนอนุบาลเชียงรายได้ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพระดับองค์กร (School Quality Awards: ScQA) ประจำปีพุทธศักราช 2557-2558 และผ่านการประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ OBECQA ในปีการศึกษา 2561

โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ดรุณานุเคราะห์)

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2458 เดิมมีชื่อว่า “โรงเรียนประชาบาลตำบลสันทราย” อาศัยศาลา วัดสันทรายหลวง จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.4 ต่อมาปี พ.ศ. 2474 คณะครูและราษฎรได้ช่วยกันบริจาคทรัพย์จัดหาที่ดินและปลูกสร้างอาคารเรียนเปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนบ้านสันทราย (ราษฎร์ดรุณานุเคราะห์)

พ.ศ. 2500 ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนประถมตอนปลาย พ.ศ. 2521 ได้โอนไปอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดระบบการเรียนการสอนได้มาตรฐานผ่านเกณฑ์การประเมินรับสัญลักษณ์ ตราดอกบัวและได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอเมือง เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ธรณานุเคราะห์)” ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่ 10 ไร่ 2 งาน

ปัจจุบันจัดการเรียนการสอน 3 หลักสูตร หลักสูตรที่ 1 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (EP) ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรที่ 2 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการโดยใช้ภาษาอังกฤษแบบเข้ม (IEC) ชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตร 3 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (ปกติ) ชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมมีนักเรียนทั้งหมด 613 คน ข้าราชการครู 32 คน ครูอัตราจ้างชาวไทย 8 คน ครูอัตราจ้างชาวต่างชาติ (Native Speaker) จำนวน 6 คน ครูอัตราจ้างชาวต่างชาติ (Non-Native Speaker) สอนห้องเรียนพิเศษ (IEC) ชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 คน ลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งพี่เลี้ยง 5 คน ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง แม่บ้าน 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง นักการภารโรงจำนวน 2 คน

โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ธรณานุเคราะห์) ได้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการให้เป็นโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมโรงเรียนดี มีมาตรฐานสากล (Word-Class Standard School) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยโรงเรียนได้พัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ซึ่งมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ และได้ประเมินตนเอง มุ่งเน้นผลการดำเนินการตามกลยุทธ์ของโรงเรียนในมุมมองเชิงระบบและบูรณาการการบริหารจัดการกับผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียนอย่างครอบคลุม จนโรงเรียนได้ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพระดับองค์กร (School Quality Awards: ScQA) ประจำปีพุทธศักราช 2557-2558

ต่อมาปีการศึกษา 2561 ได้ใช้การบริหารจัดการระบบคุณภาพตามรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล และได้รับการรับรองระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดิเรก วรธรรมเคียร และคณะ (2553, หน้า 41-43) ได้วิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า การดำเนินงานด้านลักษณะทั่วไปของโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านความพร้อมของบุคลากร และด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งการดำเนินงานบรรลุตามแผนกลยุทธ์และส่งผลดีต่อครูอาจารย์รวมทั้งนักเรียน ทั้งนี้พบปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ความพร้อมของบุคลากร ภาระงานของบุคลากรมีมาก โดยผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบการจัดการศึกษา 7 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความตระหนักในความเปลี่ยนแปลง 2) การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา 4) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ 5) การเสริมสร้างให้ทุกคนในโรงเรียนทำงานด้วยความเต็มใจ 6) การปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสม และ 7) การทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนยอมรับและปฏิบัติตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมเพื่อนำรูปแบบการบริหารนี้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

น้ำฝน มงคลล้อม (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแม่มาลี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ และด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแม่มาลีตามความคิดเห็นของครู โดยเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และระดับชั้นที่ทำการสอน สรุปได้ ดังนี้ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี กับครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี กับตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแม่มาลี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่ทำการสอนในระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแม่มาลีโดยรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ทำการสอนในระดับอนุบาล

และระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

ศศิพร รินทะ (2554, หน้า 107-110) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านการนำองค์การ (leadership) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนในเมืองคงมีการบริหารจัดการเพื่อชี้้นำการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน และใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสม ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียน และได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่าง และสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (strategic planning) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน และมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียนมีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (student and stakeholder focus) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน และเป็นที่พอใจของสังคม ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับกระบวนการ SWOT analysis แนวคิดการวิเคราะห์สภาพโรงเรียน (SWOT) เป็นการวิเคราะห์สภาพโรงเรียนเพื่อการศึกษาแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาของความเป็นไปได้ในการพัฒนาตามเงื่อนไขข้อจำกัด และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียน ได้แก่ นโยบายในการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด รูปแบบการบริหาร และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาความต้องการของชุมชนเป็นการสำรวจความต้องการขององค์กรชุมชน ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและความต้องการของชาวบ้าน แนวทางในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (measurement, analysis and knowledge management) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม

วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้ง การทบทวนผลการดำเนินการ และได้้นำผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการไปใช้ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และยกระดับมาตรฐานการศึกษา

5. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (faculty and staff focus) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีการพัฒนาและการจัดการบุคลากรเพื่อให้ใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ในการร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

6. ด้านการจัดการกระบวนการ (process management) โรงเรียนเมืองคงมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนที่เป็นระบบและครอบคลุมงานทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทางเพื่อมุ่งพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน

7. ด้านผลลัพธ์ (performanceresults) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนและเป็นระบบ มีความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล มีความเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับกระบวนการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ประทีป ศรีเพชรเจริญ (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง พบว่า การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางที่ถูกต้องและสื่อถึงคุณค่า คุณธรรมให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาโดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจน สร้างกรอบแห่งการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นเลิศโดยการระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างนวัตกรรมและเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ โดยการกำหนดเป้าหมายแห่งความสำเร็จและมีการเสริมแรงเมื่อประสบความสำเร็จ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยมีพัฒนาบรรยากาศทางวิชาการ อยู่เสมอ ส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการสร้างผลงานและการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ

สุพิศ โสภา (2560) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น กรณีศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม การวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

ปรากฏการณ์ และแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 กรณีศึกษา โรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คนรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอน 10 คน คณะกรรมการ สถานศึกษา 5 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน 5 คน และตัวแทนนักเรียน 5 คน รวม 27 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างการศึกษา เอกสาร การลงภาคสนามการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม แบบบันทึกเทป การจดบันทึก (Field Note) และการถ่ายภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การตรวจสอบความเชื่อมั่นของข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ผลการศึกษา พบว่า

1. ปรากฏการณ์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม สรุปได้ดังนี้ 1) การนำองค์กร โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีระบบการวางแผนที่เป็นรูปธรรมโดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะจากผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมสูงเพื่อการพัฒนาคุณภาพและสนองกลยุทธ์ของโรงเรียน 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนมีระบบการประเมินผลการจัดการศึกษา โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาและมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร โดยมีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ โรงเรียนมีระบบและกลไกในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาในทุกกิจกรรม 7) ผลลัพธ์โรงเรียนมีการพัฒนาทุกด้านสู่ความเป็นเลิศและบริหารมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างเป็นระบบ

2. แนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม สรุปได้ดังนี้ 1) การนำองค์กร ควรมีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคล 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ โรงเรียนควรมีการแสวงหา สร้างพัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม 3) การมุ่งเน้นนักเรียน โรงเรียนควรมีแนวคิดที่มุ่งการพัฒนาให้มีความยั่งยืนอย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนควรมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปกับการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียนและคุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคต 5) การมุ่งเน

บุคลากร โรงเรียนควรกำหนดทิศทางวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน มีการสื่อสารทิศทางวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ โรงเรียนควรมีการวางแผน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของโรงเรียน 7) ผลลัพธ์ควรกำหนด ตัวที่วัด ความก้าวหน้า เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษา และบริการ

สมภาพร สีสัยรัตน์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การสร้างทีมงานในการพัฒนา นักเรียน 5) การควบคุมคุณภาพ 6) คุณภาพนักเรียน 7) การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และ 8) การบริหารจัดการ 2 รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารคุณภาพสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลและกระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 3 เจ็อนความสำเร็จ และ 3. การประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

กัญจน์ชญาน์ พลอยแสงฉาย (2560) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนา และเพื่อประเมิน รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎี องค์ความรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร สถานศึกษาเพื่อเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ขั้นตอนที่ 2 สร้างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 494 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 การประเมิน รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยวิธีการยืนยันโดยการประเมินค่าความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ การวางแผนงาน การจัดระบบการเรียนรู้ ทักษะมาตรฐานสากล การบริหารงานบุคลากร การดำเนินการประเมินผล การสร้างความร่วมมือ การรายงานผลการบริหาร และการบริหารงบประมาณ

2) รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 ด้าน คือ การวางแผนการวางระบบการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การสร้างความร่วมมือ การรายงานผล และการบริหารงบประมาณ 3) รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมและในแต่ละองค์ประกอบมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นรูปแบบได้

พิสมัย เคนโพธิ์ (2560) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ตามความคิดเห็น ของข้าราชการครู 2) เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่งการทำงานและประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้าราชการครูของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 286 คน กำหนด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .985 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .408-.853 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ สมมติฐานโดยใช้ t-test แบบ Independent Samples และ F-test แบบ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวัด การวิเคราะห์ และการ

จัดการความรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนก ตามตำแหน่งการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ประสิทธิภาพในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 3) ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ที่สำคัญ คือ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง และผลงานที่คาดหวัง รวมถึงการมุ่งเน้นนักเรียน การเรียนรู้ การกระจายอำนาจให้บุคลากร นวัตกรรม และการเรียนรู้ในองค์กร เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ควรกำหนดความต้องการ ความจำเป็นและความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การพัฒนา และการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และควรที่จะแสดงสารสนเทศ ของการดำเนินงานทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

Philips (2003) เรื่องโมเดลองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยการใช้ benchmark 4 ระดับ ใช้การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ แนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge, Kotter, Garvin, Argyis และ Pedler สรุปคุณลักษณะ 10 ประการที่เป็นองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ ความต้องการ (will) ภาวะผู้นำ (leadership) กลยุทธ์การคิดและวิสัยทัศน์ (strategic thinking and vision) การติดต่อสื่อสาร (communication) การเรียนรู้และพัฒนา (learning and development) นวัตกรรมและการตัดสินใจ (innovation and decision making) การจัดการกับการเปลี่ยนแปลง (change management) ทักษะปัญญาและการจัดการความรู้ (intellectual capital and knowledge management) การวัดและการประเมินผลงาน (measurement and assessment) การตอบแทน และการยอมรับ (reward and recognition) โดยให้บุคคล 4 ระดับ คือ ผู้บริหารองค์กร (CEO) ผู้บริหารฝ่ายทรัพยากรมนุษย์หรือพัฒนาการเรียนรู้ในองค์กรผู้จัดการตามสายงานและลูกจ้าง เป็นผู้พิจารณาตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลในคุณลักษณะทั้ง 10 ประการ ได้ 197 ตัวอย่าง ที่ครอบคลุมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และให้แต่ละบุคคลให้ระดับความสำคัญของคุณลักษณะต่าง ๆ โดยให้ระดับคะแนนระหว่าง 1-4 จากนั้นนำข้อมูลมาเขียนกราฟ แสดงระดับความสำคัญของแต่ละคุณลักษณะเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์กรให้ระดับความสำคัญคุณลักษณะเรื่อง นวัตกรรมและการตัดสินใจสูงสุด ผู้บริหารองค์กรต้องการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจในการตัดสินใจของลูกค้าและส่งเสริมความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ส่วนคุณลักษณะที่ให้ระดับความสำคัญต่ำที่สุด คือ การวัดและประเมินผลงาน ซึ่งพบว่า ผลการวิจัยจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะขององค์กร ส่วนคุณลักษณะที่ระดับผู้จัดการตามสายงานให้ความสำคัญมากที่สุดคือ กลยุทธ์การคิดและวิสัยทัศน์ภาวะผู้นำ สำหรับลูกจ้างให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านการตอบแทนและการยอมรับรวมถึงการติดต่อสื่อสาร

โคเวอร์ส และวิกเกอร์ (Covert and Vickers, 2002, pp. 605–610) ได้ศึกษาระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000:2000 กับผู้บริหารระดับสูงขององค์กร พบว่า การจัดการในระดับสูงมักมีคำถามเกี่ยวกับมูลค่าของระบบการบริหารคุณภาพ (quality management system) ในด้านต้นทุนการบำรุงรักษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานของบริษัท การบริหารคุณภาพอาจแยกออกจากการบริหารธุรกิจ สำหรับมาตรฐาน ISO 900:2000 ได้รับการออกแบบแก้ไขเพื่อเพิ่มเติมอีกหลายประเด็น รวมทั้งการบริหารเกี่ยวกับกระบวนการเครื่องมือที่ใช้ในการวัดการปฏิบัติงาน และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การบริหารเชิงธุรกิจสามารถทบทวนวิสัยทัศน์ เปลี่ยนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจจากแนวคิดแบบ clauses-based approach ไปสู่แนวคิดแบบยึดกระบวนการปฏิบัติงาน (process-based approach) จากคำจำกัดความของกระบวนการ เป็นโอกาสให้วิธีการวัดกระบวนการทำงานสามารถผสมผสานเข้ากับระบบการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น การยอมรับระบบการบริหารคุณภาพ ซึ่งทำให้การบริหารในระดับสูงมีความสัมพันธ์กับเครื่องมือและการบริหารเชิงกระบวนการ

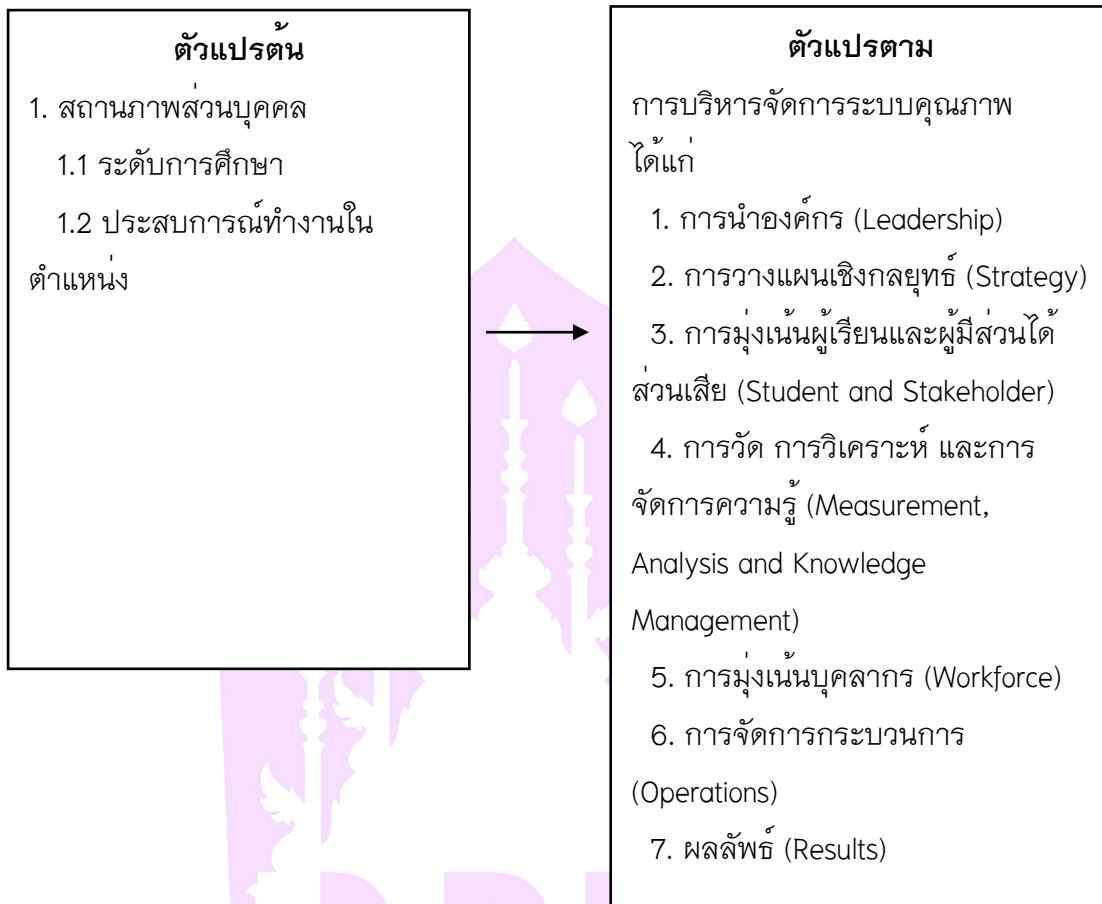
Xie, et al. (2013, p. 99 อ้างอิงใน พิสมัย เคนโพธิ์, 2560) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบรางวัลคุณภาพแห่งชาติ 9 ประเทศพบว่า ความแตกต่างของเกณฑ์ในแต่ละเรื่องขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศว่าอยู่ในระดับใด บริษัทระดับชาติหลายบริษัทที่มีบริษัทสาขาอยู่นอกประเทศต้องประยุกต์ดัดแปลงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติในประเทศนั้น ๆ ซึ่งหลาย ๆ ประเทศจะได้รับประโยชน์จากการเปรียบเทียบข้อมูล

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล ทำให้ทราบว่า การบริหารจัดการระบบคุณภาพเป็นหลักสำคัญต่อการบริหารจัดการในโรงเรียน และเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญที่แตกต่างไป หรือไม่

ครบถ้วนในกระบวนการบริหารจัดการในแต่ละด้านของการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญที่จะศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งมีประเด็นหลัก ๆ ตามขอบข่าย 7 ด้าน ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการและผลลัพธ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

สรุปกรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการจัดการคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559, หน้า 21) มากำหนดเป็นตัวแปรตาม ได้แก่การบริหารจัดการระบบคุณภาพประกอบด้วย 7 ด้าน 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce) 6) การจัดการกระบวนการ (Operations) และ 7) ผลลัพธ์ (Results) ส่วนตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานในระดับสากล โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 394 คน แบ่งเป็น

โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์) จำนวน 183 คน

โรงเรียนอนุบาลเชียงราย จำนวน 177 คน

โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ตรุณานุเคราะห์) จำนวน 34 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

3. วิธีการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้จำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้กำหนดสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ในแต่ละโรงเรียน จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนครบทุกโรงเรียน

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

โรงเรียน	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์)	183	91
โรงเรียนอนุบาลเชียงราย	177	88
โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ศุภานุเคราะห์)	34	17
รวม	394	196

4. การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างให้ได้ตามขนาดตัวอย่างที่กำหนดแล้วจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนในแต่ละชั้นภูมิให้ได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มี

การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถาม จำแนกตามตัวแปรการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล 7 ด้าน ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559–2560 ดังนี้

1. การนำองค์กร (Leadership)
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy)
3. การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)
4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)
5. การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)
6. การจัดการกระบวนการ (Operations)
7. ผลลัพธ์ (Results)

โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ทำให้ค้นพบกรอบแนวคิดในการวิจัย ที่ประกอบไปด้วยตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนิยามตัวแปรเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน

3. จัดทำร่างแบบสอบถามจากประเด็นและสาระสำคัญตามนิยามปฏิบัติการตัวแปรที่ได้จากกรอบแนวคิดของการวิจัย

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา รับคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องอีกครั้ง

5. นำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) รวมทั้งด้านการใช้ภาษา และอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละข้อคำถาม แล้วนำข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective: IOC) และเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00ขึ้นไปโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

-1 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

6. ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามข้อสังเกตและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริการและครูในโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1991, pp. 202–204)) ได้ค่าเท่ากับ 0.97

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยต่อไป

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน

2. นำแบบสอบถามไปแจกให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ และกำหนดขอรับคืนภายใน 1 เดือน

3. รับแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ด้วยตนเองในการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้

4. ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 282 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา แล้วคัดไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนทุกข้อคำถาม

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาจัดกระทำข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1986, p. 174) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยใช้การเปรียบเทียบความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม (F-Test) ได้แก่ ประสิทธิภาพในตำแหน่งและระดับการศึกษา เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยใช้การเปรียบเทียบความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม (F-Test) ได้แก่ ประสิทธิภาพในตำแหน่งและระดับการศึกษา เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	77	39.30
	หญิง	119	60.70
	รวม	196	100.00
2	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	113	57.70
	ปริญญาโท	81	41.30
	ปริญญาเอก	2	1.00
	รวม	196	100.00
3	ประสบการณ์ทำงานในการดำรงตำแหน่ง หน้าที่ในปัจจุบัน		
	น้อยกว่า 10 ปี	91	46.40
	10-20 ปี	48	24.50
	20 ปีขึ้นไป	57	29.10
	รวม	196	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารและครู จำนวน 196 คน จำแนกตามลักษณะที่ศึกษา ดังนี้

1. เพศ พบว่าเป็น เพศชายจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 และเพศหญิง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70

2. ระดับการศึกษา พบว่า มีระดับปริญญาตรี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 ระดับปริญญาโท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 และระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

3. ประสบการณ์ทำงานในการดำรงตำแหน่งหน้าที่ของท่านในปัจจุบัน พบว่ามีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 และน้อยที่สุด ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 (โดยภาพรวม)

ด้าน	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการนำองค์กร	4.04	0.77	มาก
2	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.06	0.61	มาก
3	ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.00	0.80	มาก
4	ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการ ความรู้	3.93	0.86	มาก
5	ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	4.00	0.70	มาก
6	ด้านการจัดการกระบวนการ	4.12	0.75	มาก
7	ด้านผลลัพธ์	4.14	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย		4.04	0.59	มาก

จากตาราง 3 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีระดับสภาพการบริหาร

จัดการสูงที่สุด ได้แก่ด้านผลลัพธ์ โดยมีระดับสภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.78) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.75) รองลงมา ด้านการวางแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.61) ด้านการนำองค์กรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.77) และน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการนำองค์กร

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการนำองค์กร	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม สู่การปฏิบัติโดยผ่านระบบการนำองค์กร (LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร	4.05	0.96	มาก
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior)	4.06	0.89	มาก
3	โรงเรียนมีการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับบุคลากร (WORKFORCE) ทุกคนในโรงเรียน	4.07	0.93	มาก
4	โรงเรียนมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities) และทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	4.06	0.91	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการนำองค์กร	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
5	โรงเรียนมีระบบการกำกับดูแลที่มความรับผิดชอบ มีการทบทวนและทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่อง ต่าง ๆ ที่สำคัญในระบบการกำกับดูแลของโรงเรียน	4.02	1.00	มาก
6	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่า ปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม	4.11	0.89	มาก
7	โรงเรียนคำนึงถึงความผาสุกและผลประโยชน์ของสังคม ที่เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการ โดยผ่านระบบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของ โรงเรียนที่มีอยู่	3.99	0.92	มาก
8	โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความ เข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ	3.96	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย		4.04	0.77	มาก

จากตาราง 4 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ด้านการนำองค์กรในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.89) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับบุคลากร (WORKFORCE) ทุกคนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.93) โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.89) โรงเรียนมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities) และทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.91) และข้อที่มีระดับสภาพ

การบริหารจัดการในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.92)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการวางแผนกลยุทธ์	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดสู่ การปฏิบัติ (ACTION PLAN Development and DEPLOYMENT)	4.01	.92	มาก
2	โรงเรียนมีนวัตกรรม(INNOVATION) กระบวนการจัดทำ กลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรม	4.00	.97	มาก
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่า ปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม	4.12	.88	มาก
4	โรงเรียนคำนึงถึงความผาสุกและผลประโยชน์ของ สังคมที่เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการ โดย ผ่านระบบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของ โรงเรียนที่มีอยู่	4.06	.96	มาก
5	โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความ เข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ	4.16	.86	มาก
6	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม สู่การ ปฏิบัติโดยผ่านระบบการนำองค์กร (LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร	4.11	.87	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการวางแผนกลยุทธ์	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
7	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์	4.04	.93	มาก
8	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อ ความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน	4.00	.93	มาก
9	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่มีโอกาสจะ เกิดขึ้นด้านกฎระเบียบข้อบังคับ	4.03	.91	มาก
10	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดบอดที่อาจเกิดขึ้นใน กระบวนการวางแผนกลยุทธ์และสารสนเทศ	4.06	.96	มาก
11	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อ ความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน	4.03	.91	มาก
รวมเฉลี่ย		4.06	0.6	มาก

จากตาราง 5 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านวางแผนเชิงกลยุทธ์ในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.86) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.88) โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.87) โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดบอดที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.96) และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีนวัตกรรม (INNOVATION) กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรม อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.97) และโรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.93)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีวิธีการในการรับฟัง มีปฏิสัมพันธ์และสังเกตนักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ	4.01	0.95	มาก
2	โรงเรียนมีวิธีการรับฟังเสียงจากนักเรียนในอนาคตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.01	0.95	มาก
3	โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจและความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.04	0.97	มาก
4	โรงเรียนมีการการเสาะหาสารสนเทศด้านความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.01	0.91	มาก
5	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตอบสนองความต้องการและสร้างสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.97	0.95	มาก
6	โรงเรียนมีการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุน	3.99	1.01	มาก
7	โรงเรียนมีวิธีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนในการทำตลาดสร้างและจัดการความสัมพันธ์	3.95	0.93	มาก
8	โรงเรียนมีวิธีจัดการกับข้อร้องเรียนของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.00	0.95	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
9	โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหาร โรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	4.02	0.96	มาก
10	โรงเรียนมีการใช้สารสนเทศจากความคิดเห็นความ ต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงและค้นหา โอกาสในการสร้างนวัตกรรม	4.00	0.95	มาก
รวมเฉลี่ย		4.00	0.80	มาก

จากตาราง 6 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวม พบว่า
มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินความพึง
พอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.97) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่
ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.96)
โรงเรียนมีวิธีการในการรับฟัง มีปฏิสัมพันธ์และสังเกตนักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล
สารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.95) โรงเรียนมีวิธีการรับฟังเสียงจากนักเรียน
ในอนาคตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.95) โรงเรียนมีวิธี
จัดการกับข้อร้องเรียนของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. =
0.95) และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีวิธีการสร้างและ
จัดการความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนในการทำตลาด สร้างและ
จัดการความสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.93)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีการประเมินความต้องการด้านขีด ความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร	3.96	0.96	มาก
2	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่ นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี	3.89	1.02	มาก
3	โรงเรียนมีการการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.89	1.02	มาก
4	โรงเรียนมีการประเมินทักษะ สมรรถนะ คุณวุฒิ (Certification) และจำนวนบุคลากรที่ต้องการในแต่ละ ระดับ (Staffing Levels)	3.90	1.01	มาก
5	โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงความต้องการด้านขีดความสามารถและ อัตรากำลังบุคลากร	3.87	1.06	มาก
6	โรงเรียนมีการสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพสวัสดิภาพ ของบุคลากร และความสะอาดในการเข้าถึงสถานที่ ทำงานของบุคลากร	3.89	1.04	มาก
7	โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มี การบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย	3.97	0.95	มาก
8	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อ สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ ดี	3.99	0.97	มาก
9	โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการ สื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินการ ที่ดี และบุคลากรที่มีความผูกพัน	3.96	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย		3.93	0.86	มาก

จากตาราง 7 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินงานที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.97) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.95) โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินงานที่ดี และบุคลากรที่มีความผูกพัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 1.00) โรงเรียนมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.96) และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.06)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	n = 282		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	โรงเรียนมีการประเมินความต้องการด้านขีด ความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร	3.96	0.96	มาก
2	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่ นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด	3.94	1.06	มาก
3	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากร ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.94	1.02	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	n = 282		ระดับ
		\bar{X}	SD	
4	โรงเรียนมีการประเมินทักษะ สมรรถนะ คุณวุฒิ (Certification) และจำนวนบุคลากรที่ต้องการในแต่ละ ระดับ (Staffing Levels)	4.03	0.97	มาก
5	โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับต่อการ เปลี่ยนแปลงความต้องการด้านขีดความสามารถและ อัตรากำลังบุคลากร	4.01	0.95	มาก
6	โรงเรียนมีสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพสวัสดิภาพของ บุคลากร และความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ทำงาน ของบุคลากร	3.99	0.96	มาก
7	โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการ บริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย	4.02	0.94	มาก
8	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้าง สภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดี	4.12	0.95	มาก
9	โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิด การสื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการ ดำเนินการที่ดี และบุคลากรที่มีความผูกพัน	4.03	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย		4.00	0.70	มาก

จากตาราง 8 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการ
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการ
บริหารจัดการสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้าง
สภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.95)
รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้างการ
ทำงานที่ให้ผลการดำเนินการที่ดี และบุคลากรที่มีความผูกพัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$,

S.D. = 0.97) โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.94) โรงเรียนมีการประเมินความต้องการ ด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.95) และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อม ของบุคลากรที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.06) และโรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.02)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการ ระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการจัดการกระบวนการ

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการจัดการกระบวนการ	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตร และสร้างนวัตกรรมของการบริหารจัดการหลักสูตร	4.15	0.89	มาก
2	โรงเรียนมีกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุง ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.88	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและผลการดำเนินการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักขององค์กร และลดความแปรปรวนของกระบวนการ	4.06	0.97	มาก
4	โรงเรียนมีการดำเนินการตามโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่โรงเรียนกำหนดเป็นความเสี่ยง (Risks) ที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียรอบด้าน (Intelligent Risk)	4.16	0.86	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านการจัดการกระบวนการ	n = 282		ระดับ
		\bar{X}	SD	
5	โรงเรียนมีการบริหารจัดการการปฏิบัติการอย่างมี ประสิทธิผล	4.11	0.87	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดการห่วงโซ่อุปทาน มีการเตรียมความ พร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน (Safety and Emergency Preparedness)	4.09	0.89	มาก
7	โรงเรียนมีระบบการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและ ภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน ได้คำนึงถึงการป้องกัน ความต่อเนื่องของการดำเนินการและการทำให้ฟื้นฟู สู่สภาพเดิม	4.12	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย		4.12	0.75	

จากตาราง 9 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการจัดการกระบวนการ พบว่า มีระดับสภาพการบริหาร
จัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพ
การบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินการตามโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่โรงเรียน
กำหนดเป็นความเสี่ยง (RISKS) ที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียรอบด้าน (INTELLIGENT RISK)
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.86) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการออกแบบ จัดการ
ปรับปรุงหลักสูตร และสร้างนวัตกรรมของการบริหารจัดการหลักสูตร อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.89) โรงเรียนมีกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผลของการ
ปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบ
ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.88) โรงเรียนมีระบบ
การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน ได้คำนึงถึงการป้องกัน
ความต่อเนื่องของการดำเนินการและการทำให้ฟื้นฟูสู่สภาพเดิม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$,
S.D. = 0.86) และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการปรับปรุง

กระบวนการทำงาน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและผลการดำเนินการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักขององค์กร และลดความแปรปรวนของกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.97$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านผลลัพธ์

ข้อ ที่	การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล ด้านผลลัพธ์	n = 196		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านหลักสูตรและกระบวนการ	4.15	0.88	มาก
2	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.14	0.88	มาก
3	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านบุคลากร	4.13	0.87	มาก
4	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร	4.13	0.89	มาก
5	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการเงินและตลาด	4.13	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย		4.14	0.78	มาก

จากตาราง 10 พบว่าระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านผลลัพธ์ พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านหลักสูตรและกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.88$) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง

ในด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.88) และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุงในด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.87) โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุงในการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.89) และน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการเงินและตลาด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.92)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยใช้สถิติ ทดสอบที (t-test) ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ได้แก่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 10

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการระบบ	แหล่งความ	df	SS	MS	F	p
คุณภาพ	แปรปรวน					
1 ด้านการนำองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2	7.70	3.85	6.79	0.001**
	ภายในกลุ่ม	279	158.21	0.57		
	รวม	281	165.91			
2 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.61	1.31	3.56	0.030*
	ภายในกลุ่ม	279	102.43	0.37		
	รวม	281	105.04			

ตาราง 11 (ต่อ)

การบริหารจัดการระบบ	แหล่งความ	df	SS	MS	F	p
คุณภาพ	แปรปรวน					
3 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระหว่างกลุ่ม	2	8.51	4.26	6.95	0.001**
	ภายในกลุ่ม	279	170.97	0.61		
	รวม	281	179.48			
4 ด้านการวัด การ วิเคราะห์และ การจัดการความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	8.90	4.45	6.21	0.002**
	ภายในกลุ่ม	279	200.16	0.72		
	รวม	281	209.06			
5 ด้านการมุ่งเน้น บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	5.44	2.72	5.70	0.004**
	ภายในกลุ่ม	279	133.16	0.48		
	รวม	281	138.60			
6 ด้านการจัดการ กระบวนการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.58	0.29	0.51	0.600
	ภายในกลุ่ม	279	158.60	0.57		
	รวม	281	159.18			
7 ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.69	0.34	0.56	0.572
	ภายในกลุ่ม	279	170.86	0.61		
	รวม	281	171.54			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.25	1.62	4.82	0.009**
	ภายในกลุ่ม	279	93.93	0.34		
	รวม	281	97.18			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านแล้วพบว่า ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการกระบวนการและด้านผลลัพธ์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่แตกต่างกัน โดยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe') รายละเอียดในตาราง 11

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการระบบ คุณภาพ	ระดับการศึกษา	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบ คุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้า ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล		
		ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
1. ด้านการนำองค์กร	ปริญญาตรี	-	.30622*	-0.35570
	ปริญญาโท	-	-	-0.66192
	ปริญญาเอก	-	-	-
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์	ปริญญาตรี	-	.18418*	-0.16
	ปริญญาโท	-	-	-0.34
	ปริญญาเอก	-	-	-
3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปริญญาตรี	-	.33778*	-0.23
	ปริญญาโท	-	-	-0.57
	ปริญญาเอก	-	-	-
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	ปริญญาตรี	-	.36132*	0.02
	ปริญญาโท	-	-	-0.34
	ปริญญาเอก	-	-	-
5. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	ปริญญาตรี	-	.28234*	0.01
	ปริญญาโท	-	-	-0.27
	ปริญญาเอก	-	-	-

ตาราง 12 (ต่อ)

การบริหารจัดการระบบ คุณภาพ	ระดับการศึกษา	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบ คุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้า ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล		
		ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ภาพรวม	ปริญญาตรี	-	.21721*	-0.02
	ปริญญาโท	-	-	-0.23
	ปริญญาเอก	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 เมื่อทดสอบความแตกต่างของสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบความแตกต่าง 5 คู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

การบริหารจัดการระบบ คุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการนำองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2	6.59	3.30	5.77	0.00**
	ภายในกลุ่ม	279	159.32	0.57		
	รวม	281	165.91			

ตาราง 13 (ต่อ)

การบริหารจัดการระบบ	แหล่งความ	df	SS	MS	F	p
คุณภาพ	แปรปรวน					
2. ด้านการนำองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2	6.59	3.30	5.77	0.00**
	ภายในกลุ่ม	279	159.32	0.57		
	รวม	281	165.91			
3. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.01	0.50	1.35	0.26
	ภายในกลุ่ม	279	104.03	0.37		
	รวม	281	105.04			
4. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระหว่างกลุ่ม	2	5.92	2.96	4.76	0.01**
	ภายในกลุ่ม	279	173.56	0.62		
	รวม	281	179.48			
5. ด้านการวัด การวิเคราะห์และ การจัดการความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	11.55	5.77	8.16	0.00**
	ภายในกลุ่ม	279	197.51	0.71		
	รวม	281	209.06			
ด้าน การมุ่งเน้นบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.56	1.28	2.62	0.07
	ภายในกลุ่ม	279	136.04	0.49		
	รวม	281	138.60			
6. ด้านการจัด การกระบวนการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.15	1.58	2.82	0.06
	ภายในกลุ่ม	279	156.03	0.56		
	รวม	281	159.18			
7. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.73	1.36	2.25	0.11
	ภายในกลุ่ม	279	168.82	0.61		
	รวม	281	171.54			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	1.72	0.18
	ภายในกลุ่ม	279	96.00	0.34		
	รวม	281	97.18			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการวิเคราะห์ การวัดและการจัดการองค์ความรู้ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

การบริหารจัดการระบบ คุณภาพ	ประสบการณ์ การทำงานใน ตำแหน่ง	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบ คุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้า ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล		
		น้อยกว่า 10 ปี	10-20 ปี	20 ปีขึ้นไป
1. การนำองค์กร	น้อยกว่า 10 ปี	-	.34789**	.25868
	10-20 ปี	-	-	-.08921
	20 ปีขึ้นไป	-	-	-
2. การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	น้อยกว่า 10 ปี	-	.31947**	.26294
	10-20 ปี	-	-	-.05653
	20 ปีขึ้นไป	-	-	-
3. การวัด การวิเคราะห์และ การจัดการความรู้	น้อยกว่า 10 ปี	-	.46987**	.12162
	10-20 ปี	-	-	-.14879
	20 ปีขึ้นไป	-	-	-
ภาพรวม	น้อยกว่า 10 ปี	-	.15159	.09892
	10-20 ปี	-	-	-.05267
	20 ปีขึ้นไป	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 เมื่อทดสอบความแตกต่างของสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานใน ตำแหน่ง พบความแตกต่าง 3 คู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากกลุ่มที่มีประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่งน้อยกว่า 10 ปี กับประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 10–20 ปี ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้น บุคลากร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 7 หมวด

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

1. หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership)

- 1.1 ผู้นำให้โอกาสและส่งเสริมทักษะชีวิต
- 1.2 ผู้นำองค์กรต้องแสดงออกถึงศักยภาพในการบริหารทุกๆด้าน เป็นที่ปรึกษาให้ คำแนะนำแก่บุคลากรในองค์กรได้
- 1.3 ผู้นำองค์กรมีความรู้ ความสามารถในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างดีเยี่ยม
- 1.4 ความร่วมมือของคณะผู้บริหารและหัวหน้างานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

2. หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy)

- 2.1 สภาพบริบทจุดเด่นจุดด้อย อุปสรรค และโอกาสขององค์กรเป็นข้อมูลพื้นฐาน ที่สำคัญของการวางแผน
- 2.2 ต้องมีสารสนเทศพร้อมก่อนวิเคราะห์บริบทโรงเรียน วิเคราะห์บนข้อมูลที่ถูก ต้อง นำข้อมูลที่ได้ไปกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่เป็นรูปธรรม
- 2.3 บุคลากร ควรได้รับรู้ถึงการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานตนเอง
- 2.4 โรงเรียนมีการดำเนินโครงการตามแผนที่วางเป็นประจำ มีการกำกับดูแล อย่างทั่วถึง มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาในระดับดีเยี่ยม
- 2.5 โรงเรียนมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์อย่างมีระบบ โดยชุมชนมีส่วนร่วมใน การวางแผน

3. หมวด 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)

3.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องสามารถสะท้อนผลสำเร็จขององค์กร ให้ได้รับทราบ และชัดเจนโดยทั่วถึง

3.2 เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมวิเคราะห์ SWOT เพื่อวางแผน การนำจุดเน้นต่าง ๆ มาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน

3.3 การบริหารจัดการของโรงเรียนมุ่งเน้นเกิดผลกับผู้เรียนเป็นสำคัญต้องเน้นผลสัมฤทธิ์และความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นสำคัญ

3.4 ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรควรให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่สะท้อนถึงความสำเร็จขององค์กร

4. หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)

4.1 การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้สามารถบอกถึงกระบวนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร ซึ่งจะต้องมีวิธีการวัด การวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพ

4.2 ควรเผยแพร่ และแนะนำ การวิเคราะห์ การจัดการความรู้ การวัดประเมินผล ให้บุคลากรอย่างทั่วถึง

4.3 มีกระบวนการวัด วิเคราะห์ การจัดการองค์ความรู้ ที่มีความต่อเนื่อง เป็นระบบ ทันสมัย ปรับเปลี่ยน ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

5. หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)

5.1 ควรสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือ ความก้าวหน้า การเลื่อนตำแหน่งของบุคลากร ทุกตำแหน่งในองค์กร

5.2 มีการจัดสรรตำแหน่งครูผู้สอนเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด อย่างมีประสิทธิภาพทำงานอย่างเป็นระบบ

6. หมวด 6 การจัดการกระบวนการ (Operations)

6.1 กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เหมาะสมอย่างยิ่ง สามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ

6.2 ส่งเสริมให้บุคลากร มีทักษะในการจัดการกระบวนการทำงานภายใต้องค์กร อย่างเป็นระบบ แบบแผนเป็นขั้นตอน โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร

7. หมวด 7 ผลลัพธ์ (Results)

7.1 มีการพัฒนางานทั้งระบบให้เป็นปัจจุบัน ครอบคลุมกระบวนการทำงานของทุกฝ่าย และแจ้งผลลัพธ์ให้บุคลากรทราบต่อเนื่อง

7.2 มีการประเมินผลลัพธ์ พัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ได้มาตรฐาน

7.3 ผลลัพธ์ขององค์กร ควรมีหลากหลายด้าน เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพและมาตรฐานขององค์กร

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 196 คน ซึ่งใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การเปรียบเทียบความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม (F-Test) ได้แก่ ประสิทธิภาพในตำแหน่งและระดับการศึกษา เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงสุด ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ โดยมีระดับสภาพอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการกระบวนการ รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการนำองค์กร อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

- 1.1 ด้านการนำองค์กร สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการนำองค์กรในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับบุคลากร (Workforce) ทุกคนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior) อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities) และทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านวางแผนเชิงกลยุทธ์ในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior) อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดบอดที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีนวัตกรรม (Innovation) กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวม พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้

ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนมีวิธีการในการรับฟัง มีปฏิสัมพันธ์และสังเกตนักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีวิธีการรับฟังเสียงจากนักเรียนในอนาคตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีวิธีการจัดการกับข้อร้องเรียนของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีวิธีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนในการทำตลาด สร้างและจัดการความสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดี อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินการที่ดี และบุคลากรที่มีความผูกพัน อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร

1.5 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดี อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินการที่ดี และบุคลากรที่มีความผูกพัน อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการประเมินความต้องการ

ด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพ การบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่นำไปสู่ผล การดำเนินงานที่ดีที่สุด อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ด้านการจัดการกระบวนการ ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการจัดการกระบวนการ พบว่า มีระดับสภาพ การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหาร จัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินการตามโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่โรงเรียนกำหนดเป็น ความเสี่ยง (RISKS) ที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียรอบด้าน (Intelligent Risk) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตร และสร้างนวัตกรรมของ การบริหารจัดการหลักสูตร อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุง ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้ โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีระบบการเตรียม ความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน ได้คำนึงถึงการป้องกัน ความต่อเนื่อง ของการดำเนินการและการทำให้ฟื้นฟูสู่สภาพเดิม อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพการ บริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อปรับปรุง หลักสูตรและผลการดำเนินการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักขององค์กร และลดความแปรปรวนของกระบวนการ

1.7 ด้านผลลัพธ์ ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านผลลัพธ์ พบว่า มีระดับสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมี การประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านหลักสูตรและกระบวนการ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านนักเรียนและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านบุคลากร โรงเรียนมี การประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการเงิน และตลาด

2. ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน ของระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่แตกต่างกันพบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท มีความแตกต่างกันในด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ผลการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการนำองค์กร ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ของกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งน้อยกว่า 10 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งน้อยกว่า 10-20 ปี

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จากแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 3) การมุ่งเน้นบุคลากร สรุปได้ดังนี้

3.1 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ควรมีการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ที่สามารถบอกถึงกระบวนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรได้ ซึ่งจะต้องมีวิธีการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพ มีการเผยแพร่ และแนะนำ การวิเคราะห์ การจัดการความรู้ การวัดประเมินผลให้บุคลากรในโรงเรียนอย่างทั่วถึง มีกระบวนการวัด วิเคราะห์ การจัดการองค์ความรู้ ที่มีความต่อเนื่องเป็นระบบ ทันสมัย ปรับเปลี่ยน ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

3.2 การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต้องสามารถสะท้อนผลสำเร็จขององค์กร ให้ได้รับทราบและชัดเจนโดยทั่วถึง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนให้มีส่วนวิเคราะห์ SWOT เพื่อวางแผน การนำจุดเน้นต่าง ๆ มาตอบสนององความต้องการของตลาด ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน มีการบริหารจัดการของโรงเรียนที่มุ่งเน้นเกิดผลกับผู้เรียนเป็นสำคัญต้องเน้นผลสัมฤทธิ์และความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นสำคัญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรควรให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่สะท้อนถึงความสำเร็จขององค์กร

3.3 การมุ่งเน้นบุคลากร ควรสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือ ความก้าวหน้า การเลื่อนตำแหน่ง ของบุคลากรทุกตำแหน่งในองค์กร และมีการจัดสรรตำแหน่งครูผู้สอนเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด อย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีประเด็นที่สามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีระดับสภาพการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ รองลงมาคือ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำองค์กร ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ตามลำดับ ที่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสถานศึกษามีการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ หรือความชำนาญ ตลอดจนประสบการณ์ในเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิ การส่งบุคลากรไปรับความรู้จากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ หรือมีการจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2548) วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การองสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการจัดการกระบวนการและด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจน แสดงถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวบาย (Newby, 1998, p. 89 อ้างอิงใน รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2548, p. 165) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเป็นองค์ประกอบหลักของผู้นำ ระบบความคิดและการมอบอำนาจ ความมั่นใจในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร ซึ่งโรงเรียนมองเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง และเป็นแรงกระตุ้นคณะกรรมการในเรื่องคุณภาพการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมอร์เรย์ (Murray, 1996, p. 269) ได้ศึกษาดัชนีภาพของโรงเรียนในชุมชนของออสเตรเลียต่อการใช้ระบบบริหารคุณภาพ TQM โดยการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารและการพัฒนาทีมงานของความร่วมมือจะสามารถพัฒนางานได้ จากผลการวิเคราะห์รายด้าน จะเห็นว่า

1.1 ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการนำองค์กร อยู่ในระดับมาก ที่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ แสดงถึงความมุ่งมั่นต่อค่านิยม และสามารถในการนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ส่งเสริมและกำกับให้มี การปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ หลักจริยธรรมและกฎหมาย รวมถึงยึดหลัก ธรรมมาภิบาลในการบริหาร และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรมีการสื่อสารที่ดี สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายและจริยธรรม สนับสนุนสร้างความเข้มแข็งและมีความรับผิดชอบต่อชุมชน สร้างศรัทธาเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อพัฒนาบุคลากรสู่การเป็นผู้นำของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพรณ์ ธานี (2553) เกี่ยวกับการนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นผู้ให้เกียรติบุคคลอื่น ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสุภาพ วางตัวเหมาะสมกับการเป็นผู้นำมีความจริงจังต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นจึงส่งผลให้การบริหารจัดการระบบคุณภาพด้านการนำองค์กรมีผลอยู่ในระดับมาก

1.2 ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ที่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงาน กลยุทธ์ระดับโครงการ ผลการดำเนินงานที่สะท้อนได้ว่าโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ มีสิ่งที่ดีคาดหวังในการตอบสนองความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ จัดทำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน มีการสื่อสารและถ่ายทอดทิศทาง วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ให้

บุคลากรทั้งโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง จัดสรรทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ ได้เหมาะสมเพียงพอและพร้อมใช้เพื่อให้การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการติดตามประเมินผล และปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐจันทร์ ชัยชญา (2553, หน้า 118-119) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศกับการวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อดำเนินการ ติดตาม ควบคุมและ ประสานการวางแผนที่ต้องมีข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ กระบวนการแรกของกระบวนการบริหารและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา บุญอนันต์ (2551, หน้า 219) พบว่า กระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 การบริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับปัญหาด้านต่าง ๆ ผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่ต้องอาศัยภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสารการมี วิสัยทัศน์และการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการบริหารงานโรงเรียนในการที่จะ เข้าถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในที่จะกระทบกับการบริหาร โรงเรียน ซึ่งการวางแผนเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การจัดวาง ทิศทาง ตัวชี้วัด การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามตามกลยุทธ์ การควบคุมกลยุทธ์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป็นแผนที่มุ่งความสำเร็จในอนาคต โดยมีการกำหนดสภาพการณ์ที่พึง ประสงค์ไว้ล่วงหน้าและพยายามเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับทิศทางที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การมีวิสัยทัศน์ การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ในการดำเนินงานให้สำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนจึงควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญ ในกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ให้มาก เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในโรงเรียนได้มี ประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงส่งผลให้การบริหารจัดการระบบคุณภาพด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์มี ผลเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพใน โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ใน ระดับมาก ที่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ สร้างวัฒนธรรมเชิงบวกให้กับ

ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ บริการแหล่งเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีการวัดผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวบรวม วิเคราะห์และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน มาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง มีวิธีการและเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจความผูกพันต่อโรงเรียน ความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน นำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา วิทยานุกรณ์ (2552, หน้า 214) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน พบว่า ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รูปแบบที่มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี กระตุ้นแนะนำให้ครูปฏิบัติหน้าที่ในการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงออกตามความถนัด โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพวิชาการอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดว่า นักเรียนเป็นปัจจัยหลักในกระบวนการจัดการศึกษาซึ่งจะขาดเสียไม่ได้และการจัดการศึกษาถึงยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้และ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา กาวิใจ (2553, p. 67) ศึกษาเรื่อง การจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์ เขตพื้นที่การศึกษาเชิงทราย เขต 3 พบว่า การจัดการโรงเรียนนั้นจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารควรมีความจริงใจในการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ทำการประชาสัมพันธ์ให้ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาได้ทราบถึงภารกิจของการจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน การนำองค์การ และการควบคุม เพื่อให้ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาตระหนักเห็นความสำคัญ ประโยชน์ที่จะได้รับ และมีความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Baldwin (2002, p. 102 อ้างอิงในรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2548, หน้า 91) ศึกษาเรื่อง การนำการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรมาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจและเข้าใจวิธีการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

การจัดการที่ดี พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความพึงพอใจ การมอบหน้าที่ พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความพึงพอใจ ระยะเวลาในการร่วมมือเป็นความสัมพันธ์ทางลบของความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอก และผลของวิธีการจัดการและการบริหาร เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.4 ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้อยู่ใน ระดับมาก ที่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการกำหนดการวัดผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและยาว มีการเลือก รวบรวม วิเคราะห์จัดการความรู้ ทบทวนหา จุดบกพร่องการปฏิบัติงาน ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ สร้างนวัตกรรมใหม่ และค้นหาปัจจัยที่ จะนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟื่องฟ้า เรืองเวช (2547, หน้า 125-128) ได้ศึกษาบรรณนิทัศน์เรื่อง การวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาประเด็นสำคัญ สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลเป็นการตัดสินคุณค่า คุณลักษณะ และความสามารถของ บุคคลโดยอาศัยข้อมูลจากการวัด เพื่อนำผลไปพัฒนาและปรับปรุงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อ ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งจะทำให้มีการพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมประสิทธิภาพการ จัด การศึกษาได้เป็นอย่างดีผู้บริหารยังสร้างกระบวนการจัดการความรู้และเทคโนโลยีของ บุคลากรอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการบ่งชี้ความรู้ ข้อมูล สร้าง แสวงหา จัดเก็บ ประมวลและ กลั่นกรององค์ความรู้แล้วแบ่งปันความรู้ในด้านการด าเนินการและเทคนิคการปฏิบัติงานที่ดี เลิศให้บุคลากรอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ได้จริงกับผู้เรียน และเพิ่มขีด ความสามารถขององค์กร โดยเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของเบญจวรรณ แบนนอก (2552, หน้า 127) พบว่า การบริหารจัดการความรู้เป็น นวัตกรรมที่สถานศึกษานำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องตามแนวคิดของวันทนา เมืองจันทร์ (2548, หน้า 33) พบว่า การจัดการความรู้ คือกระบวนการในการน าความรู้ที่มีอยู่อย่าง กระจัดกระจายมาพัฒนาเป็นฐานความรู้อย่างเป็นระบบ และสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสร้าง รวบรวม และนำมาประมวลผลเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมถึงช่วยกระตุ้นส่งเสริม ให้บุคลากรมีทัศนคติใน การแลกเปลี่ยน ความรู้ระหว่างกัน โดยใช้เครื่องมือทั้งในด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคลและ เทคโนโลยี เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร

ทุกคน และยังสอดคล้องตามแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2548, หน้า 19) ที่กล่าวว่า การจัดการความรู้ คือ เครื่องมือในการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษามีหน้าที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้

1.5 ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร อยู่ในระดับมาก ที่ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสร้างความผูกพันและ ความพึงพอใจให้กับบุคลากร เสริมสร้าง วัฒนธรรมองค์กรเพื่อสร้างแรงจูงใจต่อบุคคล มีการยกย่องชมเชยให้รางวัล และนำไปสู่ผลการ ดำเนินการที่ดีของโรงเรียน มีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการพัฒนา ของบุคลากร ใช้ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิด การบรรลุแผนปฏิบัติการ จัดการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนครอบคลุม ทักษะ สมรรถนะหลัก ความท้าทายเชิงกลยุทธ์มีการประเมินด้านขีดความสามารถ ศักยภาพที่จำเป็นของบุคลากร รวมทั้งด้านประเมินอัตรากำลังบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดตัวชี้วัดและ เป้าประสงค์ของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานให้มีสุขอนามัยความ ปลอดภัย และมีการป้องกันภัยพิบัติ เหตุฉุกเฉิน เพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของเอกชัย เปี้ยอุ๊ด (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน หุ่นอุตสาหกรรม วิทยาลัยของเอกชัย เปี้ยอุ๊ด (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน หุ่นอุตสาหกรรม วิทยาลัย จังหวัดลำปาง พบว่าการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน แต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม การสัมมนา และการประชุมเชิง ปฏิบัติการ ทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียน การเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้นี้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การผลิตสื่อ นวัตกรรม การสร้างและการพัฒนา หลักสูตร ให้บุคลากรได้ศึกษาดูงาน ศึกษาต่อ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีการนิเทศ ภายใน และยังสอดคล้องกับความเห็นของวันชัย มีชาติ (2548, หน้า 9) ที่กล่าวว่า คนถือเป็น ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งขององค์การที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุผลที่วางไว้ ทั้งนี้เพราะคนเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อน การปฏิบัติงานภายในองค์การทั้งหมด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Baldanza (1994, p. 409 อ้างอิงใน พัชรี ศรีอ่อน, 2551, หน้า 77) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้การพัฒนาบุคลากรกับโรงเรียนยอดเยี่ยมในรัฐ มิเนสโซต้า งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาบุคลากรต้องดำเนินการอย่างเป็นพลวัต มีการ ร่วมมือกันและต่อเนื่องกันทางด้านเนื้อหาและกระบวนการ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเป้าหมาย ของการพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์ของการพัฒนาบุคลากรกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

การวางแผนการพัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผล รวมทั้งนวัตกรรมของโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรด้วย

1.6 ผู้บริหารมีระดับปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านการจัดการกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารดำเนินการด้านสมรรถนะหลักของกระบวนการในระบบงานมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ออกแบบกระบวนการทำงานครอบคลุมประเด็นหลักที่สำคัญ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลา รวมทั้งออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยมุ่งเน้นนักเรียน เพื่อนำสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ มีการควบคุมตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการหลักด้านควบคุมคุณภาพ ควบคุมต้นทุนและทรัพยากร ควบคุมระยะเวลา ควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสียจัดระบบเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อภาวะฉุกเฉิน โดยคำนึงถึงการป้องกัน การจัดการ การแก้ไข และการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องภายใต้มาตรการที่เหมาะสมและรัดกุม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุจิตรา นภาคนาพร (2554, หน้า 202) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการภาวะผู้นำและทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า ด้านกระบวนการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การควบคุม และการจัดองค์การ เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย

1.7 ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ด้านผลลัพธ์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการนำเสนอผลการดำเนินการด้านข้อมูลสารสนเทศงานวิเคราะห์ครอบคลุมผลลัพธ์ทั้งหมด ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านงบประมาณการเงิน ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ ด้านภาวะผู้นำของฝ่ายบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการจัดระบบประเมินผล การดำเนินงานทุกด้าน และนำผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญในการปรับปรุงผลการดำเนินการ รายงานผลข้อมูลสารสนเทศในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายเกี่ยวกับผลผลิตของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลรัดกุม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนิสา วิทยานุกรณ์ (2552, หน้า 214) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน พบว่า ด้านผลลัพธ์ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ผู้นำปรับปรุง

คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการวางแผนกลยุทธ์ สถานศึกษามีแผนกลยุทธ์ระยะสั้น ระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียและตลาด ผู้เรียนมีความคิดเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านมุ่งเน้น ผู้ปฏิบัติงาน มีการบริหารจัดการตามการทำงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดการ กระบวนการ สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดีและยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2548, หน้า 157) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ผลลัพธ์ด้านการบริการ ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ผลลัพธ์ด้านทรัพยากรบุคคล ผลลัพธ์ด้าน ประสิทธิภาพขององค์กร ผลลัพธ์ด้านธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ผลลัพธ์ด้าน การมุ่งเน้นผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลลัพธ์ด้านการบริการ ประสิทธิภาพขององค์กร สถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน

2. จากผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนก ประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งและระดับการศึกษาจะเห็นได้ดังนี้

2.1 ด้านระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ระดับ การศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและ ครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีการสั่งสมประสบการณ์และองค์ความรู้ ในการปฏิบัติงานด้วยระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากลที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน มงคลล้อม (2554, หน้า 116) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือ พระแม่มาลีเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอรุณวรรณ นาคทองดี (2549) พบว่า ระดับการปฏิบัติตามบทบาทในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตามบทบาทในการพัฒนาบุคลากรไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่กลุ่มประสบการณ์ทำงานกลุ่มน้อยกว่า 10 ปี กลุ่ม 10-20 ปี และกลุ่ม 20 ปีขึ้นไป ทั้งในภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล แต่ละโรงเรียนต้องมีความพร้อมก่อนจึงจะสามารถเข้าร่วมโครงการ ดังนั้น การบริหารจัดการระบบคุณภาพจึงเป็นเรื่องใหม่ของบุคลากรในโรงเรียน ทำให้ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันตามแนวนโยบายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยพันธ์ ชัยชนะเจริญ (2549, หน้า 115-116) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นฐาน เป็นเรื่องใหม่ต้องช่วยกันปฏิบัติงาน และถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคน และสอดคล้องกับสมศักดิ์ สมมาคุณ (2552) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการวิจัยแนวทางในการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จากแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 2) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 3) การมุ่งเน้นบุคลากร สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า ผู้บริหารควรนำผลการดำเนินงานจากแผน โครงการ งบประมาณ ความพึงพอใจ ข้อร้องเรียนของผู้รับบริการมาวิเคราะห์จัดทำสารสนเทศ และนำผลการวิเคราะห์ทบทวนเพื่อหาจุดบกพร่องมาสร้างนวัตกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปของปัจจัยที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้พร้อมทั้งแบ่งปันถ่ายทอดความรู้ เทคนิคการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศให้บุคลากรอย่างทั่วถึง แสดงให้เห็นว่าความสำคัญของ การวิเคราะห์มีความจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ

ข้าราชการพลเรือน (2553, หน้า 1) กล่าวว่า ผลของการวิเคราะห์งานต้องแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานนั้นกับองค์กร และช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจว่างานนั้น ๆ เกี่ยวข้องกับความสำเร็จขององค์กรอย่างไร หรืองานนั้น ๆ ช่วยเพิ่มคุณค่าใดแก่องค์กร

3.2 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ผู้บริหารควรมีการสำรวจความพึงพอใจ ความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาใช้ในการกำหนด แนวทางแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพ และต้องทันกับความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษา แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานใด ๆ ผลสรุปสุดท้ายก็ต้องสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการหรือผู้ร่วมงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรชัย มะโนรัตน์ (2549, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความพึงพอใจในกระบวนการของโรงเรียน การจัดกิจกรรมของโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก

3.3 การมุ่งเน้นบุคลากร พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือความก้าวหน้า การเลื่อนตำแหน่ง ของบุคลากรทุกตำแหน่งในองค์กร และมีการจัดสรรตำแหน่งครูผู้สอนเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัดอย่างมีประสิทธิภาพทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์ อินทวัฒน์วงษา (2551, p. 81) พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานด้านบุคลากรโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศกำกับ ติดตาม ทำให้การดำเนินงานให้มีความถูกต้องรวดเร็วเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ บุคลากรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

ข้อค้นพบที่ได้จากวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรหาวิธีการสร้างความรู้และความเข้าใจอันดีในการบริหารจัดการระบบคุณภาพให้กับบุคลากรมากขึ้น ผลจะนำมาซึ่งความร่วมมือในการพัฒนาการประสานงานและการดำเนินงานของโรงเรียนได้มากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสมัยใหม่จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการกับปัญหาด้านความรู้ภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการทำงานที่เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

1.2 การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารของผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นบุคคลสำคัญใน

การที่จะพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีสถานภาพด้านการบริหารโดยตรงจึงมีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์มากกว่าครูผู้สอน จึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ให้ทั่วถึงทุกคนจึงจะประสบความสำเร็จมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนมาตรฐานสากลประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2553.**

กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

กัญจน์ชญาน์ พลอยแสงฉาย. (2560). รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

วารสารบริหารการศึกษา มศว, 14(27), 99-107.

จรัญ อินทวัฒน์วงษา. (2551). **การพัฒนาการดำเนินงานการเงินโรงเรียนบ้านสำราญ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บข.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.**

ฉัตรชัย มะโนรัตน์. (2549). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.**

ชัยพันธุ์ ชัยชนะเจริญ. (2549). **การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.**

ดิเรก วรรณเคียร และคณะ. (2553). **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.**

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วี อินเตอร์ พรินท์.**

น้ำฝน มงคลล้อม. (2554). **การศึกษาการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.**

เบญจวรรณ เป้นนอก. (2552). **การบริหารจัดการความรู้ในสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.**

ประทีป ศรีเพชรเจริญ. (2558). **การศึกษาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง.**

- วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ปรีชา กาวีใจ. (2553). **การจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนา
อุบลรัตน์ เขตพื้นที่การศึกษาเขียงราย เขต 3.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปาณิสรา สิงหนงษ์. (2555). **การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการ
เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 4 จังหวัดปทุมธานี.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- พรทิพย์ คงสุวรรณ. (2559). **การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์
ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พัชรา มั่งชม. (2540). **นโยบายธุรกิจ การบริหารเชิงกลยุทธ์.** พิษณุโลก:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- พัชรี ศรีอ่อน. (2551). **การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ท่าแร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสกลนคร เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
สกลนคร.
- พิสมัย เคนโพธิ์. (2560). **การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เฟื่องฟ้า เรืองเวช. (2547). **บรรณนิทัศน์เรื่องการวัดและประเมินผลการศึกษา.**
สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัฐจันทร์ ชัยชญา. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศกับการ
วางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2548). **การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- รุ่งนภา บุญอนันต์. (2551). **ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารบางประการที่สัมพันธ์กับ
กระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่**

การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
สกลนคร.

วันชัย มีชาติ. (2548). **พฤติกรรมกรรมการบริหาร.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันทนา เมืองจันทร์. (2548). การจัดการความรู้ที่ฝังลึกในตัวคน (Tacit Knowledge)

สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา. **สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา,** 22(4), 11-15.

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2552). **TQM คู่มือสู่องค์กรคุณภาพ 2000.** กรุงเทพฯ:

เนชั่นบุ๊คส์อินเตอร์เนชั่นแนลจำกัด.

วิจารณ์ พานิช. (2548). **การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: พับลิเคชั่น.

ศตวรรษ ทิพย์พ่อง. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการและกลไกการบริหารเพื่อการดำเนินงาน
นามแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ สำหรับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์.

วารสารสุทธิปริทัศน์, 28(86), 256-273.

ศศิพร รินทะ. (2554). **การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียน**

มาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

สมศักดิ์ สมมาคุณ. (2552). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียน**

การสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4.

สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สมาพร สีกัยรัตน์. (2560). รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

ระดับประถมศึกษา. **สุทธิปริทัศน์,** 31(100), 261-273.

สรารุณี พัฒรากุล. (2555). **การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ**

ภายในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.

วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน**

มาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **คู่มือการพัฒนาหลักสูตรและ**

การสอนโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ก). **คู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงาน**

โรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ข). **คู่มือการบริหารจัดการระบบ**

คุณภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนใน**

โรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ**

การศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ 2558. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). **คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการ**

พลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก. นนทบุรี: บริษัทประชุมช่าง จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจ**

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). **โรงเรียนมาตรฐานสากล.** กรุงเทพฯ: โรง

พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2559). **เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน**

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุจิตรา นภาคณาพร. (2554). **กระบวนการจัดการภาวะผู้นำและทักษะของผู้ประกอบการ**

ที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุนิสา วิทยานุกรณ์. (2552). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ**

ในโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

สุพิศ ไสภา. (2560). **การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดกลางสังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัย
บัณฑิตเอเชีย, 7(2), 84-94.

สุภาภรณ์ ธาณี. (2553). **กลยุทธ์การนำองค์กรความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลนาสว่าง**

อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาอิสระ ปร.ม.,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

อรุณวรรณ นาคทองดี. (2549). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากร
สู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

เอกชัย เปี้ยอุ๊ด. (2551). การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา จังหวัดลำปาง.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

Best, J. W. (1986). **Research in education** (5th ed.). New Jersey: Prentice–Hall.

Covert, M. and Vickers, N. (2002, May). Selling ISO 9000: 2000 to the CEO.

Annual Quality Congress, 56, 605–610.

Cronbach, L. J. (1991). **Essentials of psychological testing** (5th ed.). New York:
Harper Collins.

Feigenbaum, A.V. (1956). Total Quality Control. **Harvard Business Review**, 34(6), 93–101.

Juran, J. M. (1993). **Continuous Quality Improvement: Making the Transition to
Education**. Retrieved March 25, 2020, from <https://eric.ed.gov/?id=ED363214>

Philip K. (2003). **Marketing Management** (11th ed.). Upper Sanddle River,
New Jersey: Prentice–Hall.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Education Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
เรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่
เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

1. นายวรพงษ์ สันติวงศ์ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (เชียงราย-พะเยา)
2. นางบุษกร เชื้อสีดาศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด
การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
เขต 36 (เชียงราย-พะเยา)
3. ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ข การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence)

การประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามนี้ เป็นการเสนอ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) รวมทั้งด้านการใช้ภาษา และอื่น ๆ ของข้อคำถาม ซึ่งแบบสอบถามนี้มุ่งที่จะนำไปใช้ในการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ดังนั้น การตรวจสอบเนื้อหา การใช้ภาษา การพิมพ์ ความสอดคล้องและความเหมาะสม ของแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละรายการ ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 1 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership)							
1	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม และถ่ายทอด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมสู่การปฏิบัติโดยผ่านระบบการนำ องค์กร(LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติ ปฏิบัติตามกฎหมาย และการ ประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior)	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	โรงเรียนมีการสื่อสารและสร้าง ความผูกพันกับบุคลากร (WORKFORCE) ทุกคนในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4	โรงเรียนมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities) และทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง
5	โรงเรียนมีระบบการกำกับดูแลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการทบทวนและทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญในระบบการกำกับดูแลโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7	โรงเรียนคำนึงถึงความพาสูกและผลประโยชน์ของสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการ โดยผ่านระบบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของโรงเรียนที่มีอยู่	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8	โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
9	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและค่านิยม และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมสู่การปฏิบัติโดยผ่านระบบการนำองค์กร(LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร						

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy)							
10	โรงเรียนมีนวัตกรรม(NNOVATION) กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
11	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
12	โรงเรียนคำนึงถึงความพาสูกและผลประโยชน์ของสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการ โดยผ่านระบบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของโรงเรียนที่มีอยู่	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
13	โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
14	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมสู่การปฏิบัติโดยผ่านระบบการนำองค์กร(LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
15	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (ACTION PLAN Development and DEPLOYMENT)	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
16	โรงเรียนมีนวัตกรรม (NNOVATION) กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
17	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
18	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
19	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นด้านกฎระเบียบข้อบังคับ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
20	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดบอดที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และสารสนเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
21	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จในอนาคตของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
หมวด 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)							
22	โรงเรียนมีวิธีการในการรับฟังมีปฏิสัมพันธ์และสังเกตนักเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
23	โรงเรียนมีวิธีการรับฟังเสียงจากนักเรียนในอนาคตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
24	โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
25	โรงเรียนมีการการเสาะหาสารสนเทศด้านความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตอบสนองความต้องการและสร้างสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
27	โรงเรียนมีการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
28	โรงเรียนมีวิธีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนในการทำตลาด สร้างและจัดการความสัมพันธ์	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
29	โรงเรียนมีวิธีจัดการกับข้อร้องเรียนของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
30	โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
31	โรงเรียนมีการใช้สารสนเทศจากความคิดเห็นความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)							
32	โรงเรียนมีการวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
33	โรงเรียนมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อติดตามการปฏิบัติการประจำวันและผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
34	โรงเรียนมีการเลือกและใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการปฏิบัติการ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
35	โรงเรียนมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศจากเสียงของนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
36	โรงเรียนมีระบบการวัดผลการดำเนินการของโรงเรียนสามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือที่ไม่ได้คาดคิดทั้งภายในหรือภายนอกองค์กร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
37	โรงเรียนมีการทบทวนผลการดำเนินการของโรงเรียน และ ความก้าวหน้าเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
38	โรงเรียนมีการจัดการสินทรัพย์ทางความรู้ของโรงเรียน สารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
39	โรงเรียนมีการทบทวนและทำให้มั่นใจถึงคุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
40	โรงเรียนมีข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนมีความพร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)							
41	โรงเรียนมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
42	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
43	โรงเรียนมีการการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
44	โรงเรียนมีการประเมินทักษะสมรรถนะ คุณวุฒิ (Certification) และจำนวนบุคลากรที่ต้องการในแต่ละระดับ (Staffing Levels)	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
45	โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
46	โรงเรียนมีการสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพสวัสดิภาพของบุคลากรและความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ทำงานของบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
47	โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการสิทธิประโยชน์ และนโยบาย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
48	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดี	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
49	โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินการที่ดีและบุคลากรที่มีความผูกพัน	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
หมวด 6 การจัดการกระบวนการ (Operations)							
50	โรงเรียนมีการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตร และสร้างนวัตกรรมของการบริหารจัดการหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
51	โรงเรียนมีกระบวนการทำงานรวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผลของการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
52	โรงเรียนมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อปรับปรุงหลักสูตร และผลการดำเนินการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักขององค์กร และลดความแปรปรวนของกระบวนการ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
53	โรงเรียนมีการดำเนินการตามโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่โรงเรียนกำหนดเป็นความเสี่ยง (RISKS) ที่ผ่านการประเมินผลได้ผลเสียรอบด้าน (INTELLIGENT RISK)	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
54	โรงเรียนมีการบริหารจัดการการปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
55	โรงเรียนมีการจัดการห่วงโซ่อุปทาน มีการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน (Safety and Emergency Preparedness)	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
56	โรงเรียนมีระบบการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน ได้คำนึงถึงการป้องกัน ความต่อเนื่องของการดำเนินการและการทำให้ฟื้นฟูสู่สภาพเดิม	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
หมวด 7 ผลลัพธ์ (RESULTS)							
57	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านหลักสูตรและกระบวนการ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
58	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
59	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
60	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
ค่าเฉลี่ย IOC แบบสอบถาม						0.97	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

สภาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วม

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

.....

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครู ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทั้ง 7 หมวด จำนวน 58 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทั้ง 7 หมวด

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐาน และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐาน โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

นางรัชต์ฉณา ดีปมา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 ชาย
 หญิง

2. ระดับการศึกษา
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ทำงานในการดำรงตำแหน่งหน้าที่ของท่านในปัจจุบัน
 น้อยกว่า 10 ปี
 10 – 20 ปี
 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพใน
โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	โรงเรียนมีอิสระในการบริหารงาน และจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ ความต้องการท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพของ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓				

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership)						
1	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม สู่การปฏิบัติ โดยผ่านระบบการนำองค์กร (LEADERSHIP SYSTEM) ไปยังบุคลากร					
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Promoting Legal and Ethical Behavior)					
3	โรงเรียนมีการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับบุคลากร (WORKFORCE) ทุกคนในโรงเรียน					
4	โรงเรียนมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อ สังคม (Governance and Societal Responsibilities) และทำให้ บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม					
5	โรงเรียนมีระบบการกำกับดูแลที่มีความรับผิดชอบ มีการ ทบทวนและทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ในระบบการกำกับดูแลโรงเรียน					
6	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุก ด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม					
7	โรงเรียนคำนึงถึงความผาสุกและผลประโยชน์ของสังคมที่เป็น ส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการ โดยผ่านระบบ สิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของโรงเรียนที่มีอยู่					
8	โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่ชุมชนที่สำคัญ					
หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy)						
9	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดสู่การ ปฏิบัติ (ACTION PLAN Development and DEPLOYMENT)					
10	โรงเรียนมีนวัตกรรม(NNOVATION)กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ ของโรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรม					

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ และความ ได้เปรียบเชิงกลยุทธ์					
12	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จใน อนาคตของโรงเรียน					
13	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่มีโอกาสจะ เกิดขึ้นด้านกฎระเบียบข้อบังคับ					
14	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดบอดที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์และสารสนเทศ					
15	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คุกคามต่อความสำเร็จใน อนาคตของโรงเรียน					
16	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (ACTION PLAN Development) แผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาว					
หมวด 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)						
17	โรงเรียนมีวิธีการในการรับฟัง มีปฏิสัมพันธ์และสังเกต นักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ					
18	โรงเรียนมีวิธีการรับฟังเสียงจากนักเรียนในอนาคตและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย					
19	โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
20	โรงเรียนมีการการเสาะหาสารสนเทศด้านความพึงพอใจของ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
21	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียโดยตอบสนองความต้องการและสร้างสัมพันธ์กับ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
22	โรงเรียนมีการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศ และรับการสนับสนุน					

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
23	โรงเรียนมีวิธีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนในการทำตลาด สร้างและ จัดการความสัมพันธ์					
24	โรงเรียนมีวิธีจัดการกับข้อร้องเรียนของนักเรียนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
25	โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหาร โรงเรียนสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
26	โรงเรียนมีการใช้สารสนเทศจากความคิดเห็นความต้องการ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการ สร้างนวัตกรรม					
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)						
27	โรงเรียนมีการวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการ ดำเนินการของโรงเรียน					
28	โรงเรียนมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อติดตามการ ปฏิบัติการประจำวันและผลการดำเนินการโดยรวมของ โรงเรียน					
29	โรงเรียนมีการเลือกและใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิง เปรียบเทียบที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการ ตัดสินใจในการปฏิบัติการ					
30	โรงเรียนมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศจากเสียงของนักเรียนผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด					
31	โรงเรียนมีระบบการวัดผลการดำเนินการของโรงเรียน สามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือที่ไม่ได้คาดคิดทั้งภายในหรือภายนอกองค์กร					
32	โรงเรียนมีการทบทวนผลการดำเนินการของโรงเรียน และความก้าวหน้าเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการ					

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
33	โรงเรียนมีการจัดการสินทรัพย์ทางความรู้ของโรงเรียน สารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
34	โรงเรียนมีการทวนสอบและทำให้มั่นใจถึงคุณภาพของ ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน					
35	โรงเรียนมีข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนมีความพร้อมใช้ งาน					
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)						
36	โรงเรียนมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถ และอัตรากำลังบุคลากร					
37	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่นำไปสู่ผล การดำเนินงานที่ดี					
38	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากร ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
39	โรงเรียนมีการประเมินทักษะ สมรรถนะ คุณวุฒิ (Certification) และจำนวนบุคลากรที่ต้องการในแต่ละระดับ (Staffing Levels)					
40	โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงความต้องการด้านขีดความสามารถและ อัตรากำลังบุคลากร					
43	โรงเรียนมีการสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพสวัสดิภาพของ บุคลากร และความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ทำงานของ บุคลากร					
44	โรงเรียนมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์ และนโยบาย					
45	โรงเรียนมีการสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อสร้าง สภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินงานที่ดี					

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
46	โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการสื่อสาร ที่เปิดกว้างการทำงานที่ให้ผลการดำเนินการที่ดี และบุคลากร ที่มีความผูกพัน					
หมวด 6 การจัดการกระบวนการ (Operations)						
47	โรงเรียนมีการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตร และสร้าง นวัตกรรมของการบริหารจัดการหลักสูตร					
48	โรงเรียนมีกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผล ของการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่าง ต่อเนื่อง					
49	โรงเรียนมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อปรับปรุง หลักสูตรและผลการดำเนินการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของ สมรรถนะหลักขององค์กร และลดความแปรปรวนของ กระบวนการ					
50	โรงเรียนมีการดำเนินการตามโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่โรงเรียน กำหนดเป็นความเสี่ยง (RISKS) ที่ผ่านการประเมินผลได้ผล เสียรอบด้าน (INTELLIGENT RISK)					
51	โรงเรียนมีการบริหารจัดการการปฏิบัติการอย่างมี ประสิทธิผล					
52	โรงเรียนมีการจัดการห่วงโซ่อุปทาน มีการเตรียมความพร้อม ด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน (Safety and Emergency Preparedness)					
53	โรงเรียนมีระบบการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะ ฉุกเฉินของโรงเรียน ได้คำนึงถึงการป้องกัน ความต่อเนื่อง ของการดำเนินการและการทำให้ฟื้นฟูสู่สภาพเดิม					
หมวด 7 ผลลัพธ์ (RESULTS)						
54	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านหลักสูตรและกระบวนการ					

ข้อ	ระดับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
55	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
56	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านบุคลากร					
57	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร					
58	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านการเงินและตลาด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทั้ง 7 หมวด

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สำหรับการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	รักษัศณา ตีบมา
วัน เดือน ปี เกิด	31 พฤษภาคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2548 ค.บ.(คณิตศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	70 หมู่ 10 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	รักษัศณา ตีบมา. (ผู้บรรยาย). (1 เมษายน – 14 พฤษภาคม 2564). การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 949–963). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

